

OBČINE

SLOVENSKA BISTRICA

852. Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica

Na podlagi 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 81/11, 30/11 odl. US) in 16. člena Statuta Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 55/10) ter strokovnih podlag, ki jih je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor, je Občinski svet Občine Slovenska Bistrica na 13. redni seji, dne 27. 11. 2012, sprejel

O D L O K

o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica

1. člen

Z namenom, da se ohranjajo kulturne, zgodovinske, arheološke, urbanistične, etnološke in umetnostno-zgodovinske vrednote ter zagotovi nadaljnji obstoj, Občina Slovenska Bistrica razglašča kulturne spomenike lokalnega pomena na območju Občine Slovenska Bistrica.

2. člen

Odlok v svojih določbah določa:

- natančno lokacijo spomenika;
- opis lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik;
- varstveni režim spomenika;
- merilo v katerem so vrisane meje kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij na digitalnem in preglednem katastrskem načrtu.

3. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo arheološka najdišča:

EŠD: **6874**

Ime enote: **Bojtina – Rimski kamnolom**

Lokacija: Parc. št. 409/1, 409/2, 409/3, k.o. Bojtina

Utemeljitev razglasitve: Pod cerkvico sv. Uršule je pod kmetijo Trmota do 10 m visok kamnolom debelozrnatega marmorja z izhodom proti Šmartnemu. Kamnolom je arheološki spomenik in spada v sklop znamenitih pohorskih kamnolomov, ki so s svojimi izdelki zalagali zaledje.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6875**

Ime enote: **Bukovec – Prazgodovinsko gomilno grobišče I**

Lokacija: Parc. št. 32/6, k.o. Bukovec

Utemeljitev razglasitve: Na oblem hrbtu grebena severno od vasi je v gozdu 3–6 gomil s premeri od 10,5 do 11,5 m in višinami od 0,9 do 1,2 m. Gomile leže v vrsti približno 5 m narazen. Južni gomili imata sledove predvojnega kopanja, o morebitnih najdbah ni podatkov. Gomile sestavljajo manjše prazgodovinsko grobišče in predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

- EŠD:** 12653
- Ime enote:** Bukovec – Prazgodovinsko gomilno grobišče II
- Lokacija:** Parc. št. 284/6, 284/8, k.o. Bukovec
- Utemeljitev razglasitve:** Na rtastem vzhodnem zaključku grebena tik nad cesto je na ploskem hrbtu v gozdu še vidnih petero gomil, ki leže v vrsti od jugozahoda proti severovzhodu. Gomile ne kažejo sledov odkopavanja, so pa deloma deformirane, ker poteka čeznje gozdna pot. Skupina gomil tvori manjše prazgodovinsko grobišče in predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi. Za točno časovno opredelitev bi bile potrebne arheološke raziskave.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 6876
- Ime enote:** Cigonca – Rimska cesta Celeia–Poetovio
- Lokacija:** Trasa poteka preko naslednjih parcel:
parc. št. *100, *104, 285/8, 285/39, 291/1, 291/4, 292, 293/2, 294/5, 306/8, 309/1, 309/2, 500/2, 502 (hitra cesta), 521, 523, k.o. Cigonca
- Utemeljitev razglasitve:** Del rimske ceste Celeia–Poetovio, ohranjene kot usek med vasjo in potokom Ložnico, kjer se ploska ravnila pobočja spusti na dno doline. Izkopani so bili štirje kontrolni jarki, v katerih je bilo ugotovljeno 6,5 do 7 m široko in do 0,25 m visoko gramozno cestišče. Gramoz je bil nasut na ilovnata tla, cestišče pa je bilo na obeh straneh obdano z ožjima jarkoma. Spomenik je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2500, 1:2880
-
- EŠD:** 6881
- Ime enote:** Črešnjevce – Arheološko najdišče Sveti Mihael
- Lokacija:** Parc. št. *1, zahodni del 1443/5, k.o. Črešnjevce
- Utemeljitev razglasitve:** V zidove župne cerkve in taborno obzidje so vzdani številni rimski kamni, ki pripadajo nagrobnikom, žrtvenikom, sarkofagom in delom stavb. S sondiranjem je bilo leta 1964 ugotovljeno, da je prvotna cerkvena ladja sezidana od temeljev do vrha iz obdelanih rimskih kamnov, kakršnih je mnogo tudi v tabornem obzidju. Sondiranje cerkvenega tabora je ugotovilo zgodnjerednjeveške skeletne grobove, ki bi po najdbi srebrnega obsenčnika lahko bili še staroslovanski. Arheološki spomenik je zaradi velikega števila obdelanih antičnih kamnov zelo zanimiv za širši teritorij. Uvrščamo ga med najpomembnejše v Sloveniji.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, brez novih gradbenih posegov;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880

- EŠD:** **6879**
- Ime enote:** **Črešnjevec – Gomilno grobišče Gomilce**
- Lokacija:** Parc. št. 625, 626/1, 626/2, k.o. Črešnjevec
- Utemeljitev razglasitve:** Severno od vasi se nahaja štiriindvajset rimskodobnih gomil v gozdu »Gomilce«. W. Schmid je tri delno preiskal in ugotovil žgane pokope s fragmenti keramike in marmorno ploščo. Obsežno gomilno grobišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je kot del večjega gomilnega kompleksa tudi širše zanimiv.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **15304**
- Ime enote:** **Črešnjevec – Gomilno grobišče Lokanjska gošča**
- Lokacija:** Parc. št. 1000/6, k.o. Črešnjevec
- Utemeljitev razglasitve:** Na vrhu gozdnega grebena južno od vasi leži sedemnajst gomil, pripadajočih rimskemu obdobju. Kljub temu, da so gomile večinoma že razkopane, predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi in so kot del večjega gomilnega kompleksa tudi širše zanimive.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **6889**
- Ime enote:** **Črešnjevec – Gomilno grobišče pri Pretrežu**
- Lokacija:** Parc. št. 1396, 1397, k.o. Črešnjevec
- Utemeljitev razglasitve:** Na južnem pobočju gozdnega grebena Pretrež leži gomilno grobišče petih že močno kopanih verjetno antičnih gomil. Gomile so značilnost pokrajine in predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanja panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880

EŠD: **15246**

Ime enote: **Črešnjevec – Gomila pri Pretrežu**

Lokacija: Parc. št. 1403/1, k.o. Črešnjevec

Utemeljitev razglasitve: Ob gozdnem grebenu leži nepoškodovana gomila premera 14,5 m, visoka 0,9 m, ki je verjetno antična. Gomila je značilnost pokrajine in kot ostalina grobišča predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, na območju gomile je prepovedana vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6880**

Ime enote: **Črešnjevec – Utrdba Presek**

Lokacija: Parc. št. 1020/2, 1020/3, 1020/4, k.o. Črešnjevec

Utemeljitev razglasitve: Jugozahodno od vasi je na kopastem zaključku grebena v gozdu z dvojnimi nasipom utrjena pravokotna kopa, imenovana Stari grad ali Presek. W. Schmid je našel nekaj keramike in ognjišče ter najdišče datiral v predrimsko in rimsko dobo. Novejša sondiranja so v nasprotju s tem pokazala srednjeveški gradič, kjer je bilo uporabljeno rimsko stavbno gradivo. Gradič predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je hkrati tudi pomemben krajinski element.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju ruševin je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju ruševin je prepovedano izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6900**

Ime enote: **Devina – Ruševine cerkve sv. Egidija**

Lokacija: Parc. št. 106/1, 107/1, k.o. Šentovec

Utemeljitev razglasitve: V zgodovinskih virih je med Devino in Šentovcem omenjena cerkev Št. Ilja. S poskusno sondo so bili ugotovljeni 1 m široki temelji iz lomljenčev in oblic, vezani s preperelo malto, ki so v deloma prekopani zemlji segali – razmetani – še 1 m visoko. Dolžina poteka temelja je znašala le še 2 m proti severo-severozahodu. Najdba vzbuja pozornost tudi zato, ker leži ob stari, sedaj kot usek ohranjeni cesti, ki je nekoč peljala iz šmartinskega Pohorja po tem obronku v dolino Devine. Ruševine cerkve predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi, potrebne pa bi bile nadaljnje raziskave, da bi lahko ugotovili njihovo časovno pripadnost in povezavo s staro (morda rimsko) cesto.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju ruševin je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju ruševin je prepovedano izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

- EŠD:** **16794**
- Ime enote:** **Frajhajn – Rimska kamnoseška naselbina**
- Lokacija:** Parc. št. *114, 554, 559, 569/2, 825/2, k.o. Frajhajn
- Utemeljitev razglasitve:** Ob cesti proti Šmartnem, ob potoku Velika Polskava, so bili odkriti sledovi rimskodobne kamnoseške naselbine, pripadajoče kamnolomu marmorja v neposredni bližini. Naselbina je arheološki spomenik v prvotni legi, zaradi pripadnosti znamenitemu šmartinskemu kamnoseškemu kompleksu je zanimiva tudi za širše prostorsko in raziskovalno področje.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **22585**
- Ime enote:** **Frajhajn – Arheološko najdišče Pri treh cerkvah**
- Lokacija:** Parc. št. 55/5, 55/6, *177, jugovzhodni del 803/2, 803/3, osrednji del 843, k.o. Frajhajn
- Utemeljitev razglasitve:** V zaselku Pri treh cerkvah so ob cesti nekdanje tri cerkve, in sicer cerkev posvečena sv. Primožu in cerkev posvečena sv. Tomažu, ki sta omenjeni leta 1545 in bi naj propadli ob koncu 18. stoletja, ter tretja poznogotska cerkev, o kateri nimamo natančnejših arhivskih podatkov. Ostaline enega od objektov so danes vidne in ohranjene v obliki približno 5 metrov dolgega in še ca. 0,70 m visoko ohranjenega kamnitega zidu. Ruševine predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi, za pridobitev natančnejših podatkov o njih pa bi bile potrebne nadaljnje raziskave.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **16792**
- Ime enote:** **Frajhajn – Vidčev kamnolom**
- Lokacija:** Parc. št. 510/1, 510/4, 510/5, k.o. Frajhajn
- Utemeljitev razglasitve:** Ob cesti proti Šmartnem, zahodno od domačije Videc, leži kamnolom belega marmorja z najstarejšimi sledovi izrabe najverjetneje iz rimske dobe. Kamnolom je arheološki spomenik in je zaradi pripadnosti znamenitemu pohorskemu šmartinskemu kamnoseškemu kompleksu zanimiv tudi za širše prostorsko in raziskovalno področje.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880

EŠD: 15553

Ime enote: Gaj pri Pragerskem – Arheološko najdišče Žutreki

Lokacija: Parc. št. 639/1, 639/2, 639/3, 639/4, 639/5, 639/6, 642/1, 642/2, 642/3, 642/4, 642/5, 642/6, 643/1, 643/2, 643/3, 643/4, 643/5, 643/6, severovzhodni del 643/7, 643/8, 643/12, 643/12, 643/13, 711/3, 711/4, 711/5, 711/6, 712/2, 712/3, 715/1, 715/3, 713/4, 715/5, 728/1, 728/2, 728/4, 728/5, 728/6, 728/7, 728/8, 729/1, 729/2, 729/3, 730/2, 730/3, 731/1, 731/2, 732/1, 732/2, 732/3, 734, 1427, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Severovzhodno od Pragerskega se na desnem bregu potoka Črnec na njivah razprostirajo ostaline prazgodovinske – bronastodobne naselbine. Naselbina je bila leta 2003 pred gradnjo obvoznice Pragersko delno raziskana, pri čemer so bile odkrite tudi posamezne rimskodobne najdbe. Naselbina predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. Ob predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih aktov in po predhodni arheološki raziskavi je možno locirati infrastrukturne objekte in komunalne vode v robne dele varovanih površin, vendar rezultati raziskav lahko pomenijo spremembo projekta;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: 6882

Ime enote: Gladomes – Villa rustica

Lokacija: Parc. št. 496/2, 497/1, 497/2, jugovzhodni del 554, 557/1, 557/2, 558/1, severni del 558/2, severni del 628, k.o. Gladomes

Utemeljitev razglasitve: Najdišče leži na grebenu med Gladomesom in Zgornjo Ložnico, obdanem z dvema potočkoma, v sadovnjaku in na njivah. Predvsem na njivah so zaradi obdelave vidne ruševine stavb, bogate so tudi površinske keramične najdbe. Villa rustica je arheološki spomenik v prvotni legi in je zaradi svoje kompleksne narave, ohranjenosti in najdb pomembna za širše območje.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: 6883

Ime enote: Jurišna vas – Arheološko najdišče Ančnikovo gradišče

Lokacija: Parc. št. 207, 208, severni del 211, 220/3, 220/6, k.o. Jurišna vas

Utemeljitev razglasitve: Utrjena naselbina, poimenovana Ančnikovo gradišče, leži 750 m visoko tik nad sotesko Bistrice, severno od Jurišne vasi na tinskem Pohorju. Na severni in severovzhodni strani so jo ščitile prepadne stene bistriškega grabna, z ostalih strani je bila opasana z masivnim zidom. Na približno 180 x 50 m veliki naselbini se zarisujeta dve poselitvi. Prva močnejša, s številnimi ostalinami stavb in obrambnega zidu sodi v poznorimsko obdobje (4. in prva polovica 5. stol. n. št.), druga, ki jo je mogoče le okvirno datirati, pa v slovansko obdobje (druga polovica 8. in 9. stol. n. št.). Najdišče je zaradi svoje ohranjenosti in najdb evropsko pomemben arheološki spomenik.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, ohranja se dosednji način gospodarjenja, kmetijske površine se obdelujejo s čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal; – prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – če se poseg, ki je v interesu znanstvenega proučevanja, opravlja na deloma že prezentirani lokaciji, mora posegu slediti prezentacija odkritega z ustreznimi konservatorsko-restavratorskimi materiali in metodami; stroški prezentacije morajo biti v tem primeru predvideni in jasno razpoznavni del raziskav; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6911
Ime enote:	Kalše – Grad Gromberk
Lokacija:	Parc. št. 92, k.o. Kalše
Utemeljitev razglasitve:	Nedaleč nad vasjo Kočno stoje razvaline že pred stoletji propadlega gradu. Lastnik gradu se omenja leta 1142, čeprav segajo začetki Gromberka že v 10. stoletje. Razvaline predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi, za pridobitev natančnejših podatkov o gradu pa bi bile potrebne nadaljnje raziskave.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6885
Ime enote:	Modrič – Mitrej
Lokacija:	Parc. št. 434, 501, osrednji del 1613, k.o. Kot
Utemeljitev razglasitve:	V globoki grapi pod Modričem so ostanki svetišča perzijskemu božanstvu Mitri. Svetišče še ni v celoti raziskano, poznamo ga predvsem po marmornih zaobljubljenih ploščah, ki so jih od tam prenesli v ptujski in graški muzej. Na nekaterih je po običaju prikazan obredni prizor Mitrovega božanstva in druge izklesane upodobitve, ki so sorodne tistim iz Šmartnega in Ruš, vse pa so verjetno izdelek šmartinskih kamnosekov. Svetišče je arheološki spomenik v prvotni legi, zaradi svoje narave in verjetne pripadnosti znamenitemu šmartinskemu kamnoseškemu kompleksu pa je zanimivo tudi za širše prostorsko in raziskovalno področje.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	1:2880

- EŠD:** **6888**
- Ime enote:** **Podgrad na Pohorju – Arheološko najdišče Zajčev hrib**
- Lokacija:** Parc. št. *83, 780/1, k.o. Kot
- Utemeljitev razglasitve:** Najvišje ležeči pohorski stari kebeljski oziroma Zajčev grad je v pisnih virih prvič omenjen leta 1251, leta 1490 pa naj bi bil že zapuščen. Danes je delno še ohranjen njegov markantni romanski okrogli stolp, obdan z jarkom in nasipom. Zahodno od njega se razprostira plato – gradišče, kjer so ponekod še zaznavni sledovi ruševin in ki je prav tako obdan z jarkom in nasipom. Podrobneje je kulturna plast neraziskana in nedatirana. Spomenik je zaradi svoje pojavnosti in ohranjenosti širše zanimiv, za ovrednotenja poselitve tega prostora pa bi bile potrebne raziskave.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju najdišča je prepovedano izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **6904**
- Ime enote:** **Pokoše – Gomila Velenik**
- Lokacija:** Parc. št. 439, k.o. Pokošje
- Utemeljitev razglasitve:** Na južni strani ceste v gozdu leži posamična gomila iz neznanega časa. Gomila kot ostalina grobišča predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomile je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomile je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **15302**
- Ime enote:** **Pokoše – Gomilno grobišče Javornik**
- Lokacija:** Parc. št. 356/3, k.o. Pokošje
- Utemeljitev razglasitve:** Vrh zahodnega grebena gozda Velenik, jugozahodno od Polskave ležita dve gomili, deformirani od gozdnih kolovozov. Spomenik je kot del kompleksa širše zanimiv. Točna časovna pripadnost še ni znana, po vsej verjetnosti pa bi ju lahko prisodili antičnemu obdobju. Gomili predstavljata arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomil je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880

- EŠD:** **6898**
- Ime enote:** **Pokoše – Rimsko gomilno grobišče Velenik**
- Lokacija:** Parc. št. 353/16, 353/17, k.o. Pokošje
- Utemeljitev razglasitve:** Na južnem pobočju zahodnega grebena v gozdu Velenik, ca. 250 m nad cesto Slovenska Bistrica–Pragersko, leži grobišče štirih gomil verjetno iz antičnega časa. Grobišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je kot del kompleksa širše zanimivo kljub temu, da so gomile že delno prekopane.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **20165**
- Ime enote:** **Pragersko – Arheološko najdišče Zadruga**
- Lokacija:** Parc. št.: severni del 948/39, južni del 948/35, 948/1, severni del 1441/1, vzhodni del 1441/31, 1548/1, severni del 1548/2, k.o. Spodnja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Zahodno od Pragerskega so bili tekom arheološkega nadzora nad gradnjo obvoznice Pragersko na obeh straneh trase rimske ceste odkriti sledovi bronastodobne in rimskodobne poselitve. Za natančnejšo zamejitev naselbine bi bile potrebne nadaljnje arheološke raziskave. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. Ob predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih aktov in po predhodni arheološki raziskavi je možno locirati infrastrukturne objekte in komunalne vode v robne dele varovanih površin, vendar rezultati raziskav lahko pomenijo spremembo projekta;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **6886**
- Ime enote:** **Pragersko – Rimska cesta Celeia–Poetovio**
- Lokacija:** Trasa poteka preko naslednjih parcel:
parc. št. 669/3, 670/4, 671/5, 672/5, 673/5, 675/4, 676/4, 677/4, 678/4, 679/4, 681/3, 683/3, 684/3, 685/3, 686/3, 687/4, 688/5, 689/5, 690/5, 691/4, 692/1, 692/2, 693, 694, 697, 698, 699, 700, 702, 708/3, 708/5, 709/3, 710/4, 711/7, 711/8, 715/4, 715/5, 728/7, 728/8, 734, 740/1, 744/7, 744/2, 748/3, 748/5, 754/1, 754/2, 757/2, 757/4, 756, 792/9, 792/12, 792/14, 792/24, 792/25, 792/42, 792/43, 792/50, 792/54, 792/57, 794/1, 794/8, 794/9, 801, 948/39, 996/4, 1000/1, 1000/56, 1000/88, 1000/90, 1000/91, 1425/2, 1426, 1461/9, 1461/10, 1465/5, 1471/1, 1471/16, k.o. Spodnja Polskava
parc. št. 441/3, 668/3, 669/2, 678, k.o. Gaj
- Utemeljitev razglasitve:** Ohranjeno in poškodovano rimsko cestišče Celeia–Poetovio je na določenih mestih še dobro vidno. Gre večinoma za do 7 m široko in do 15 cm debele gramozne plasti, ohranjene v različnih globlinah, odvisno od naplavin oziroma obdelovalnih površin na mestih, kjer se cesta močno dvigne tik pod današnji nivo. Še vidne spomeniške sestavine ceste so pomembne za ugotavljanje gradnje in poteka trase. Spomenik je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.

- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo: 1:1000, 1:2880
- EŠD: **6887**
- Ime enote: **Prepuž – Rimska cesta Celeia–Poetovio**
- Lokacija: Trasa poteka preko naslednjih parcel:
parc. št. 1225/1, 1250/3, 1252/1, 1252/4, 1252/4, 1255/2, 1453, 1454, 1456/1, 1456/2, 1457/1, 1459, 1460, 1461, 1533/1, 1922/1, 1924, 1928, 1929, 1931/1, 1931/2, 1932, 1934, 1979, 1980, 1981, 1986, 1988, 1989, 2001, 2052, k.o. Vrhole pri Konjicah
- Utemeljitev razglasitve: Na omenjenih parcelah je še vidno ohranjeno cestišče rimske ceste Celeia–Poetovio. Spomenik je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: **6890**
- Ime enote: **Rep – Arheološko najdišče Repnikovo gradišče**
- Lokacija: Parc. št. 102, k.o. Rep
- Utemeljitev razglasitve: Južno od vasi je z dvojnimi jarkom in nasipom utrjena ovalna kopa poimenovana Repnikovo gradišče, ki ima 20 x 20,6 m veliko ravnico. Utrdba je časovno točno še neopredeljena. Po dosedanjem poznavanju in pičlih najdbah jo lahko uvrščamo med srednjeveške. Pomen utrdb na tem področju bi lahko pojasnili le s podrobnejšim raziskovanjem. Gradišče je arheološki spomenik v prvotni legi in hkrati predstavlja značilnost krajine.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gradišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gradišča je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: **24805**
- Ime enote: **Slovenska Bistrica – Arheološko najdišče Brinje**
- Lokacija: Parc. št. 2545/1, 2545/2, južni del 2545/3, 2546/1, 2546/2, k.o. Slovenska Bistrica
Parc. št. 248/5, k.o. Spodnja Nova vas
- Utemeljitev razglasitve: Na območju gozdička na ledini Brinje v Slovenski Bistrici, severozahodno tik ob avtocesti Maribor–Ljubljana, leži rimskodobno grobišče. Na južnem delu območja je bilo že raziskanih 26 razmeroma slabo ohranjenih planih žganih grobov, del grobišča pa je uničila rimskodobna apnenica. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je zaradi pripadnosti širšemu najdiščnemu kontekstu še posebej zanimivo.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju grobišča je prepovedano izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:1000, 1:2880

EŠD: **661**

Ime enote: **Slovenska Bistrica – Naselbina**

Lokacija: Parc. št. 1644/1, 1644/2, 1645/3, 1645/6, 1645/7, 1645/8, 1645/9, 1645/10, 1645/11, 1645/12, 1645/28, 1645/29, 1645/30, 1645/31, 1645/32, 1645/36, 1645/37, 1645/38, 1645/50, južni del 1646/1, 1646/4, 2547/1, 2547/2, 2547/3, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Teren rimskih stavb je bil večinoma že raziskan v okviru pripravljanih del za industrijsko cono. Izsledki govorijo za strnjen zaselek ob rimski cesti z gospodarskimi in stanovanjskimi poslopji. Odkrili smo temelje s prostorsko razdelitvijo, masivne podpornike, zaporedne nosilne stebre, kurišča in bogato kulturno plast s tipično rimskodobno keramiko. Naselbina je arheološki spomenik v prvotni legi in je zaradi svoje vloge tik ob rimski cesti ter zaradi pripadajočih grobišč v bližini širše zanimiva.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:1000

EŠD: **6891**

Ime enote: **Slovenska Bistrica – Rimska cesta Celeia–Poetovio**

Lokacija: Trasa poteka preko naslednjih parcel:
parc. št. 1641, 1645/5, 1645/28, 1645/30, 1645/31, 1645/32, 1645/33, 1645/34, 1645/36, 1645/38, 1645/50, 1645/51, 1651, 1652, 1655, 1656, 1657/3, 1660/74, 1660/75, 1660/83, 1660/84, 1660/85, 1660/86, 1660/87, 1660/88, 1660/89, 1660/90, 1660/91, 1660/107, 1660/122, 1696/2, 1696/5, 1696/19, 1697/2, 1697/6, 1697/7, 1697/9, 1697/10, 1697/16, 1697/28, 1697/31, 2293/1, 2293/3, 2293/4, 2293/5, 2297/6, 2297/9, 2297/12, 2300/1, 2300/2, 2301/2, 2302/3, 2307/13, 2307/15, 2307/16, 2307/17, 2308/1, 2313/1, 2313/4, 2316, 2317, 2318/1, 2347/1, 2350, 2351/1, 2474/2, 2474/4, 2500, 2501/1, 2504/6, 2510, 2518/3, 2530, 2531/1, 2532, 2698, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Ob južnem robu mesta so na njivah in travnikih ostanki delno ohranjenega ali delno uničenega cestišča rimske ceste Celeia–Poetovio. Spomenik je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:1000

- EŠD:** 10660
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Rimska obcestna postaja
- Lokacija:** Parc. št. 1660/70, 1660/72, 1660/73, 1660/74, 1660/75, 1660/107, 1660/108, severovzhodni del 1660/132, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Temelji rimske stavbe ležijo neposredno ob rimski cesti. Z izkopavanji 1974 je bil ugotovljen tloris stavbe, neraziskana sta še jugozahodni vogal in notranjost. Objekt meri približno 20,15 m oziroma 19,60 m x 31,50 m oziroma 31,30 m. Stanovanjski prostori so razporejeni vzdolž severne in južne linije stavbe, med njimi pa je dvoriščni del, širok 8,80 oziroma 8,20 m. Višina ohranjenega zidu znaša 0,30–0,40 m, širina pa 0,85–0,90 m. Ohranila se je tudi kulturna in ruševinska plast. V letu 2004 so bili tekom terenskega sondiranja severozahodno od stavbe odkriti sledovi rimskodobne kovaške delavnice in doslej neznane cestne komunikacije. Spomenik je zaradi bistriškega kompleksa širše zanimiv. Lega ob rimski državni cesti bi lahko izpričevala prepregališče – *mutatio* – in določeno namembnost pri transportu pohorskega marmorja na bistriški terasi.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, na ožjem območju rimske stavbe in v pasu rimske ceste tik ob njej brez novih gradbenih posegov; kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. Ob predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih aktov in po predhodni arheološki raziskavi je možno locirati infrastrukturne objekte in komunalne vode v robne dele varovanih površin, vendar rezultati raziskav lahko pomenijo spremembo projekta;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:1000
- EŠD:** 6903
- Ime enote:** Spodnja Nova vas – Rimskodobna Gomila
- Lokacija:** Parc. št. 153, k.o. Spodnja Nova vas
- Utemeljitev razglasitve:** Na severni strani ceste leži na gozdni parceli osamljena gomila premera 8,5 m in višine 0,6 m. Raziskal jo je Pokrajinski muzej Maribor in jo opredelil v zgodnje 2. stoletje n. št. Gomila je kljub že izvedenim raziskavam prepoznaven element v pokrajini in predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomile je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomile je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo:** 1:2880
- EŠD:** 13438
- Ime enote:** Spodnja Nova vas – Rimskodobno Gomilno grobišče
- Lokacija:** Parc. št. 257/6, k.o. Spodnja Nova vas
- Utemeljitev razglasitve:** Na ploskem vrhu grebena tik vzhodno nad usekom rimske ceste v prelazu Brinje leži antično gomilno grobišče z obzidanimi grobnicami. Raziskave so izpričale njihovo pripadnost 2. stol. in so verjetno v neposredni povezavi z objekti v bližini. Grobišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je zaradi pripadnosti širšemu najdiščnemu kontekstu še posebej zanimivo.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6902
Ime enote:	Spodnja Nova vas – Prazgodovinska gomila
Lokacija:	Parc. št. severni del 69/1, k.o. Spodnja Nova vas
Utemeljitev razglasitve:	Na vrhu gozdnega grebena med Črešnjevцем in Slovensko Bistrico leži nepoškodovana gomila, premera 13 m in višine 0,9 m, iz neznanega, verjetno prazgodovinskega časa. Gomila predstavlja kot ostalina grobišča arheološki spomenik v prvotni legi.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomile je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomile je prepovedano izkopavanje panjev in skal; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6892
Ime enote:	Spodnja Nova vas – Rimska cesta Celeia–Poetovio
Lokacija:	Trasa poteka preko naslednjih parcel: parc. št. 127/1, 127/2, 153, 154/2, 155/2, 164/5, 176/2, 177, 178/1, 178/7, 247/2, 250, 252/2, 257/6, 257/8, 658/2, 658/3, 662/8, 662/14, 674/2, 680/1, k.o. Spodnja Nova vas parc. št. 2474/2, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Ohranjena je trasa rimske ceste Celeia–Poetovio, ki se od potoka Bistrica v 320 m dolgem poteku vzpne na 30 m višje sedlo grebena v zaselku Brinje, od koder se cesta zlagoma spušča v dolino potoka Devine. Spomenik je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, z gozdom se gospodari na tradicionalni način; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	1:2880
EŠD:	14479
Ime enote:	Spodnja Nova vas – Villa rustica
Lokacija:	Parc. št. 127/1, severni del 127/2, k.o. Spodnja Nova vas

Utemeljitev razglasitve: Rimsko poslopje je bilo oddaljeno 15 m od rimske ceste. Raziskani so bili temelji v velikosti 7,6 x 7,8 m, ki so bili zidani večinoma iz oblic in lomljenega pohorskega kamna. Širina sten je varirala od 40–70 cm in bila različno ohranjena. Oblika temeljev kaže na dvoje gradbenih stopenj. Ohranjena je bila tudi kulturna plast z drobnimi najdbami. Ob severnem vznožju grebena v dolini Devine so odkrili zaporedje obzidanih stojk za leseno konstrukcijo stavbe v velikosti 6,7 x 4,2 m s približno pravokotnim tlorisom. Vzhodno od gozda je bil odkrit plani žgani grob s kamnito oblogo. Novejše raziskave so pokazale razširitev naseljenega prostora proti zahodu, ki nakazuje na obcestno postojanko, ki po najdbah sodeč ni preživela 2. stol. n. št. Obstaja možnost večjega planega žarnega grobišča, ki podčrtuje spomeniško vrednost kompleksa.

Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in zaradi svoje kompleksnosti še posebej zanimivo.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena; z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: 6906

Ime enote: **Spodnja Polskava – Prazgodovinska gomila Velenik**

Lokacija: Parc. št. 1483, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: V severnem delu vzhodnega grebena gozda Velenik je pod vrhom kote 303 posamična gomila iz starejše železne dobe (premer 13,5 m, višina 1,1 m). Gomilo je raziskal Pokrajinski muzej Maribor, kar je omogočilo ovrednotiti kulturno-historično pripadnost inventarja k 2. in 3. fazi grobišča v Kleinkleinu na avstrijskem Štajerskem.

Gomila je kljub že izvedenim raziskavam prepoznaven element v pokrajini in predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomile je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomile je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: 15300

Ime enote: **Spodnja Polskava – Prazgodovinsko gomilno grobišče Velenik**

Lokacija: Parc. št. 1336/79, 1336/88, zahodni del 1336/99, 1336/101, 1336/102, 1336/104, 1336/105, 1336/107, 1336/108, južni del 1336/119, jugozahodni del 1336/130, 1336/194, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Na gozdnih grebenih Velenika je več gomil iz železne (halštatske) in rimske dobe. Gomile predstavljajo arheološki spomenik v prvotni legi z izredno izpovedno spomeniško substanco.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;

- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **15301**

Ime enote: **Spodnja Polskava – Rimska cesta Celeia–Poetovio**

Lokacija: Trasa poteka preko naslednjih parcel:
parc. št. 948/1, 948/39, 1336/2, 1336/84, 1336/104, 1336/105, 1336/107, 1336/109, 1336/110, 1336/111, 1336/112, 1336/113, 1336/114, 1336/119, 1336/132, 1336/133, 1338, 1441/1, 1441/6, 1441/8, 1441/22, 1441/23, 1442/1, 1501, 1538, 1539, 1540, 1541, 1544, 1545/2, 1546/2, 1547/2, 1548/1, 1548/2, 1564, 1565, 1566, k.o. Spodnja Polskava
parc. št. 351/2, 351/3, 352/1, 352/2, 352/3, 359/1, 359/28, 441/1, 441/2, 442, 443, 448, 449, 454, 456, 459, k.o. Pokošje

Utemeljitev razglasitve: Med potokoma Devino in Polskavo je ohranjeno in delno poškodovano cestišče rimske ceste Celeia–Poetovio. Skozi zahodni del naj bi tekla cesta proti Flavii Solvi. Spomenik je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880, 1:2500

EŠD: **6905**

Ime enote: **Spodnja Polskava – Rimska gomila Velenik**

Lokacija: Parc. št. 1336/61, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Na hrbtu grebena ob kolovozu leži posamična, verjetno antična gomila. Gomila je arheološki spomenik v prvotni legi in je kot del večjega kompleksa širše zanimiva.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomile je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomile je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
– v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
– prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
– v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6893**

Ime enote: **Stari Log pri Pragerskem – Villa rustica**

Lokacija: Parc. št. južni del 1602, k.o. Črešnjevce

Utemeljitev razglasitve: Približno 200 m severno od železniške proge Pragersko–Črešnjevce leži 2 m visoka in 20 m široka vzpetina, imenovana gomila. Najdene so bile ruševine ter rimska naselbinska keramika. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je zaradi svoje ohranjenosti širše zanimivo. Za natančnejše ovrednotenje poselitve tega prostora bi bile potrebne sistematične raziskave.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
– zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;

- prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. Ob predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih aktov in po predhodni arheološki raziskavi je možno locirati infrastrukturne objekte in komunalne vode v robne dele varovanih površin, vendar rezultati raziskav lahko pomenijo spremembo projekta;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2500

EŠD: **10610**

Ime enote: **Šmartno na Pohorju – Rimski kamnolom**

Lokacija: Parc. št. 74, 108, k.o. Šmartno na Pohorju

Utemeljitev razglasitve: Kamnolom leži nad strmo sotesko potoka Polskave v dolinici severozahodno od vasi v strmi južni steni, ki je danes porasla z drevjem. Na kamnolom spominjajo opuščene odkopne jame ob pobočju, sledovi dlet v steni; kopasta groblja pred kamnolomom daje vtis rimskega poslopja, ki bi ga bilo potrebno raziskati. Najdbe številnih obdelanih kamnov pričajo o antični kamnoseški naselbini na Šmartnem nekje v bližini kamnolomov. Odkritje le-te bo izrednega pomena za raziskavo življa tujih priseljencev, predvsem kamnosekov. Kamnolom je arheološki spomenik in je zaradi pomembne vloge v okviru znamenitega šmartinskega kamnoseškega kompleksa zanimiv za širše prostorsko in raziskovalno področje.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6896**

Ime enote: **Turiška vas na Pohorju – Kotnikovo gradišče**

Lokacija: Parc. št. 285, k.o. Jurišna vas

Utemeljitev razglasitve: Na hrbtu enega izmed gozdnih grebenov južno od vasi leži 124 x 84 m veliko gradišče z jarkom in nasipom, ki je na severni strani proti pobočju dvojen. Po dosedanjih podatkih je gradišče eno prvih višinskih (nad 300 m nad dolino) naselbin na tinjskem Pohorjem. Delno je bilo raziskano pred I. svet. vojno (W. Schmid), kasneje je bilo narejenih nekaj orientacijskih sond, katerih keramika kaže izrazito starejše železnodobni značaj. Gradišče predstavlja značilnost krajine in je arheološki spomenik v prvotni legi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gradišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gradišča je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6897**

Ime enote: **Veliko Tinje – Arheološko najdišče Babičevo gradišče**

Lokacija: Parc. št. 96/3, k.o. Tinjska gora

- Utemeljitev razglasitve: Približno 300 m severno nad vasjo se nahajajo šibki sledovi okopov, ki pripadajo »Babičevemu gradišču«. Gre za 60 x 80 m velik del položnega pobočja, ki je ob obeh vzdolžnih straneh obdano s pobočnimi jarki. Gradišče je neraziskano, zato je točna časovna pripadnost še nejasna. Gradišče je značilnost pokrajine in predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju utrdbe je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju utrdbe je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: 6907**
- Ime enote: **Zgornja Bistrica – Gomila**
- Lokacija: Parc. št. 334, k.o. Zgornja Bistrica
- Utemeljitev razglasitve: Na kopastem vrhu enega od grebenov obsežnega gozda med Slovensko Bistrico in pobočjem Pohorja pri Visolah se nahaja nepoškodovana posamična gomila iz neznanega časa. Za določitev točne časovne pripadnosti bi bile potrebne arheološke raziskave. Gomila kot ostalina grobišča predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomile je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gomile je prepovedano izkopavanje panjev in skal;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: 6908**
- Ime enote: **Zgornja Nova vas – Rimski kamnolom**
- Lokacija: Parc. št. 311/1, 311/2, 313, k.o. Ošelj
- Utemeljitev razglasitve: V soteski potoka Bistrica zahodno od vasi so sledovi starega kamnoloma, ki je bil v rabi že gotovo v rimskem času. Kamnolom je arheološki spomenik in je zaradi pripadnosti pohorskemu šmartinskemu kamnoseškemu kompleksu zanimiv za širše področje.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: 6909**
- Ime enote: **Žabljek – Utrdba Trnič**
- Lokacija: Parc. št. 111/40, 111/53, obe, k.o. Žabljek

Utemeljitev razglasitve:	Na severnem delu grebena za vasjo in severno od ceste Križni vrh–Loče v gozdu Trnič se nahajajo ostanki utrdbe majhnega gradiča s sledovi nasipa, jarka, lesenih stavb in s kulturno plastjo s srednjeveško keramiko. Utrdba predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi. Potrebne bi bile arheološke raziskave, da bi jo lahko kulturno – historično opredelili.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; – zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju utrdbe je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju utrdbe je prepovedano izkopavanje panjev in skal; – v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; – prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; – v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	1:2880

4. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo naslednje stavbe:

EŠD:	3171
Ime enote:	Bojtina – Cerkev sv. Uršule
Lokacija:	Parc. št.: *24/1, k.o. Bojtina
Utemeljitev razglasitve:	Enoladijska cerkev se proti vzhodu zaključuje s poligonalnim prezbiterijem. Enotna skriljasta streha pokriva tudi zakristijo ob južni steni. Ob severni steni stoji zvonik, pokrit s skriljasto piramidasto streho. Fasade niso členjene. V notranjščini, ki je baročno obokana, stoji le glavni oltar z baročnima svetnikoma, puttoma in sliko sv. Uršule. Cerkev stoji na samem in je pomembna predvsem kot prostorski akcent v pohorski pokrajini. Pokriva jo avtohtona skriljasta kritina. Prvič jo viri omenjajo leta 1545, današnjo podobo pa je dobila na koncu 18. stoletja, ko so ji prezidali in obokali ladjo in prezbiterij, dobila pa je tudi zvonik.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št. *23/3, 1/6, 1/7, 1/8, 1/9, 12/1, 12/2, 15, 3, 319/1, 319/2, 319/7, 319/8, 4/1, 4/2, osrednji del 494/2, k.o. Bojtina
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	8251
Ime enote:	Bojtina – Ferdinandova koča
Lokacija:	Parc. št.: *47, k.o. Bojtina

Utemeljitev razglasitve:	V naselju samotnih domačij, odmaknjena od ceste stoji v pobočje naslonjena vrhhlevna stegnjena hiša. Leseno stavbo, v spodnjem delu grajeno iz kamna, zgoraj leseno, pokriva dvokapna salonitna streha. Prvotno je bila streha slamnata. V spodnjem delu so kleti in hlev, v zgornjem delu, ki je lesen, grajen v kladni konstrukciji je stanovanjski del, ki ga sestavljata črna kuhinja in »hiša« s krušno pečjo ter gospodarski del – senik. Širok strešni napušč vzdolž vhodne strani stavbe ščiti lesene stopnice in gank. V notranjščini stavbe je še ohranjena stara oprema in pohištvo. Stavba, ki izvira iz druge polovice 19. stoletja je tipičen dom pohorskega kočarja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	2930
Ime enote:	Črešnjevec – Cerkev sv. Mihaela
Lokacija:	Parc. št.: *1, k.o. Črešnjevec
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev stoji na izpostavljenem prostoru, ograjenem s tabornim obzidjem. Je enoladijska, na vzhodu jo oblikuje tristrano zaključen prezbiterij brez opornikov. Na zahodu je vhodni zvonik, ki ima baročni bifori in neogotsko streho. V južni in severni steni je vidna zidava prvotne cerkve iz marmornih klesancev in rimskih spolij. V južni steni sta ohranjeni dve romanski okenci. Vsa notranjščina je pokrita z baročnim obokom iz leta 1692 in opremljena z baročnimi oltarji, ki so delo Mihaela Pogačnika in deloma Jožefa Strauba. V današnji podobi baročna cerkev hrani v sebi eno najstarejših cerkva na slovenjebistriškem območju. Romansko cerkev so leta 1374 gotsko prezidali, v začetku 18. stoletja pa barokizirali. Prafara je bila že od leta 1252.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja spomenika:	Parc. št: *11/1, *11/2, *166/1, *166/2, *18, *19, *2, *257, *3, *8, *9, jugozahodni del 1442/1, 1443, južni del 1449, 22/10, 22/6, 23/3, 24/1, 25, 26, 27, 30/5, severni del 30/6, 30/7, 502/3, 506/1, 506/3, 507/1, 507/3, 509/5, 510/1, 513/1, južni del 513/2, k.o. Črešnjevec
Opis varstvenega režima za vplivno območje:	V vplivnem območju je potrebno obnovo obstoječih gradenj in novogradnje oblikovati tako, da bo cerkev sredi taborskega obzidja ostala prostorska dominantna.
Merilo:	1:2880

EŠD:	29675
Ime enote:	Foš – Zidanica Ropretova gora
Ulica:	Foš
Hišna številka:	7
Lokacija:	Parc. št.: 413, k.o. Malo Tinje
Utemeljitev razglasitve:	V naselju, nekoliko odmaknjena od ceste stoji v pobočje naslonjena stavba, krita s strmo, dvokapno, čopasto, slamnato streho. Stavba je v zgornjem delu lesena, grajena v kladni konstrukciji v spodnjem delu je grajena iz kamna. Spodaj sta vinska klet in hlev, v zgornjem delu je stanovanjski del, ki ga sestavljata veža, črna kuhinja in »hiša« s krušno pečjo ter gospodarski del – senik. Širok strešni napušč vzdolž vzhodne strani stavbe ščiti lesene stopnice in gank, preko katerega so vhodi v zgornje prostore. Ohranjena so vsa stara vrata z okovjem in kljukami ter okna. V notranjščini stavbe je še stara oprema in pohištvo. Stavba, ki izvira iz druge polovice 19. stoletja je tipična in izvirno ohranjena vinogradniška stavba z nekoč viničarsko tradicijo.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3170
Ime enote:	Frajhajn – Cerkev sv. Areha
Lokacija:	Parc. št.:*1, k.o. Frajhajn
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev ima pravokotno ladjo, enako visok in ožji petosminsko zaključen prezbiterij, na južni strani prizidano zakristijo ter kapelo sv. Lovrenca. Zvonik s polkrožno zaključenimi linami pokriva piramidasta streha, kapelo kupolasto laternasta. Vse strehe so pokrite s skriljem. Ladjina portala sta preprosta, zakristijski ima letnico 1659, kapelin pa 1700. Notranjščina je baročno obokana s tremi križnimi polji na slopih in oprogah. Ob straneh so po tri plitve kapele, ki jih povezuje pevska empora. Z oprogami in križnim obokom je obokan tudi prezbiterij, ki se zaključuje s tremi sosvodnicami. Oltarji so baročni. Glavni je delo Jožefa Strauba, Anin Franca Krištofa Reissa, prižnica je iz druge polovice, orgle iz konca 18. stoletja. Cerkev je romarska. Ima strogo zunanjščino in bogato opremo. Največja znamenitost v njej je nagrobna plošča »sv. Henrika« (štajerski vojvoda Otokar IV. Traungavski) iz začetka 13. stoletja. Cerkev se prvič omenja leta 1545. Zvonik iz konca 16. stoletja je prvotno stal prosto, leta 1659 so mu prizidali zakristijo, leta 1700 pa obnovili kapelo sv. Lovrenca. V dvajsetih in tridesetih letih 18. stoletja so cerkev temeljito prezidali, dvajset let kasneje pa dodali še pevski kor.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

	Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Vplivno območje spomenika:	Parc. št.: *3, severovzhodni del 55/3, 56, *170, k.o. Frajhajm
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7015
Ime enote:	Gabernik – Majalov štok
Lokacija:	Parc. št.: *24, 135/1, k.o. Gabernik
Utemeljitev razglasitve:	Nadstropna, zidana, podkletena stavba, krita z opečno dvokapno streho ima sedemosno glavno pročelje. V stavbo vodita dva kamnita, pazduhasto oblikovana portala. Na prekladi enega je letnica z napisom: FILIPP 18 IHS 74 MAJAL. Okna so dvokrilna, deljena na polja ter opremljena z železnimi mrežami in polkni. Fasado členijo gladke okenske obrobe, profiliran venčni zidec in bogato oblikovan podstrešni venec. Kleti so obokane. Štok, značilna vinogradniška stavba stoji na slemenu razloženega naselja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njegovih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	23864
Ime enote:	Hošnica – Hiša Hošnica 68
Lokacija:	Parc. št.: severni del 394/6, k.o. Hošnica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična sedemosna hiša krita z opečno dvokapno čopasto streho. V sklepniku kamnitega polkrožno zaključenega portala je datirana z letnico 1824 in označena z No 37 LM. Notranjščina je tradicionalno razporejena. Kuhinja je obokana, bivalni prostor »hiša« ima lepo izdelan tramovni strop, ki je na nosilnem tramu datiran z letnico 1822. Vanj je vrezana tudi okrasna rozeta. Fasado členijo maltasti šivani robovi, gladke okenske obrobe in pilastrji. Hiša stoji v okviru domačije s še ohranjenim vodnjakom, gospodarskim poslopjem in kozolcem – toplarjem ob cesti Laporje–Poljčane. Stavba predstavlja kvalitetno ohranjeno kmečko hišo iz prve četrtine 19. stoletja, nekoč bogatejše kmetije.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 2931

Ime enote: **Ješovec – Cerkev sv. Treh kraljev**

Lokacija: Parc. št.: *228, 1263, k.o. Vrhole pri Laporju

Utemeljitev razglasitve: Cerkev je enoladijska s poligonalno zaključenim, visokim prezbiterijem in zvonikom z baročnimi biforami in piramidasto streho. Krita je s skriljem. Kamnit talni zidec je profiliran, v ometu je vidna sgrafitna poslikava vogalnikov. Okna so šilasta, kamnit portal v južni steni je pazduhast. Notranjščino pokriva obok z oprogami med križnimi polji, ki jih nosijo pilastri s členjenimi kapiteli. V prezbiterij, ki je obokan z banjo s sosvodnicami in poslikan, vodi visok polkrožno zaključen slavolok. Glavni zgodnjebaročni »zlati oltar« je delo rezbarja s konca 17. stoletja, stranski oltarji so baročni, z druge četrtine 18. stoletja. Podružnična cerkev je prostorska dominantna v dolini Ložnice. Zgradili so jo med leti 1639 in 1648. Skupaj z opremo predstavlja njena arhitektura skladen celostni zgodnjebaročni spomenik.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
 - pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu;
 - opravljanju sakralnih obredov.

Opis vplivnega območja spomenika: Parc. št.: *229, 970, 1255, 1256, 1257/1, 1257/2, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262/2, k.o. Vrhole pri Laporju

Varstveni režim za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

Merilo: 1:2880

EŠD: 3062

Ime enote: **Kebelj – Cerkev sv. Marjete**

Lokacija: Parc. št.: *5/1, k.o. Kot

Utemeljitev razglasitve: Cerkev stoji na obzidanem izpostavljenem prostoru nekdanjega pokopališča sredi vasi. Sestavljajo jo od zahoda prizmatičen zvonik, pravokotna ladja, nižji in ožji prezbiterij s triosminskim zaključkom ter zakristija. Strehe so pokrite s skriljem. Na barokizirani zunanjščini so še ohranjeni gotski arhitekturni detajli. Pri prenovi fasade na zvoniku leta 2003 je bilo odkritih več rimskih spolij, vzdanih kot vogalniki. Notranjščina cerkve je tlakovana z marmorjem in obokana. Stene členijo pilastri in venci. Vsa notranjščina je poslikana s freskami s prizori iz življenja sv. Marjete in Pasiona. Leta 1750 jih je naslikal Anton Lerchinger. Nadstropje zvonika je križno obokano in je prvotno služilo kot molilna empora. Glavni oltar in Križev pot sta Sojčevo delo, stranska oltarja sta »zlata«, prižnica baročna z druge polovice 17. stoletja, orgle iz prve polovice 18. stoletja, kip sv. Marjete pa je iz leta 1644. Dragoceni so umetno obrtni izdelki 16. in 17. stoletja. Cerkev je raščen spomenik od prvotne zgradbe iz 1251 in mlajše iz prve polovice 15. stoletja do baročne predelave v sredini 17. stoletja z bogato poslikavo leta 1750. Služila je kot grajska kapela za oba kebeljska gradova. Cerkev je pomembna tudi kot pokrajinski poudarek z avtohtono kamnito kritino.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št.: *2, *207, *3, *4/1, *5/1, *5/2, *6, 2, 7/2, 7/4, 7/5, 22/1, 22/2, 22/3, 26, 27/1, 27/2, 28/1, 29/3, 3, 31/2, 31/3, 33/1, 33/2, 33/3, 34/1, 36/1, zahodni del 36/2, 64/1, južni del 1577/2, zahodni del 1582, k.o. Kot
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6910
Ime enote:	Kebelj – Zbegov grad
Lokacija:	Parc. št.: *8, *9, 23, 24, k.o. Kot.
Utemeljitev razglasitve:	Na majhnem skalnem pomolu sredi strmine južno pod vasjo stojijo razvaline pravokotnega stolpa iz okoli leta 1440. Ime Zbegov grad je dobil po kmetu Zbegu na začetku 20. stoletja. Na okoli 10 m visokih ostankih arhitekture je še vidna razporeditev gotskih fasadnih okenskih odprtin v prvem in drugem nadstropju. Znotraj stolpa so vidni ostanki ležišč za lesene strope, ki so delili etaže. Zgradba se v virih omenja kot »turn und hof« – stolp in dvor. Je primer srednjeveške stanovanjsko trdnjavske zgradbe, vendar brez izrazite obrambne funkcije. Opuščen je bil že na začetku 16. stoletja in je danes še razmeroma dobro ohranjen.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – prepoved vseh posegov v plasti spomenika, razen pooblaščenim osebam, s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine; – pri posegih v tla na območju spomenika so obvezne predhodne arheološke raziskave; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih s soglasjem pristojnega zavoda. Zavarovano območje je namenjeno: – ohranitvi arhitekturnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3091
Ime enote:	Kočno ob Ložnici – Cerkev sv. Egidija
Lokacija:	Parc. št.: *31/2, k.o. Vrhole pri Laporju
Utemeljitev razglasitve:	Enoladijska cerkev z zvonikom pred vhodno fasado ima preprosto zunanjsčino in obokano notranjsčino. Prezbitelj pokriva banja s sosvodnicami, v ladji nosijo enojni pilastrji oproke med križno obokanimi polji. Glavni oltar s stebriščno arhitekturo je izdelan še v baročni tradiciji. Med opremo so dela Mihaela Pogačnika iz 1725, Franca Zamlika iz 1735 in Jožefa Strauba iz 1754. Oltarna slika je delo Antona Lerchingerja.

	Cerkev je prostorska dominantna nad cesto Slovenska Bistrica–Makole. Viri jo prvič omenjajo leta 1545, sedanja zgradba je nastala v letih 1900–1903. Zgrajena je v baročni tradiciji in hrani nekaj kvalitetnih del baročnega rezbarstva.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št.: *31/1, *39, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 126, 139/1, 141, 142/1, 142/2, 142/3, 142/4, 142/5, 142/6, 143/1, 143/2, 143/3, 244/1, 244/2, osrednji del 998, k.o. Vrhole pri Laporju
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	23865
Ime enote:	Kočno ob Ložnici – Slamjekov kozolec
Lokacija:	Parc. št.: južni del 139/1, k.o. Vrhole pri Laporju
Utemeljitev razglasitve:	Dvojni Kozolec – toplar s tremi pari oken je večje izdelana dvoetažna lesena konstrukcija, ki jo pokriva strma, dvokapna čopasta opečna streha. Konzole, ki iz stebrov podpirajo tramove so dekorativno oblikovane. Zgornji nadstropni del zapirata leseni mreži, strešni zatrepni del pa zapirajo lesene vertikalne deske. Kozolec, sestavni del kmetije je značilni gospodarski objekt in izvira iz 19. stoletja. Kvalitetno ohranjen kozolec stoji na začetku gručastega dela naselja pri cerkvi sv. Egidija.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje kozolca, njegove gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	23866
Ime enote:	Kot na Pohorju – Hiša Kot na Pohorju 39
Lokacija:	Parc. št.: *142/2, k.o. Kot
Utemeljitev razglasitve:	V sklopu posodobljene Bočkove domačije je ohranjena stara hiša. Grajena je iz lesa, delno iz kamna. Streha krita s salonitom je bila nekoč lesena, pokrita s škodlami. Vhod v hišo vodi preko kamnitega stopnišča, ki mu pravijo kanc. Razporeditev notranjščine je tradicionalna. Ohranjena je črna kuhinja, večji prostor s kamnitim obokom, iz kamna grajen štedilnik in ognjišče krušne peči ter pripadajoča

	oprema. Tudi ostali prostori, tri sobe »hiša«, »hiška«, »štibl« ter veža »lopa« in shramba »velbič« so ostali nespremenjeni. V bivalnem prostoru »hiši« stoji krušna peč, ki sega tudi v malo sobico »štibl«. V hiši so ohranjeni vsa stara vrata in okna z okovjem in kljukami, tlaki in leseni podi, oprema in pohištvo. Stavba je podkletena z dvema obokanimi prostori za hrambo vina, v tretjem kletnem prostoru, ki ima lesen tramovni strop, hranijo ozimnico. Tipična pohorska kmečka hiša je še ena med redkimi izvorno ohranjenimi stavbami. Neustrezna je le salonitna kritina, katero je treba nadomestiti s škodlami.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3090
Ime enote:	Laporje – Cerkev sv. Filipa in Jakoba
Lokacija:	Parc. št.: *1, k.o. Laporje
Utemeljitev razglasitve:	Sorazmerno veliko cerkveno stavbo sestavljajo pravokotna ladja, nižji prezbitrij in zvonik ob južni fasadi. Fasade členijo le podstrešni profilirani venci. Visoka okna so polkrožno zaključena. Notranjščina je obokana. Oproge med križnimi oboki nosijo pilastri. V prezbitriju s polkrožnim slavalokom stoji oltar, ki je Holzingerjevo delo iz šestdesetih in sedemdesetih let 18. stoletja. Druga oprema je mlajša, razen treh kipov, ki so Straubovo delo. Cerkve se v Laporju omenja že leta 1251. V sedanjosti cerkveni stavbi iz leta 1907 so ohranjene ostaline zgradbe iz leta 1374. Današnja arhitektura je primer historičnega objekta, zgrajenega na mestu z antično tradicijo kar dokazuje spolija v južni steni.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št. *2/1, *2/2, *3, *5, *104, *105, *107, vzhodni del 150/1 del, 151/1, 151/2, 171 del, 172, 174/1, 174/2, 174/3, 174/4, 175, 176, 181/1, 181/3, 184, 189/1, 189/2, 189/3, 189/4, zahodni del 749/1, osrednji del 761/1, k.o. Laporje
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880

EŠD: 7020

Ime enote: Ogljenšak – Hiša Ogljenšak 1

Lokacija: Parc. št.: 525/1, k.o. Ogljenšak

Utemeljitev razglasitve: Visokopritlična, zidana, podkletena stavba, krita s strmo opečno čopasto dvokapnico stoji pravokotno v pobočje. Vhod v hišo vodi skozi potlačeno polkrožni potlačen kamniti portal v srednji osi podolžne strani hiše. Dvokrilna lesena vrata so bidermajersko oblikovana. Okna so dvokrilna, deljena na polja ter opremljena z železnimi mrežami in polkni. Razdelitev notranjščine je tradicionalna: na eni strani stanovanjski prostori na drugi je gospodarski del z ohranjeno leseno prešo. Hiša je v celoti podkletena z veliko obokano kletjo. Vhod v klet je v srednji osi čelne strani hiše skozi kamnit potlačeno polkrožni portal s poudarjenim sklepnikom. Kletne vratnice so kovinske. Fasado členijo gladke okenske obrobe in konkavni podstrešni venec. Izvirno ohranjena stavba iz prve polovice 19. stoletja je bila nekoč grajska pristava. Lesena preša ima letnico 1835.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 7021

Ime enote: Ogljenšak – Hiša Ogljenšak 2

Lokacija: Parc. št.: 522/10, k.o. Ogljenšak

Utemeljitev razglasitve: Zidana, podkletena, v čelu dvoosna stavba, krita z opečno, čopasto dvokapnico, stoji pravokotno v hrib. Vhod v stavbo je na podolžni strani pod širokim strešnim napuščem in vodi skozi lesen pravokotno oblikovan portal, opremljen s kvalitetno izdelanimi baročnimi vrati. V notranjščini je ohranjena črna kuhinja. Stavba je podkletena z veliko obokano kletjo. Vhod vanjo je skozi lesen, segmentno zaključen portal, ki je opremljen z mizarsko lepo izdelanimi vrati. Fasada poslopja je precej poškodovana, vendar so pod sekundarnimi ometi še vidni fragmenti baročne dekorativne poslikave. Stavba je ohranjen primer nekoč verjetno grajske viničarije.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 9271

Ime enote: Ošelj – Hiša Ošelj 8

Lokacija: Parc. št.: severni del *22/1, k.o. Ošelj

Utemeljitev razglasitve:	V okviru gručaste Lorbekove domačije, некоč večjega kmeta, stoji stanovanjska hiša, pritlična, delno podkletena, lesena, delno iz kamna zidana stavba iz prve polovice 19. stoletja. Gre za tipično pohorsko kmečko hišo z letnico 1824 in okrasno vrezano rozeto na nosilnem tramu lesenega stropa v bivalnem prostoru »hiši«. Podolžni tloris je tradicionalno tridelen: v srednji osi je veža t.i. »lopa« s kuhinjo in ognjiščem za krušno peč, desno sta »hiša« s krušno pečjo in »štibl«, levo sta »zadnja hiša« in »špajza«. Hiša je prekrita s slamnato čopasto streho. Širok napušč na vhodni strani ščiti kamnite stopnice po katerih se vzpnemo v stavbo. Ohranjena je oprema; vsa stara vrata in okna z okovjem in kljukami, ognjišče, krušna peč ter pohištvo. Kvalitetno ohranjena arhitektura hiše s staro opremo in pohištvo predstavlja izjemno in bogato stavbno dediščino.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3447
Ime enote:	Planina pod Šumikom – Cerkev sv. Treh kraljev
Lokacija:	Parc. št.: *37, k.o. Planina
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev je triladijska, z zvonikom in mežnarijo na zahodni ter prezbiterijem in zakristijo na vzhodni strani. Triosminsko zaključen prezbiterij obkrožajo stopnjevani oporniki. Sicer fasade niso členjene. Na južni steni vodi v cerkev polkrožni kamnit portal s posnetim robom na ajdovo zrno. Kamnit portal na zahodni fasadi je pravokoten in ima profilirano preklado. V notranjščini so vse ladje enako visoke in križno obokane, delijo jih šilasti loki, ki slonijo na masivnih slopih. Prezbitelj je rebrasto obokan, rebra nosijo polkrožni služniki. Notranjščina je bila prvotno poslikana z živahno arhitekturno poslikavo. Cerkvena oprema je baročna, trije kvalitetni oltarji so delo Mihaela Pogačnika. Cerkev je primer prehodnega gotsko renesančnega sloga. Zgradili so jo na začetku 16. stoletja. Prvotno je imela obokan prezbiterij in ravne stropne v ladjah. Proti koncu 16. stoletja so jo prezidali, jo obokali in vzdali pevsko emporo.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št. *40, *41, 128/1, 128/4, 128/5, 128/6, 128/7, 129/1, 129/2, južni del 212/3, 212/7, južni del 285, 1147/2, 1147/3, 1147/4, 1147/6, 1147/7, 1147/8, 1147/9, 1147/10, 1147/11, 1147/12, 1147/13, 1147/14, 1147/15, 1147/16, 1147/17, 1147/18, 1147/19, 1147/20, 1147/21, 1147/22, 1147/23, 1148/3, 1148/4, 1148/6, 1148/7, 1148/8, 1148/9, 1148/10, 1148/11, 1148/12, 1148/13, 1148/14, 1149/6, 1149/7, 1149/8, 1149/9, 1149/10, 1149/11, 1504/1, 1504/2, 1504/4, 1504/5, 1505/4, 1505/6, 1505/7, 1505/8, k.o. Planina

Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	23860
Ime enote:	Pragersko – Nekrepova vila
Ulica:	Ptujska cesta
Hišna številka:	10
Lokacija:	Parc. št.: severni del 1004/16, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična, podkletena zidana hiša, krita z dvokapno opečno čopasto streho je poudarjena v srednji osi s stolpičem iz strehe ter izstopajočima zastekljenima verandama in balkonom na obeh straneh poslopja. Ograji na obeh balkonih sta kovinski, oblikovani. Lesena strešna zatrepna napušča sta tesarsko dekorativno izrezljana. Fasado členijo poudarjene okenske obrobe in dekorativni štukaturni detajli. Stavba je kvalitetno ohranjena podeželska vila.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine vile, njenih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6918
Ime enote:	Pragersko – Hiša Ptujska cesta 41 in 43
Lokacija:	Parc. št.: 777/21, 777/22, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Stavba je dvonadstropna, devet osna hiša s strmo dvokapno opečno streho in celostranskima čopoma. Ima historično členjeno opečno fasado, ki je oblikovana tako, da višje pritličje ločuje od nadstropja bogat profiliran konzolni venec, prvo nadstropje pa od drugega nadstropja ožji profiliran venec. Podstrešni venec je okrašen z girlandami in lesenim konzolnim vencem. Na fasadi je vkomponirano mnogo opečnih reliefov – konzole, girlande, herme in drugo. Ohranjeno je še prvotno stavbno pohištvo. Na Pragerskem je nemški priseljenec leta 1904 ustanovil opekarno, obenem pa zgradil omenjeno dvonadstropno zgradbo, na kateri so uporabljeni izdelki opekarne.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:1000

EŠD:	23859
Ime enote:	Pragersko – Klasinčeva vila
Ulica:	Ulica bratov Berglez
Hišna številka:	5
Lokacija:	Parc. št.: 1002/4, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna, podkletena stavba s strmo opečno, razgibano streho. Na cestni strani je v vogalu stavbe v pritličju zastekljena veranda, v nadstropju pa balkon z dorskimi stebri, drugi vogal poudarja polkrožni pomol. Vhod v hišo je z dvoriščne strani preko zidanega stopnišča. Stopnišče z zidano ograjo na nasprotni strani je na podestu zaščiteno z stekleno strešico, ki jo nosita secesijsko oblikovani konzoli. Fasado členijo maltaste gladke okenske obrobe ter mejni in podstrešni zidec. Ohranjena notranjščina vile ima v veži tlak z dekorativnim meandrom in stensko secesijsko štukaturo. Vila je bila zgrajena leta 1912 v pozno secesijskem slogu.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine vile, njenih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:1000
EŠD:	3377
Ime enote:	Ritoznoj – Cerkev sv. Marjete
Lokacija:	Parc. št.: *46, 145/1, k.o. Ritoznoj
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev je enoladijska, ima poligonalno zaključen prezbiterij in zvonik pred vhodno fasado. Fasade niso členjene, imajo pa na vogalih arhitekturno poslikavo. Okna so pravokotna, zamrežena z baročnimi diagonalnimi kovanimi mrežami. Notranjščina je obokana. Cerkev se v virih prvič omenja leta 1542. Zgradili so jo okoli sredine ali v drugi polovici 17. stoletja. Pred sredino 18. stoletja so jo v celoti na novo obokali in poslikali. Poleg kvalitetne baročne arhitekture je cerkev pomembna tudi kot prostorska dominanta v vinogradniški pokrajini.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št.: *42, *44/1, *45, *46, 145/2, 145/6, 145/8, 145/10, 145/11, 196/2, 197/1, 199/1, 199/2, 202/3, 202/4, 203/7, 203/8, 203/9, 203/10, 203/11, 206, 208/1, k.o. Ritoznoj

Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7032
Ime enote:	Ritoznoj – Hiša Ritoznoj 9
Lokacija:	Parc. št.: 69/3, 82/2, k.o. Ritoznoj
Utemeljitev razglasitve:	Nekdanja Windischgraetzova zidanica stoji ob makadamski cesti pod vinogradi na prisojnih obronkih Pohorja. Poslopje je enonadstropna stavba z veliko obokano vinsko kletjo v katero vodi z južne strani polkrožno zaključen kamnit portal z vklesano letnico 1690, stanovanjskimi prostori ter gospodarskim, kasneje prizidanim delom, kjer je nekoč stala velika lesena preša. Vhod v stanovanjski del zidanice je z vzhodne strani, skozi kamnit pravokotno oblikovan portal s profilirano preklado. Notranjščina stanovanjskega dela stavbe je v celoti ohranjena. Štirje prostori v pritličju so obokani. Prav tako je obokana vinska klet. Fasade členijo okenske obrobe – nekaj je kamnitih, polkrožno zaključen podstrešni venec ter v sgrafitu izvedena južna fasada z geometrijskimi ploskvami. Zidanico, ki jo je po vojni vse do leta 1988 upravljal bistriški kombinat, so na javni dražbi kupili sedanji lastniki Wenzli. Bila je v skrajno zanemarjenem stanju. Sedanji lastniki so jo vrsto let obnavljali, tako da je danes v celoti prenovljena v dve udobni, sodobni stanovanji.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	M 1:2880
EŠD:	7035
Ime enote:	Ritoznoj – Viničarija Ritoznoj 58
Lokacija:	Parc. št.: 488/4, k.o. Ritoznoj
Utemeljitev razglasitve:	Iz kamna zidana, delno lesena stavba je krita s strmo salonitno streho, ki je nekoč bila streha slamnata. Ima tipično razporeditev vinogradniškega objekta: vinsko klet, gospodarski del s prešo ter bivalne prostore. Po dolžini stavbe teče gank, na katerega so speljane lesene stopnice. Kletni portal je lesen s sedlasto oblikovano preklado in opremljen s širokimi enokrilnimi vrati. Ohranjena stavba, ki stoji v pobočju vinogradniškega naselja izvira iz 19. stoletja. Nekoč je bila viničarija.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	M 1:2880

EŠD:	6914
Ime enote:	Spodnja Polskava – Grad Frajštajn
Hišna številka:	299, 300
Lokacija:	Parc. št.: 201/1, 202/1, 202/2, 203/1, 203/2, 204/1, 204/2, 206/4, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Zgradba obsega dve nadstropji nad poševno zidanim pritličjem (izven nivojska klet) in podstrešje z ležečimi majhnimi okni. Glavna fasada ima pet okenskih osi, stranski pa po tri. Močno plastičen portal, okrašen z motivi dragih kamnov in rozet, krasi vhodno, severno fasado. Nad portalom sta v nadstropjih kamniti renesančni trifori in nad njima podstrešna bifora. Fasade so vodoravno deljene s kamnitimi venci, ki tečejo pod okni tako, da vključujejo okenske police. V notranjščini so v vseh etažah v vhodni osi velike veže, obokane z banjami in grebenastimi sosvodnicami. Iz njih vodijo v stranske prostore veliki kamniti portali. Tudi vsi ostali prostori so obokani. Grad Frajštajn je v enem zgrajena renesančna arhitektura, ena najkvalitetnejših pri nas. Je delo italijanskega mojstra iz 16. stoletja. Okoli leta 1570 ga je zgradil plemič Janez Regal na lokaciji starejšega gradu, ki so ga leta 1376 dobili Celjski grofje, v prvi polovici 16. stoletja so ga požgali Turki. Ker stoji sredi ravnine so ga v preteklosti obdajala gospodarska poslopja z obzidjem, kar je videti na Vischerjevi grafiki iz okoli leta 1681.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje umetnostnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – ohranitvi arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3375
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Cerkev sv. Jerneja
Lokacija:	Parc. št.: 527, 530, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev, ki stoji na izpostavljeni legi nad mestom, sestavljajo večja pravokotna ladja, kvadratni prezbiterij, stranski prizidani kapeli, zakristija ter mogočen zvonik pred vzhodno fasado. Zunanjščina je močno členjena. Nenavadna sta baročen laternasti stolpič na strehi prezbiterija in laternasta streha na neoromanskem zvoniku. Na južni steni ladje je ohranjena gotska stenska slika sv. Krištofa. Notranjščina je velika baročna dvorana, ki jo ob straneh spremljajo trije pari plitvih kapel in galerij ter dve večji kapeli sv. Frančiška Ksaverija (zgrajena malo pred 1738 in pripisana Jožefu Hofferju) in Rožnovenska kapela. Stene členijo pilastrji, dvojni pilastrji, grede in oproge, ki nosijo križna obočna polja in kupolo nad prezbiterijem. Poslikava ladje je Brollova iz leta 1885, prezbiterija iz 1722, v Ksaverijeve kapeli Karla Filipa Laubmanna iz leta 1738 in v rožnovenski kapeli Antona Lerhingerja iz tretje četrtine 18. stoletja. V cerkvenih stenah je vzdanih več nagrobnikov iz srede 16. in 18. stoletja, vhod v krstnico pa zapira lepa kovana baročna mreža. Vsi oltarji, kip Janeza Nepomuka, kiparski okras spovednice in krstnika ter prižnica so Holzingerjevo delo, oltarna slika Jernejevega poveličanja pa je delo baročnega slikarja Kremser - Schmidta iz leta 1787. Cerkev sv. Jerneja se prvič omenja leta 1240, župna je postala že pred letom 1252. Bila je pravilno orientirana, z vzhodnim zvonikom. Ta je še ohranjen v zahodni in severni steni sedanjega, sezidanega med leti 1866 in 1868. V baroku so stavbo temeljito prezidali, jo povečali in okrasili s stenskimi slikami in opremo. Cerkev predstavlja raščen celostni spomenik, ki ga je nekdaj obdajalo mestno pokopališče.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;

- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Merilo: 1:1000

EŠD: 662

Ime enote: Slovenska Bistrica – Cerkev sv. Jožefa

Lokacija: Parc. št.: 356, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Cerkev sv. Jožefa stoji na majhni vzpetini, ki se spušča s Pohorja, severovzhodno nad Slovensko Bistrico. Že sredi 18. stoletja je bila ena slovitih božjih poti na slovenskem Štajerskem. Njeno zunanjsčino tvorijo ladja ovalnega tlorisa, ki se širi v stranski kapeli, plitev ovalni prezbiterij in dva zvonika pred vhodno fasado. Na severu je prizidana enonadstropna zakristija. Fasade so močno razgibane z gredami, pilastri, trikotnim čelom in polkrožnimi nišami. Streha, ki sledi ovalnemu tlorisu je krita s skriljem in oblikovana na »kamelji hrbet«. Zvonika imata čebulasti strehi. Notranjščina je v tlorisu štirilist, katerega osrednji prostor pokriva kupola. Krasi jo izjemno kvalitetna baročna oprema: pet oltarjev in prižnica. Veliki oltar je domnevno delo Jožefa Strauba in njegove delavnice; dokončal naj bi ga Jožef Holzinger, oltarno sliko je naslikal Valentin Metzinger, slike na štirih stranskih oltarjih Janeza Jurija Mersija je naslikal slovenjegraški baročni slikar Janez Andrej Strauss.

Cerkev je bila zgrajena med leti 1755 in 1760 po načrtih arhitekta Jožefa Hoferja in spada v tako imenovani »sladkogorski tip« cerkva. Zvonika so dogradili šele leta 1812. Sočasno s cerkvijo je nastala tudi oprema: glavni oltar 1757–1758 in oltarne slike za stranske oltarje 1769–1774.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Opis vplivnega območja: Parc. št.: 338, 339, 340, 341, 342, 345, jugozahodni del 346/1, 346/2, 350, 351, 353, 355, 356, 357, 358, 359, 360/1, 360/2, 361/1, 361/2, 362/1, 362/2, 363, 364, 367, 368, 369, 370, 371/1, 371/2, 372/1, 372/2, 372/3, 372/4, 372/5, 372/6, 373/1, 373/2, 374, 375, 376, 377, 378/1, 378/2, 378/3, 379, 380, 381, severozahodni del 2487, k.o. Slovenska Bistrica; severni del 666, k.o. Spodnja Nova vas

Varstveni režim za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

Merilo: 1:1000

EŠD: 3376

Ime enote: Slovenska Bistrica – Cerkev Marije sedem žalosti

Lokacija: Parc. št.: 1449, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve:	Cerkev stoji ob južni stranici srednjeveškega mestnega prostora. Ima visoko ladjo, triosminsko zaključen prezbitenij s stopnjevanima opomikoma ob severni steni, ob prezbitenijevi južni steni pa stoji zvonik. Vse fasadne odprtine, razen zazidanega šilastega portala v zahodni steni, so baročne – pravokotna okna z lunetami in diagonalnimi kovanimi mrežami ter okrogla okna v prezbiteniju. Zvonik ima čebulasto streho, pokončno polkrožne zvonove line s členjenimi okviri, v spodnjih nadstropjih pa odprtini s četrverolistoma ter gotske line s posnetimi robovi na ajdovo zrno. Notranjščina je obokana. Dvojni pilastri z bogatim ogredjem nosijo oproge s križnimi oboki. Prezbitenij je križnorebrasto obokan, zidana pevska empora sloni na toskanskih stebrih. Oprema je baročna. Cerkev se prvič omenja leta 1379 kot mestna. Leta 1629 je bila stavba iz prve polovice 15. stoletja izročena celjskim minoritom. Bila je manjša, imela je ravno stropno ladjo in križnorebrasto obokan prezbitenij, ki so ga leta 1941 zaradi širitve ceste skrajšali. Zvonik, prvotno mestni stolp, je bil nižji. Za eno etažo so ga zvišali v 16. stoletju. V letih 1652–1685 je cerkev dobila današnjo obliko.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjšini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Vplivno območje	mestno jedro
Merilo:	1:1000
EŠD:	6964
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Mestni stolp
Lokacija:	Parc. št.: 1206/3, 1216, 1218, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pretežno kamnito grajena prizmatična utrdjena dvonadstropna stavba je pokrita z opečno štirikapno šotorasto streho. Stene so debele okoli 140 cm. V pritličju ima strelne reže, v nadstropjih pa kamnito okvirjena pravokotna okna s policami in baročnimi kovanimi mrežami. Na zunanjem jugozahodnem vogalu ima vzdano kartušo iz sredine 17. stoletja. Po konceptu in velikosti je stolp skoraj enak svojemu pendantu – severozahodnemu vogalnemu stolpu, okoli katerega se je kasneje razvil bistriški mestni grad. Graslov stolp (v imenu tudi Žitni stolp ali Mestni stolp) so v osnovi zgradili okoli 1300 kot jugozahodni stolp mestnega obzidja. V virih se prvič omenja leta 1362, takrat ga je posedoval Henrik Massenberg. Služil je za obrambne namene in kot prebivališče srednjeveških ministralov. V 17. stoletju, ko je izgubil obrambni značaj, so ga dvignili za eno etažo, namestili večja okna v nadstropjih in vhod v klet, oziroma pritličje. Med leti 1999 in 2004 je bil v celoti prenovljen in danes služi za razstavišče.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje umetnostnih, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – ohranitvi arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – javni namembnosti.
Merilo:	1:1000

- EŠD:** **6920**
Ime enote: **Slovenska Bistrica – Hiša Gradišče 3**
Lokacija: Parc. št.: 1420/1, 1420/2, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve: Hiša je pritlična, s petosno glavno fasado, ob njej je gospodarsko poslopje s potlačeno polkrožnim uvozom. Fasada ima v srednji osi kamnit pazduhast portal s profilirano preklado in pravokotno ploščo brez napisa.
Hiša je bidermajerska arhitektura iz prve polovice 19. stoletja z najkvalitetnejšo fasado na trgu Gradišče. Nanjo se veže niz pritličnih hiš. Vse skupaj predstavljajo vzhodno stranico najstarejšega historičnega ambianta v mestu.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
– podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
– strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
– prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
– omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
– na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
Zavarovano območje je namenjeno:
– trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
– povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
– predstavitvi kulturnih vrednot;
– učno-demonstracijskem in znanstveno-raziskovalnem delu;
– stanovanjski, poslovnosti in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
- EŠD:** **14366**
Ime enote: **Slovenska Bistrica – Grajska jahalnica**
Ulica: Partizanska
Hišna številka: 27
Lokacija: Parc. št.: 1206/2, 1206/4, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve: Pritlično poslopje z visoko šotorasto opečno streho je v osnovi baročno (18. stoletje). Uvozni vhod je bil v centralni osi triosne severne fasade, devetosno zahodno fasado pa so prvotno členile le pokončne okenske odprtine s kovinskimi mrežami. Poslopje z nekdanjim odprtim ostrejšem je v današnjem stanju močno predelano, kljub temu pa je v stavbni masi ohranjena monumentalna zasnova objekta. Nekdaj je bila v njej grajska jahalnica, sedaj trgovsko-skladiščni prostori. Pomembna je kot del grajskega kompleksa in kot redka ohranjena pokrita jahalnica v širšem prostoru.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
– podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
– strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
– prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, strešine, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
– omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
– na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
Zavarovano območje je namenjeno:
– trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
– povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
– predstavitvi kulturnih vrednot;
– učno-demonstracijskem in znanstveno-raziskovalnem delu;
– stanovanjski, poslovnosti in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
- EŠD:** **6921**
Ime enote: **Slovenska Bistrica – Hiša Kolodvorska 8, Vošnjakova 11, Gradišče 14**
Lokacija: Parc. št.: 1421/1, 1421/2, 1421/3, 1421/4, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna stavba z visokim pritličjem do katerega vodi enoravno zunanje stopnišče z balustradno ograjo. Fasada je oblikovana asimetrično, s trikotnim enoosnim čelom na desni, stolpom z zvonasto pločevinasto streho in polkrožno zaključeno fasado levega dvoranskega prizidka. Fasadni detajli so neogotski. V notranjščini vodi v nadstropje zavito kamnito stopnišče z dekorativno železno ograjo. Stavbno pohištvo je večinoma prvotno.
Hiša je nekdanja hranilnica in sokolski dom. Zgrajena je bila leta 1912 v slogu nemške neogotike in je značilna predstavnica tega sloga.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam; Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6939
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Ljubljanska 9
Lokacija:	Parc. št.: 1479/1, 1479/2, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična hiša pokrita z visoko čopasto streho s dvoosnima zatrepoma. Na glavni fasadi jo členi pet okenskih osi, kamniti portal v osrednji osi je pazduhast z letnico 1835, inicialkama GN in No 122 ter opremljen z originalnimi bidermajerskimi vratnicami. Veža je kapasto obokana, ostali stropi so ravni. Ima sicer nove fasadne odprtine, vendar je ohranila vse bistvene in kvalitetne arhitekturne elemente svojega časa.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6938
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Ljubljanska 10
Lokacija:	Parc. št.: 1470/1, 1470/2, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlično hišo pokriva opečna čopasta streha z dvoosnima zatrepoma. Ulična fasada je petosna, s kamnitim pravokotnim portalom z vratnicami, izdelanimi po vzoru zgodovinskih z ohranjenimi primarno kovano mrežo v osrednji osi. Fasado členijo rustikalni vogali in profiliran podstrešni venec, mestoma pa še ohranjene okenske obrobe. Veža ima raven strop, drugi prostori so obokani z banjami ali pa imajo ravne stropce. Dva od njih nosi tram s posnetimi robovi in vrezanimi rozetama z letnicama 1781 ter 17. Glede na stavbno maso in na tramu vidni letnici je kljub prezidavam hišo moč datirati v pozno 18. stoletje.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, še posebej ohranjene tramove z letnicami, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000

- EŠD:** **6940**
- Ime enote:** **Slovenska Bistrica – Hiša Ljubljanska 13**
- Lokacija:** Parc. št.: 1535/1, 1535/2, 1535/3, 1535/5, 1535/6, 1536/1, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Pritlična hiša z gospodarskim krilom v obliki črke L. Simetrično oblikovana petosna glavna fasada ima v srednji osi pravokoten portal z letnico 1860 in No 120 ter inicialki. Veža je kapasto obokana in tlakovana z velikimi ploščami sivega peščenca. Prostori gospodarskega krila so kapasto obokani, enako prostori velikega, samostojno stoječega gospodarskega poslopja na dvorišču (hlevi, skedenj). Hiša z dvoriščnim traktom je zaradi neprimernih posegov sicer močno spremenjena, vendarle pa skupaj s samostojno stoječim gospodarskim poslopjem na dvorišču kot celota predstavlja ohranjen primer primestnega gospodarstva.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam, razen v primerih.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** **6941**
- Ime enote:** **Slovenska Bistrica – Hiša Ljubljanska 19**
- Lokacija:** Parc. št.: 1540/1, 1540/2, 1540/3, 1540/4, 1540/5, 1541/1, 1541/2, 1542, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša s petosno, bogato klasicistično oblikovano glavno fasado, ki je proti sredini stopnjevana z enim in nato z dvema jonskima pilastroma. Portal je potlačeno polkrožno zaključen, vratnice so historicistične. Fasado zaključuje klasicistično ogredje. Vežo v notranjščini pokrivata dve kapasti polji. Desno stopnišče je kamnito in klasicistično oblikovano. Na dvoriščni strani je ob hišo prizidana velika lesena zaprta veranda, ki so nekdaj nosili danes zazidani masivni slopi. Pritličje je neprimerno spremenjeno. Hiša je lep primer klasicistične meščanske hiše iz prve tretjine 19. stoletja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** **6934**
- Ime enote:** **Slovenska Bistrica – Hiša Mariborska 1**
- Lokacija:** Parc. št.: 301, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Hiša tvori severovzhodni vogal Trga Alfonza Šarha. Na ulični fasadi je pet, na stranski pa šestosna in enonadstropna ter pokrita z opečno šotorasto streho. Ulični fasadi členijo maltasti pasovi in poglobljena mnogokotna polja. Pravokotni portal je ušesast, okno nad njim je biforno. Notranjščina je močno spremenjena. Prostor nekdanje veže pokriva križni obok. Dvoriščna fasada je vsa slopasta arkadna. Sedaj zazidani arkadni hodniki so v pritličju križno obokani. Poslopje izvira iz srede 18. stoletja. Kvaliteto meščanske hiše iz tega časa je ohranila le na zunanosti in kot gradbena masa, ki zaključuje trg.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6937
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Mariborska 2
Lokacija:	Parc. št.: 605, 606/1, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna hiša s sedemosno ulično fasado, ki jo členijo profilirani medetažni in podstrešni venec ter okenske obrobe. Bidermajerske vratnice v ometu oblikovanega portala so umaknjene. V skrajni desni osi je vhod v trgovino, na dvoriščni strani je ohranjen prvotni kamniti portal z letnico 1843. Vežo pokriva plitek obok segmentnega profila, levo stopnišče je zavito. Prostori so ravno stropani. Hiša je nepogrešljiv sestavni del sicer baročnega trga Alfonza Šarha, datirana z letnico nad dvoriščnim portalom.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6936
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Mariborska 4
Lokacija:	Parc. št.: 616, 617/1, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična vogalna hiša, pokrita s čopasto opečno streho z dvoosnim čelom. Ulično fasado oblikuje pet, stransko pa tri okenske osi. V srednji osi glavne fasade ima uvozni polkrožno zaključen portal z vratnicami z baročnim okovjem. Veža je banjasto obokana z grebenastimi sosvodnicami. Prostori so deloma obokani, deloma imajo lesene strope z dekorativnim tramom. Hiša je, glede na notranjščino, nastala v zgodnjem baroku in zato pomembna predstavnica tega časa v mestnem jedru.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture, med katerimi kaže posebej izpostaviti baročne vhodne vratnice s pripadajočim okovjem, po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot;

- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
– stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo: 1:1000
- EŠD: 6935**
- Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Mariborska 6**
- Lokacija:** Parc. št.: 614, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Pritlična hiša v uličnem nizu ima glavno fasado petosno. Srednjo os z uvoznim portalom in bogatimi historičnimi vratnicami poudarja baročno oblikovano polje, ki se polkrožno dviguje nad podstrešni venec. Sledi mu oblika strešine. Tudi ostala fasada je neobaročno členjena v kombinaciji gladkega in grobega ometa. Prostori v notranjosti imajo ravne stropne in kvalitetno stavbno pohištvo. Poslopje je v masi prilagojeno uličnemu nizu, izstopa pa z bogato neobaročno členitvijo, ki sledi vzoru dvorca Mariborska 16 in je verjetno delo istega avtorja Maksa Czeikeja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo: 1:1000
- EŠD: 6933**
- Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Mariborska 10**
- Lokacija:** Parc. št.: 607, 608, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša s sedmimi osmi na ulični in tremi osmi na stranski fasadi. Pokriva jo čopasta streha z dvoosnima zatrepoma. V peti osi jo krasi bidermajerski kamniti portal s profilirano preklado. Ulično fasado členijo kamnita obloga talnega zidca in podstrešni venec ter okna z obrobami. Na dvoriščni strani je v nadstropju zazidan, v pritličju pa delno odprt arkadni hodnik, obokan s kapastimi oboki. Vežo pokrivajo zelo plitvi križni oboki. Hiša je v masi in arhitekturnih detajlih lep primer arhitekturnega snovanja prve polovice 19. stoletja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo: 1:1000
- EŠD: 6923**
- Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 3, 3a**
- Lokacija:** Parc. št.: 1454/1, 1454/2, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša s šestosno ulično fasado v strnjemem zazidalnem nizu. V srednji osi jo krasi širok segmentno zaključen uvozni kamniti portal s historičnimi vratnicami. Levo in desno od njega sta po dva vhoda v lokale, od katerih sta dva spremenjena v okni. Fasado členijo medetažni in podstrešni venec in okenske obrobe v nadstropju. V notranjščini so veža in prostori desno od nje kapasto obokani, levo pa ravno stropni. Hiša je v osnovi baročna s historicističnimi arhitekturnimi elementi na fasadi.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6924
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 5
Lokacija:	Parc. št.: 1456/2, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična stavba s petosno ulično fasado in polkrožnim kamnitim portalom v osrednji osi. Fasado zaključuje podstrešni konkavni venec. Veža je križno grebenasto obokana, v prostorih so leseni tramovni stropi. V osnovi baročna hiša iz 18. stoletja s kasnejšo fasado je pomemben sestavni del južnega uličnega niza Partizanske ulice.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6925
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 7
Lokacija:	Parc. št.: 1458/1, 1458/2, 1458/3, 1458/4, 1458/5, 1458/6, 1458/7, 1458/8, 1458/9, 1459, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična zgradba z uvoznim portalom v srednji osi. Veža je obokana s kapastimi oboki med oprogami, stropi v ostalih prostorih so ravni. Hiša, ki ima na dvorišču mlajše prizidke, je z gospodarskim dvoriščnim delom stavbe ohranila tipično tlorisno zasnovo v obliki črke L. Zaradi načina obokanja prostorov jo lahko postavimo v pozno 18. stoletje.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000

- EŠD:** 6926
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 9
- Lokacija:** Parc. št.: 1460, 1461/1, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša ima sedemosno ulično fasado, stranska fasada je dvoosna. Portal v tretji osi je profiliran. Okna v pritličju imajo ušesaste okvire, v prvem nadstropju pa police s cofastimi obeski in profilirane preklade. Vežo pokriva križni obok, levi stranski pritlični prostor pa banja. V desnem stranskem prostoru štirje toskanski stebri nosijo križno obokana polja z oprogami. V notranjščini je hiša precej pregrajena. Pripadajoči vrt sega do mestnega obzidja in je bil zasajen parkovno. Zgradba je lep primer meščanske hiše iz sredine 18. stoletja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** 6927
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 13
- Lokacija:** Parc. št.: 1311/1, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Hiša je enonadstropna, na ulični fasadi ima sedem okenskih osi. V četrti osi je imela vežo z vhodnim portalom, v sedmi osi pa ima uvozni portal. Notranjščina je precej predelana, medtem ko je historicistična fasada ohranjena v nadstropju, v pritličju pa so rustiko nadomestili z gladkim ometom. Nadstropje členijo še medetažni in podstrešni venec ter okenski okviri s parapetnimi polji z rastlinsko ornamentiko. Poslopje je primer meščanske arhitekture s historicistično fasado in tipičnim uvoznim portalom.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** 6929
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 16
- Lokacija:** Parc. št.: 1323, 1324/1, 1324/2, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Pritlična hiša je na ulični fasadi petosna. Preklada portala v srednji osi nosi letnico 1859, inicialki D. M. in No. 85, fasado pa členijo še rustikalni vogalniki in profiliran podstrešni venec. Stoji v nizu hiš ob severni stranici ulice in predstavlja primer manjše meščanske hiše s sredine 19. stoletja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: **6928**

Ime enote: **Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 17**

Lokacija: Parc. št.: 1307, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Pritlična hiša s petosno ulično fasado je krita s strmo opečno streho. Uvozni portal v srednji osi je zamenjan z novejšim, okna so delno ohranjena. Kvalitete baročne stanovanjske hiše iz 18. stoletja je ohranila v notranjosti, kjer je veža križno obokana v prostorih pa so še leseni okrasni tramovni stropovi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: **6930**

Ime enote: **Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 18, 18a**

Lokacija: Parc. št.: 1321/1, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Pritlična hiša ima ulično fasado v strnjenem nizu členjeno s petimi okenskimi osmi. Visok, uvozni portal v srednji osi je kamnit, segmentno zaključen in členjen, zapirajo ga historične vratnice. Fasado zaključuje profiliran podstrešni venec. Zgradba predstavlja primer meščanskega doma iz zgodnje druge polovice 19. stoletja z uvoznim portalom za gospodarski del.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

- EŠD:** 6931
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Partizanska 21
- Lokacija:** Parc. št.: 1210, 1211/1, 1211/2, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Visokopritlična hiša s šestosno ulično fasado, ki je močno razgibana s historicističnimi členi in datirana s kartušo z letnico 1906 nad vhodom z ohranjenimi prvotnimi vratnicami. V notranjščini so bile nekdanj secesijske svetlo zelene in roza lončene peči, ki jih hrani Pokrajinski muzej v Mariboru. Zgradba je primer secesijske arhitekture, ki pa po občutenju še močno sega v čas historicizma.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** 6942
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Trg Alfonza Šarha 3
- Lokacija:** Parc. št.: 604, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša pokrita z opečno čopasto streho. V pritličju sedemosne trške fasade so trije pravokotni kamniti portali, srednji, širši je nekdanji uvozni portal. Na prekladi ima napis Joh. Bauman, ob njem pa je bila nekdanj vidna letnica 1853. Nekdanjo vežo pokriva kapasti obok, stranski prostori so obokani z banjo s sosvodnicami. Veža v nadstropju je kapasto obokana. Na zunanjščini je v polkrožni niši na vogalu, ki gleda proti mostu, nekdanj stal leseni kip sv. Janeza Nepomuka. Hiša, ki je bila datirana z letnico 1853, izvira iz 18. stoletja. S svojo lego ob mostu zaključuje baročni Trg Alfonza Šarha.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** 6943
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Trg Alfonza Šarha 12
- Lokacija:** Parc. št.: 567, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša s secesijsko štiriosno trško fasado. V pritličju so prostori banjasto obokani s sosvodnicami, v nadstropju pa kapasto obokani ter ravni stropi, okrašeni z bogatimi štukaturnimi okviri. Poslopje je sestavni del zahodne stranice trga in ima najkvalitetnejšo secesijsko fasado v mestu. Zgrajeno je bilo konec 18. ali na začetku 19. stoletja.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture, med katerimi velja izpostaviti bogato secesijsko fasadno členitev, po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6945
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Trg Alfonza Šarha 16
Lokacija:	Parc. št.: 571, 572, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna hiša z višjim prizidkom s križno obokano odprto lopo v pritličju. Pritlični prostori so obokani s poznobaročnimi križnimi oboki z banjo in sosvodnicami. Veža v nadstropju je obokana. V prizidku, katerega plitvi kupolasti obok nosijo štirje pilastri s štukaturnimi kapiteli, je bila hišna kapela. Obok je poslikan s sakralno baročno stensko slikarjo, od katere je viden prizor Jožefove smrti. Hiša je pomemben sestavni del zahodne stranice trga. Danes ima grobo poenostavljeno fasado. Zazidani vhod in okna so imela pred obnovo baročne ušesaste obrobe. Izvira vsaj iz 18. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture, med katerimi posebej izpostavljamo hišno kapelo z baročno poslikavo, po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, poslikavo in štukature razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6965
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Ulica Pohorskega bataljona 2
Lokacija:	Parc. št.: južni del 588, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična sedem osna hiša, krita s strmo opečno dvokapno streho stoji na parceli klinaste oblike ob potoku Bistrice in Mlinščici. Fasade so historično členjene z maltastimi okenskimi obrobami, podstrešnim vencem in šivanimi robovi. Vhodni portal je kamnit, pravokotno oblikovan, na prekladi datiran z letnico 1908. Oba čelna zatrepa dopolnjuje tesarsko lepo oblikovana strešna dekoracija. Zgradba je na tem mestu vrisana že v franciscejskem katastru, vendar je njena sedanja pojavnost mlajša. Z lokacijo ob potoku optično zapira prostor Trga Alfonza Šarha z jugozahodne strani.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:1000

EŠD: 7037

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Ulica Pohorskega bataljona 8

Lokacija: Parc. št.: 594, 595, 596, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Pritlična, sedemosna zidana hiša, ki jo pokriva strma opečna dvokapna čopasta streha, stoji ob cestnem zavoju in potoku. Kamnit vhodni, segmentno zaključeni portal v srednji osi ima napis in letnico: JACOB DESMAN: 1777. Ohranjeno je stavbno pohoštvo, baročna vrata in okna opremljena s kovanimi mrežami. Fasado členijo maltaste okenske obrobe in podstrešni venec. Veža in kuhinja sta obokani. Baročna hiša iz druge polovice 18. stoletja zavzema dominanten položaj na robu starega mestnega jedra.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:1000

EŠD: 6946

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 1

Lokacija: Parc. št.: 622, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Hiša stoji ob mostu čez potok Bistrica. Je enonadstropna, na trški fasadi pet, na stranski pa triosna. V srednji osi daljše fasade ima pravokoten portal s historicističnimi vratnicami. Fasade so historicistično profilirane.

Hiša ima pomembno lokacijo, ker optično zožuje dostop na most. Ima mlajšo zunanjščino, a je vsaj iz prve polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: 6947

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 8

Lokacija: Parc. št.: 634/1, 634/2, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve:	Trška fasada enonadstropne hiše je štiriosna, z uvoznim portalom v prvi osi. Fasado členijo medetažni in podstrešni profilirani venec ter okenske obrobe. Veža je v sprednjem delu pokrita s segmentnim obokom, v dvoriščnem delu pa jo pokrivajo kapasti oboki z oprogami. Del hiše je podkleten, stopnišče je desno, klasicistično oblikovano. Prostori nadstropja imajo ravne stropne in so močno pregrajeni. Poslopje je primer bidermajerske meščanske hiše iz leta 1852.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6948
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 9
Lokacija:	Parc. št.: 1344, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Hiša je enonadstropna s štiriosno trško fasado. V tretji osi je pravokoten leseni portal s kasetiranimi vratnicami. Fasado krasijo profiliran medetažni in baročni konkavni podstrešni venec ter profilirane okenske obrobe. Na dvoriščni strani sta v pritličju in nadstropju arkadna hodnika, pritlični je pokrit s potlačeni kapastimi oboki na slopih, v nadstropju pa pokriva raven strop. V notranjosti pokrivajo vežo potlačeni križni oboki z oprogami, prostore na desni banjasti obok z grebenastimi sosvodnicami, prostore na levi strani veže pa traverzni oboki. Del hiše je podkleten. Trška fasada združuje poznobaročne in historicistične slogovne elemente, hiša je v osnovi s konca 18. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6949
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 10
Lokacija:	Parc. št.: 635/1, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropno hišo s petosno trško in triosno stransko fasado členijo medetažni venec, profilirane okenske obrobe s parapetnimi polji, vogalne lizene ter polkrožni podstrešni venec. Vhodni portal v srednji osi je iz belega marmorja, je pazduhast in okrašen s plastičnim kitastim ornamentom. Hiša iz začetka 19. stoletja ima pomembno lokacijo na mestu, kjer se trg ljakasto razširi. Posebno pomemben je edinstven marmorni klasicistični portal.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, posebej marmorni portal na fasadi, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: 6950

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 11, Kolodvorska 1

Lokacija: Parc. št.: 1342, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Vogalna enonadstropna hiša s šestosno trško in petosno stransko fasado. Obe fasadi členijo vogalni rustični robovi, medetažne oproge in polkrožni podstrešni venec. Pritličje je močno spremenjeno. Okna v nadstropju imajo profilirane obrobe in karnise. Dvoriščno fasado tvorijo neprimerno zaprte arkade s polkrožnimi loki v obeh etažah. Veži v pritličju in nadstropju sta obokani, del prve zavzema trgovski lokal.

Hiša pomembno sooblikuje podobo Trga svobode in je kvalitetna arhitektura iz srede 18. stoletja.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: 6951

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 12

Lokacija: Parc. št.: 638/1, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna hiša z osemosno trško fasado z uvoznim portalom v sedmi osi. Fasada je v pritličju neprimerno spremenjena, sicer pa je bogato členjena s historično profilacijo. Veža in prostori levo od nje imajo ravne stope, desni prostor in vse v globino segajoče prostore dvoriščnega trakta pokrivajo kapasti oboki. Lesena in kamniti portal v pritličju dvoriščnega trakta imajo železne vratnice. vzdolž celotnega trakta teče v nadstropju gank z litoželezno ograjo. Ostala gospodarska poslopja, ki so bila postavljena vzporedno z glavnim objektom, so bila v preteklosti porušena. Zgrajena je bila večja hala, ki nasilno posega v prostor.

Hiša zavzema velik dela zahodne stranice Trga svobode. Ima skladno zgodnje historicistično fasado, vendar je raščena arhitektura z baročnimi sestavinami.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

	Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD	6952
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 13, Kolodvorska 2
Lokacija:	Parc. št.: 1427, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Hiša stoji na vogalu Trga svobode in Kolodvorske ulice. Je enonadstropna, na trški fasadi pet, na ulični pa šestosna. Obe fasadi sta členjeni. Portal je preprost, pravokoten, nad njim je balkon z litoželezno ograjo. Na vogalu stoji v niši kamnit kip Matere Božje z otrokom. Na dvoriščni strani so v pritličju in nadstropju zazidane sropaste arkade s križnimi oboki. V notranjščini je nekdanja veža obokana z banjo s sosvodnicami. Pritličje je močno prezidano, v nadstropju pa je ohranjena prvotna razporeditev prostorov z originalnim stavbnim pohištvo. Stropi imajo štukaturne okvire. Hiša izvira z druge polovice 18. stoletja. Ima poznobaročno členjeni fasadi s historicističnimi dodatki. S svojo visoko opečno streho in lokacijo na vogalu s Kolodvorsko ulico je izrazit prostorski poudarek na trgu.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6953
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 14
Lokacija:	Parc. št.: 639/1, 639/2, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna vogalna hiša stoji ob uvozu v Ozko ulico. Štiriosno trško fasado členijo medetažni in profiliran podstrešni venec ter profilirane okenske obrobe. Portal je spremenjen. Veža ima v vhodni polovici raven strop, na dvoriščni strani pa jo pokriva banjasti obok. Prostor desno od nje je banjasto obokan z grebenastimi sosvodnicami. Drugi prostori v pritličju in nadstropju imajo ravne stropne. Dvorišče omejuje proti hiši št. 12 in proti ulici visok zid. Ohranjen je del nekdanjega gospodarskega poslopja s čopasto opečno streho. Hiša je historicističnega videza, vendar gre za dograjeno in predelano hišo iz 18. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000

- EŠD:** 6954
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 15
- Lokacija:** Parc. št.: 1428/1, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša je tlorisno z dolgim traktom postavljena pravokotno na trg in podrejena srednjeveški parcelaciji. Petosna tržna fasada v širini desnih dveh osi plitvo rizalitno izstopa. Členita jo medetažni in podstrešni venec, okna pa uokvirjajo baročni profilirani maltasti okviri. Fasadne odprtine v pritličju so spremenjene, v veži je lokal, zaradi česar so bile odstranjene vratnice. Vzдолž dvoriščnih fasad teče v nadstropju gank. Gradnja hiše je kamnita. Pritlični prostori so obokani z banjastimi oboki z grebenastimi sosvodnicami, v nadstropju so stropi ravni, nekateri okrašeni s štukaturnimi polji. Poslopje spada med starejše na trgu. Ohranilo je prvotni tlorisni in višinski gabarit. Izvira iz 18. stoletja in je bistveni sestavni del vzhodne fasade trga.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** 6956
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 17
- Lokacija:** Parc. št.: 1430, 1431/1, 1431/2, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša s petosno tržno fasado. Dvoosni del fasade nekoliko rizalitno izstopa. Vhodni portal je polkrožno usločen, ostali vhodi, ki so bili bidermajerski, so spremenjeni. Fasade so členjene s podstrešnim vencem in preprostimi okenskimi obrobami s profiliranimi prekladami. Pritlični prostori so banjasto obokani z grebenastimi sosvodnicami. Prostori v nadstropju imajo ravne stropove. Hiša je sestavni del vzhodne trške stranice. V osnovi je iz 18. ali celo s konca 17. stoletja s spremenjenimi fasadami pritličja pa so ji močno okrnili prvotno podobo.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** 6957
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 18, Trg svobode 20
- Lokacija:** Parc. št.: 1338, 1339, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Enonadstropna hiša s štiriosno tržno fasado, tretja okenska os je poudarjena z rizalitom, v katerem je vežni portal brez vratnic, zaključen s segmentnim lokom. Vežo pokrivajo štiri obočna polja. Ulični del zgradbe se v globino podaljšuje z dvema gospodarskima traktoma, ki ju povezuje prečni trakt s prehodom v pritličju. V južnem dvoriščnem traktu je ohranjen pravokotni kamniti portal in okenski okvir

	s kovano rešetko. Iz veže vodi desno enoramno stopnišče. Na drugem dvorišču stoji gospodarsko poslopje s čopasto streho (Trg svobode 20). Hiša z več gospodarskimi poslopji je primer meščanskega trgovskega doma s prve polovice 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6958
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 19
Lokacija:	Parc. št.: 1432, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropno hišo pokriva opečna čopasta streha. Stoji ob vhodu v Gradišče in s svojim gospodarskim traktom tvori njegovo severno stranico. Petosno fasado na Trgu svobode členi maltasta historicistična profilacija. Pravokoten kamnit portal s historicističnimi vratnicami je v srednji fasadni osi. Hiša, ki je prostorsko pomembna, zaključuje niz na vzhodni strani severne polovice trga in tvori vhod v Gradišče. Ima fasado s konca 19. stoletja, vendar je v osnovi starejša.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6959
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Stari rotovž
Lokacija:	Parc. št.: 1434, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna hiša ima fasade pet, štiri in triosno. Trško fasado poudarja baročni stolpič z zaobljenimi vogali in lizenami ter zvonasto laternasto streho. Na njem je ura, nad njo pa konkavni podstrešni venec. Na fasadah so rekonstruirane okenske maltaste obrobe, na stolpu pa zvonasto oblikovane line. Vežo pokriva poznobaročni banjast obok s sosvodnicami. Tudi drugi prostori v pritličju in veža v nadstropju so obokani. Poslopje je v obstoječi obliki iz 18. stoletja. Je mestni rotovž s tipično dominantno lego za mestno hišo.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- javni, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: 6960

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 22, Trg svobode 24

Lokacija: Parc. št.: 1336/1, 1336/2, 1337/1, 1337/2, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna hiša v nizu s šestosno fasado z zamikom. Velik uvozni portal s segmentnim lokom je v tretji osi. Fasada je v pritličju historicistično oblikovana, medtem ko nadstropje krasi bogata baročna pilasterska arhitektura. Kapiteli imajo trakasto dekoracijo. Prostori v pritličju so obokani, vežo pokriva banjasti obok s sosvodnicami.

Hiša je v notranjščini sicer močno predelana za potrebe trgovine, ohranila pa je bogato baročno fasado, izpod katere so se pri obnovi ometov pokazali sledovi štukature tudi pod okni. Pročelje predstavlja najlepšo baročno fasado v mestu. Dvoriščni prizidki so iz 19. stoletja, iz istega časa je tudi uvozni portal.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
 - stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: 6961

Ime enote: Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 23, Gradišče 4

Lokacija: Parc. št.: 1435/1, 1436, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna hiša z desetosno zalomljeno trško fasado. V pritličju ima poleg vežnega še sedem pravokotnih izložbenih portalov. V osrednjem trgovskem lokalu ima kapast obok, ki ga nosijo toskanski stebri. Iz veže, na dvoriščni strani še tlakovane z belim pohorskim marmorjem, vodi v vežo prvega nadstropja enoramno stopnišče. Prostori nadstropja imajo raven strop. Zgradba je primerek meščanske trgovske hiše iz prve polovice 19. stoletja z zgodnjehistoricističnimi fasadnimi elementi. Nastala je z združitvijo dveh stavb.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: **6962**

Ime enote: **Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 28**

Lokacija: Parc. št.: 1333, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna prosto stoječa hiša postavljena pravokotno na podolgovati trg. Pokriva jo čopasta opečna streha z dvoosnim zatrepom. K tej osnovi je pravokotno prizidan triosni trakt. Fasade so členjene z medetažnim in profiliranim podstrešnim vencem z rustičnimi vogali v pritličju. V notranjščini so stropi ravni, veža je spremenjena v lokal. Hiša, zgrajena v prvi polovici 19. stoletja, je pomemben sestavni del zahodne trške fasade.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD: **6963**

Ime enote: **Slovenska Bistrica – Hiša Trg svobode 30**

Lokacija: Parc. št.: 1450/1, 1450/2, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve: Dvonadstropna stavba, ki na južni stranici zapira Trg svobode, ima petosno ulično fasado. V njeni drugi osi je močan rizalit oziroma pomol in v četrti osi bidermajerski portal. Nadstropji ločujeta delilna venca, fasado zaključuje profiliran podstrešni venec. Hiša sega globoko v stavbno parcelo. Poslopje tvori južno stranico trga in je raščena arhitektura s kamnitim portalom, ki je datiran z letnico 1843 in arhitekturnimi elementi iz 17., 18. in 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.

Merilo: 1:1000

EŠD:	6966
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Mestno obzidje
Lokacija:	Poteka preko parc. št.: 1209, 1214, 1308, 1312, 1311/2, 1461/1, 1459, 1457, 1455, 1453, 1447/6, 1446, 1448, 2500, 1445/1, 1445/2, 1445/3, 1409, 1408, 1412, 1414, 1420/1, 1420/2, 1421/3, 1422/1, 1421/1, 2501/1, 1355/10, 1355/5, 1355/3, 1357, 1355/2, 1356/1, 1354, 625/2, 625/3, 624/5, 624/1, 2499, 626/1, 626/3, 627, 630, 631/1, 631/2, 635/1, 632, 635/2, 644/1, 643, 646, 2480/1, 1206/4, 1206/2, 1207/2, 1206/1, 1206/3, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Srednjeveško mesto je imelo približno tlorisno obliko pravokotnika. Obdajalo ga je mestno obzidje s stolpi, mestni jarek in predzidje. Od stolpov sta v celoti ohranjena severozahodni stolp, ki je danes del mestnega gradu in jugozahodni stolp – Graslov stolp. Srednjeveško obzidje je ohranjeno v fragmentih debeline 50–60 cm in visoki 150–400 cm. Meja srednjeveškega mesta je potekala ob sledečih današnjih ulicah: Čopova, Vošnjakova, Zadružna, južno od tovarne olja, Grajska in Ulica Borisa Kidriča. Slovenska Bistrica je postala trg v prvi polovici 13. stoletja in leta 1313 mesto. Leta 1339 je dobila vse pravice, ki so jih imela ostala mesta v deželi, tudi pravico do mestnega obzidja. Po poročanju Santonina leta 1487 je Bistrica imela mestno obzidje, jarek, dva nasipa ter več vrat s starimi prostornimi stolpi. V času turških vpadov leta 1529 in 1532 so mesto še ojačali. Pred drugo svetovno vojno je bilo obzidje še skoraj v celoti ohranjeno. Danes je ohranjeno fragmentarno, ob koncu petdesetih let 20. stoletja je bil porušen tudi jugovzhodni mestni stolp, ki je nekdanj služil kot ječa.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; – pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – ohranitvi arhitekturnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6977
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Samostan
Ulica:	Ljubljanska cesta
Hišna številka:	2
Lokacija:	Parc. št.: 1448, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Ob južnih srednjeveških mestnih vratih je bil ob cerkvi Marije sedmih žalosti do leta 1696 postopoma zgrajen samostan, ki je danes deloma eno, deloma pa dvonadstropna stavba, ki se naslanja na mestno obzidje. Vzдолž nje teče križno obokan arkadni hodnik, ki se v nadstropju ponovi. S stopniščnim rizalitom arkadni hodnik proti cerkvi zapira majhno notranje dvorišče. Zunanje fasade so mlajše, skupaj z dodanim drugim nadstropjem so jih oblikovali leta 1929. Le kamniti pravokotni portal je zgodnjebaročen. Prvotno minoritski samostan, pozneje (od leta 1928) samostan šolskih sester, ima tipično lego ob obzidju. Leta 1786 je bil ukinjen. Poslopje, ki ga je nekdanj proti jugu obdajal vrt z visokim obzidjem, je ohranilo zgodnjebaročno stavbno maso in arhitekturne prvine.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;

	– predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – stanovanjski, poslovni in storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	23861
Ime enote:	Smrečno – Hiša Smrečno 5
Lokacija:	Parc. št.: jugovzhodni del 316/2, k.o. Smrečno
Utemeljitev razglasitve:	V okviru gručaste, posodobljene Ramšakove domačije stoji še stara hiša, pritlična, delno podkletena, lesena, delno iz kamna zidana stavba iz prve četrtine 19. stoletja. Kladno grajena stavba s poudarjenimi konzolami ima strmo dvokapno čopasto streho, krito s salonitom, prvotno je bila krita s slamo. Gre za tipično pohorsko kmečko hišo z letnico 1822 in okrasno vrezano rozeto na nosilnem tramu lesenega stropa v bivalnem prostoru »hiši« kjer stoji tudi krušna peč. Oba lesena pravokotna portala sta na dekorativni prekladi označena in datirana: 18 N°14 J.D. 76. Portala sta opremljena z dekorativno oblikovanimi dvokrilnimi vrati. Podolžni tloris hiše ima tradicionalno tridelno razporeditev prostorov; srednjo os z vežo in kuhinjo, levo in desno so razporejene sobe. Ohranjeni so vsa stara vrata in okna z okovjem in kljukami, oprema in pohištvo. Kvalitetno ohranjena kmečka hiša s staro opremo in pohištvom predstavlja izjemno in bogato stavbno dediščino.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	9511
Ime enote:	Spodnja Ložnica – Domačija Jerič
Lokacija:	Parc. št.: južni del *69, *70/1, *70/2, 378, 382, 528/3, k.o. Spodnja Ložnica
Utemeljitev razglasitve:	Od nekdanje domačije je ohranjena hiša z dvema gospodarskimi poslopji. Pritlična, zidana hiša s strmo, dvokapno, čopasto streho je postavljena vzporedno ob cesti. Vhod vanjo vodi skozi kamnit, kamnoseško bogato oblikovan baročni portal, ki je na prekladi označen in datiran 18 P.J. N° 4 87, na ramenskih sklepnihih sta letnici, na levem 1789, na desnem 1859. Vrata so dvokrilna, bidermajersko oblikovana in opremljena s starim okovjem in kljukama. Notranjščina z obokanimi prostori je še izvirno ohranjena. Za hišo stojita zidani gospodarski poslopji, eno s hlevom, kletjo in senikom, drugo s funkcijo konjskega hleva. Ambient domačije, hišo in gospodarski poslopji je nekoč dopolnjeval še kozolec toplar. Nekoč je bila tu furmanska gostilna.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopij, njunih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880

EŠD:	17960
Ime enote:	Spodnja Ložnica – Domačija Župnik
Lokacija:	Parc. št.: *41, *42, *43, 522/11, 250/4, severozahodni del 258, k.o. Spodnja Ložnica
Utemeljitev razglasitve:	Domačijo, ki stoji na robu strnjenegega naselja sestavljajo: zidani hiši, ena nadstropna – vrhkletna, druga pritlična, veliko zidano gospodarsko poslopje in leseni kozolec – toplar. Poslopja pokrivajo strme dvokapne, čopaste opečne strehe. Vrhkletna hiša s funkcijo kleti v spodnji etaži in stanovanjem v zgornji etaži je datirana z letnico 1773 nad segmentno zaključenim vhodom v klet. Pritlična hiša s tradicionalno razporeditvijo prostorov, ki so v glavnem obokani, razen bivalne sobe »hiše«, ki ima lepo izdelan lesen tramovni strop in letnico 1769 ter okrasno rozeto na nosilnem tramu. V »hiši« stoji krušna peč z motivi monštrac na pečnicah. Tipično gospodarsko poslopje z dolgim hodnikom ima dekorativne prezračevalne opečne mreže v obeh čelnih zatrepih ter obokan hlev. Lesen dvojni kozolec na štiri okna je tesarsko lepo izdelan objekt, vendar v precej slabem stanju. Še izvirno ohranjena poslopja domačije so izjemen spomenik podeželskega stavbarstva.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopij, njenih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7045
Ime enote:	Spodnje Prebukovje – Domačija Spodnje Prebukovje 16
Lokacija:	Parc. št.: *1, *2, 6/1, 6/2, zahodni del 8/1, jugovzhodni del 8/2, k.o. Prebukovje
Utemeljitev razglasitve:	Domačijo v gruči sestavljajo stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje ter poslopje s prešo in vinsko kletjo. Hiša je iz kamna zidana, pritlična, delno podkletena stavba, krita s strmo opečno, dvokapno streho. Vhod v hišo vodi preko kamnitih stopnic skozi lesen sedlasto oblikovan portal v srednji osi podolžne strani stavbe pod širokim strešnim napuščem. Vhodna dvokrilna vrata z okovjem in kljukama so kasetirana. Okna so dvokrilna, deljena na polja in opremljena s kovanimi križi. Ohranjena je prvotna razporeditev notranjščine z opremo in pohištvom. Gospodarsko poslopje je dvoetažno daljše poslopje, v spodnjem delu grajeno iz kamna, zgoraj leseno. Pokriva ga strma dvokapna streha krita s salonitom. Manjše gospodarsko poslopje, ki je grajeno v kletnem delu iz kamna, v zgornjem delu iz lesa pokriva dvokapna čopasta slamnata streha. V objektu stoji lesena preša. Gruča objektov, postavljenih nad cesto je ohranjena celota tradicionalne domačije, ki predstavljajo izvirno stavbarstvo 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopij, njihove gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880

EŠD: 3386

Ime enote: Spodnja Polskava – Cerkev sv. Štefana

Lokacija: Parc. št.: *94, *95/1, *95/2, 454, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Cerkev stoji na robu vasi v obzidanem pokopališču. Od zahoda jo sestavljajo zvonik z zvonasto laternasto streho in dvojnimi renesančnimi zvonovimi linami, pravokotna ladja in enako visok prezbiterij s poligonalnim zaključkom. Ob straneh sta enako visoki kapeli in na južni strani zakristija. V cerkveno zunanjščino sta vzdana dva rimska kamna. Notranjščina je obokana. Enojni pilastri nosijo oproge s polji, obrobjenimi z bisernimi nizi. Med njimi so križna polja. Cerkev je opremljena z dragoceno baročno opremo: glavni oltar je del Jožefa Strauba, oltarna slika Brezmadežne pa Antona Lerchingerja. Cerkev stoji na mestu srednjeveške, katere zvon je imel letnico 1532. Današnjo podobo je dobila med leti 1675 in 1680, obe kapeli pa sta bili sezidani oziroma prezidani po načrtih Jožefa Hoferja v štiridesetih ali petdesetih letih 18. stoletja. K zaključeni celoti baročne podobe cerkve sodi pokopališče z obzidjem z zidanim portalom s polkrožno členjenim vhodom in tremi nišami nad preklado, ki so okrašene z bisernimi nizom.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitnih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Merilo: 1:2880

EŠD: 7038

Ime enote: Spodnja Polskava – Župnišče Spodnja Polskava 133

Lokacija: Parc. št.: *96, 48, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Kompleks, ki stoji tik ob župni cerkvi sestavljajo zidana baročna hiša, ki se v L nadaljuje v gospodarski del s kletjo in kaščo. Poleg stojita še gospodarski poslopji in vodnjak iz 19. stoletja. Župnišče je enonadstropna, zidana, na L oblikovana stavba, krita s strmo opečno streho. Pritličje stavbe je v celoti obokano. V nadstropje vodi enoramno stopnišče. Vhodni portal je kamnit, polkrožno zaključen, datiran z letnico 1785. H kompleksu župnišča sodi še dvojno gospodarskih poslopj, ki sta zidani stavbi, kriti s strmima opečnima strehama. Eno poslopje ima v čelnem delu lepo oblikovane opečne prezračevalne mreže. Na dvorišču je ohranjen stari vodnjak. Župnijski kompleks tvorijo kvalitetne stavbe iz 18. in 19. stoletja, župnišče je datirano z letnico 1785, vendar je v osnovi iz 17. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine poslopj, njihovih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD:	7039
Ime enote:	Spodnja Polskava – Domačija Spodnja Polskava 125 in 190
Lokacija:	Parc. št.: *108, *109, 39, 40, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Kompleks domačije sestavljajo stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem pod isto streho ter širši in višji skedenj, ki se nadaljuje v nizu. Posebej stoji enonadstropno gospodarsko poslopje »štok« s funkcijo kašče in kleti. Stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem je zidana pritlična stavba, krita s strmo opečno, dvokapno, čopasto streho. Vhodna stran stavbe ima širok strešni napušč. V stanovanjski del vodi kamnit polkrožno zaključen portal z letnico 1848 v temenskem sklepniku. Dvokrilna vhodna vrata so bidermajersko oblikovana. Okna so dvokrilna, deljena na polja in opremljena kovanimi mrežami in polkni. Gospodarski del stavbe ima dvoje lesenih, sedlasto oblikovanih portalov. »Štok« je enonadstropno zidano poslopje s kletmi v spodnjem delu ter kaščo in bivalnimi prostori v nadstropju. Tipično nižinsko domačijo sestavljajo kvalitetne in dobro ohranjene stavbe iz prve polovice 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopij, njihovih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7040
Ime enote:	Spodnja Polskava – Domačija Spodnja Polskava 140
Lokacija:	Parc. št.: 60/4, 61, 64, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Domačija, pritlična hiša z gospodarskim poslopjem v dolgi tlorisni zasnovi, ki jo pokriva strma dvokapna, opečna streha. Po dolžini poslopja je širok strešni napušč, komunikacija v hišo in gospodarske prostore. Vhod v stanovanjski del vodi skozi kamnit, pravokotno oblikovan portal, vhodi v posamezne prostore gospodarskega poslopja pa imajo lesene portale. Gospodarsko poslopje zaključuje senik z velikimi lesenimi vrati. Nekoč je nasproti hiše stala še nadstropna zidana kašča. Razporeditev notranjsčine je tradicionalna, tako da stanovanjskemu delu stavbe sledijo posamezni gospodarski prostori. Poslopje je kvalitetni primer ohranjene nižinske domačije.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjsčine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7041
Ime enote:	Spodnja Polskava – Domačija Spodnja Polskava 221
Lokacija:	Parc. št.: *110/1, 265/2, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve:	Domačija, ki jo sestavljajo stanovanjski in gospodarski prostori pod strmo dvokapno opečno streho je oblikovana na L. Nad gospodarskim delom je v streho nameščena »oslica«, okno z dvokapno strešico za nakladanje sena. Hiša je s triosnim čelnim delom obrnjena na cesto. Po dolžini poslopja je pohodni del pod širokim strešnim napuščem. Vhodni portal v stanovanjski del hiše je lesen, sedlasto zaključen in opremljen z dvokrilnimi lesenimi, bidermajersko oblikovanimi vrati. Tudi portal v gospodarski del stavbe je lesen sedlasto oblikovan, opremljen z enostavno izdelanimi vrati. Okna so dvokrilna, deljena na polja in opremljena s kovanimi mrežami in polkni. Fasado členijo zatrepne obrobe, šivani robovi in gladke okenske obrobe. Razporeditev notranjščine je tradicionalna; stanovanjskemu delu sledijo gospodarski prostori in se zaključijo s senikom. Veža, kuhinja, klet in hlevi so obokani, bivalni prostor »hiša« s krušno pečjo ima lesen tramovni strop. Poslopje je primer kvalitetno ohranjene nižinske domačije iz 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7042
Ime enote:	Spodnja Polskava – Domačija Spodnja Polskava 241
Lokacija:	Parc. št.: *48, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična, zidana stavba, krita s strmo opečno dvokapnico ima tipično razporeditev panonske domačije, tako da stanovanjskemu delu sledijo v vrsti gospodarski prostori, v nizu se nadaljuje širši in višji skedenj z odprto lopo za vozove, ki je prav tako krit s strmo dvokapno opečno streho. Vhodi, ki vodijo v hišo in gospodarske prostore so na podolžni strani stavbe pod širokim strešnim napuščem. Glavni portal je kamnit, segmentno zaključen. Kovana mreža v nadsvetlobi nad vhodnimi dvokrilnimi kasetiranimi vrati ima letnico 1880. Ob hiši je nameščen lesen latnik – brajda. Tipična domačija ima kvalitetno ohranjeni poslopji iz druge polovice 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopj, njunih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7043
Ime enote:	Spodnja Polskava – Domačija Spodnja Polskava 266
Lokacija:	Parc. št.: *112/1, *112/2, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve:	Domačijo Pohorč sestavljata stanovanjska hiša in na L oblikovano gospodarsko poslopje. Zidano, pritlično hišo s sedemosno cestno fasado pokriva strma, dvokapna, čopasta opečna streha. Glavni hišni vhod je s cestne strani skozi polkrožno zaključen kamnit portal, datiran z letnico 1857 na temenskem sklepniku. Fasado členijo maltaste okenske obrobe, šivani robovi in polkrožno zaključen podstrešni zidec. Hiša ima tradicionalno razporeditev prostorov; na sredini sta veža imenovana lojpa in kuhinja, na eni strani sta bivalni prostor »hiša« in »štiblc«, na drugi strani pa »zadnja hiša« in shramba. Gospodarsko poslopje s kaščo, hlevi, kletjo, parno, skednjem in kolarnico ima ohranjeno stavbno pohištvo in opremo. Vsi prostori so obokani, razen skednja in kolarnice, ki imata lesene, tramovne stropove. Na strmi dvokapni opečni strehi je večje podstrešno okno »ošlica« za nakladanje sena. Domačija, nekoč srednje velike kmetije je primer tradicionalnega stavbarstva 19.stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7044
Ime enote:	Spodnja Polskava – Domačija Spodnja Polskava 280
Lokacija:	Parc. št.: *145, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Domačija leži v naselju, pravokotno na cesti. Stanovanjskemu delu stavbe sledijo gospodarski prostori ter v nizu nekoliko širši in višji skedenj z odprto lopo za vozove. Celoto pokrivata strmi opečni dvokapni strehi. Vhodi v hišo in gospodarske prostore vodijo skozi lesene sedlasto zaključene portale pod širokim strešnim napuščem. Okna so dvokrilna, deljena na polja in opremljena s polkni. Fasado členijo gladke okenske obrobe ter obrobe v strešnem zatrepu. V čelnem strešnem zatrepu senika so dekorativno oblikovane opečne prezračevalne mreže. Kompleks hiše z gospodarskimi prostori (kletjo in hlevi) ter skednjem je značilna ohranjena nižinska domačija druge polovice 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njunih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3169
Ime enote:	Šmartno na Pohorju – Cerkev sv. Martina
Lokacija:	Parc. št.: 25, 26/1, k.o. Šmartno na Pohorju

Utemeljitev razglasitve: Cerkev je v jedru lepo ohranjena enoladijska romanska zgradba z vzhodnim zvonikom, pod katerim je rahlo razpotegnjen kvadratni križnorebrasto obokan oltarni prostor. Rebra so še poznoromanska trakasta kar cerkev postavlja v čas okoli leta 1200 ali kmalu za tem. Ob koncu 17. stoletja je bila sprva ravnokrita cerkvena ladja obokana, dodali so ji stranski kapeli, zvonik pa dvignili na sedanjo višino, dokončni videz pa je cerkev dobila šele leta 1836, ko so ladjo podaljšali na sedanjo dolžino. Iz časa baroka je tudi njena kvalitetna oprema, predvsem glavni oltar in prižnica, pripisani Jožefu Holzingerju (1735–1797). Tla so pokrita z belim pohorskim marmorjem, streha pa krita s pohorskim skriljem. Konservatorsko-restavratorske raziskave sten in oboka v prezbitoriju leta 2000 so pokazale, da cerkev ni pomembna le zaradi arhitekture, ampak tudi zaradi ohranjene prvotne poslikave oltarnega prostora, pri čemer freske sodijo med naše najstarejše in tudi najbolj ohranjene spomenike stenskega slikarstva tega časa. Nastale so v dveh dobah; zgodnejša poslikava, ki je datirana v čas okoli leta 1220–1230 zajema notranji pas slavaloka in obočna rebra, poslikava sten in samega oboka pa je mlajša in jo je po prvih raziskavah moč datirati v tretjo četrtino 13. stoletja. Velja še omeniti, da gre za lokacijo, ki jo zaznamuje močna antična tradicija, zaradi česar je v cerkvene stene vzdanih veliko antičnih spolij.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika, posebej opozarjamo na prezentirano prvotno poslikavo prezbitorija;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Merilo: 1:2880

EŠD: 13452

Ime enote: Šmartno na Pohorju – Domačija Šmartno na Pohorju 12

Lokacija: Parc. št.: 233, k.o. Šmartno na Pohorju

Utemeljitev razglasitve: Domačija, ki jo sestavljata stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje. Lesena, ometana hiša, krita s položno salonitno streho, leži vzdolž ceste v središču strnjene vasi. Hiša je imela pred leti še strmo dvokapno, čopasto slamnato streho, ki jo je uničil požar. Vhod v hišo vodi skozi lesen, pravokotno oblikovan portal v srednji osi stavbe. Notranjščina je izvirno ohranjena z opremo in pohištvo. V »hiši« in »zadnji hiši« stojita krušni peči. V rahlem pobočju stoji vzporedno pod hišo gospodarsko poslopje s strmo čopasto streho. Hiša in gospodarsko poslopje predstavljata izvirno ohranjeno pohorsko stavbarstvo 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine poslopij, njunih gradbenih substanc ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščiteni tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

- EŠD:** **755**
- Ime enote:** **Šmartno na Pohorju – Domačija Marovt**
- Lokacija:** Parc. št.: 213/2, k.o. Šmartno na Pohorju
- Utemeljitev razglasitve:** Hiša Marovtove domačije stoji ob cesti v strnjem jedru vasi blizu romanske cerkve Sv. Martina. Stavba je zidana iz kamna, ometana in pobeljena, delno pa lesena. Pokriva jo slamnata čopasta streha. Širok napušč na vhodni strani ščiti kamnite stopnice po katerih se vzhajemo v stanovanjski del, ki je tradicionalno zasnovan: v sredi veža in kuhinja, levo od vhoda shramba, ki je obokana in ji zato rečejo velbič ter zadnja hiša, desno prednja hiša s krušno pečjo. Bivalni prostor »hiša« ima lesene kladne stene, ki so znotraj ometane in pobeljene. Stavba je delno podkletena. Letnica 1812, vrezana na tramu lesenega stropa priča, da je bila hiša postavljena v začetku devetnajstega stoletja. Predstavlja značilno in izvirno ohranjeno hišo manjšega pohorskega kmeta v vasi, ki je gospodarsko in kulturno središče večjega dela Pohorja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - posebno varovanje zunanjsčine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
 - v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
 - učno-demonstracijskemu delu;
 - znanstveno-raziskovalnemu delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **29123**
- Ime enote:** **Šmartno na Pohorju – Šetorova hiša**
- Lokacija:** Parc. št.: severni del 131, k.o. Šmartno na Pohorju
- Utemeljitev razglasitve:** Pritlična, petosna iz kamna zidana, podkletena hiša, ki jo pokriva strma opečna, dvokapna čopasta streha, stoji v okviru dveh gospodarskih poslopij, starega s slamo kritega, ki propada in novega, sodobnega. Lesen vhodni pravokotno oblikovan portal v srednji osi hiše ima letnico s črkama: 18 MP 94. Dvokrilna lesena vrata so dekorativno oblikovana. Fasado členijo okenske obrobe, obrobe v čelnih zatrepih, šivani robovi in rustika v srednji, vhodni osi. Desno od glavnega vhoda je poslikava Marije z otrokom z napisom: pomoč ... kristjanov ... prosi za nas. Razporeditev notranjščine je tradicionalna in izvirno ohranjena. Ohranjena je še vsa originalna oprema in pohištvo. Okna so nova, neustrezna. Ohranjene so še stare okenske kovane mreže. Leta 2010, ko so zamenjali stara okna z novimi, neustreznimi so tudi na novo prekrili streho, ki je bila originalno krita skriljem, kar je bilo za profano kmečko stavbarstvo redkost.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - posebno varovanje zunanjsčine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
 - v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
 - učno-demonstracijskemu delu;
 - znanstveno-raziskovalnemu delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **29674**
- Ime enote:** **Tinjska Gora – Zidanica Duršekova gora**
- Ulica:** Tinjska Gora
- Hišna številka:** 27

Lokacija:	Parc. št.: * 87/1, k.o. Tinjska gora
Utemeljitev razglasitve:	Delno podkleteno, zidano hišo pokriva dvokapna, opečna, čopasta streha. Hiša ima značilni tloris vinogradniške stavbe, ki ga sestavljajo stanovanjski del, gospodarski prostor, kjer stoji lesena preša ter obokana vinska klet. V stavbo vodita dva vhoda, eden v stanovanjski del, drugi v prostor s prešo. Stanovanjski del hiše sestavljajo veža, kuhinja z ognjiščem, bivalna soba »hiša« s krušno pečjo in sobica »štibl«. Ohranjena so vsa stara vrata z okovjem in kljukami ter okna. Zidanica z ohranjenimi prostori, opremo in stavbnim pohištvo predstavlja izvirno ohranjeno vinogradniško stavbo iz 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	M=1:2880
EŠD:	3446
Ime enote:	Urh – Cerkev sv. Urha
Lokacija:	Parc. št.: 163/2, zahodni del 163/3, k.o. Urh
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev, ki stoji sredi gozdov, je enoladijska, z zvonikom nad vhodno fasado. Triosminsko zaključen prezbitერიj je enako visok in širok kot ladja, ob straneh ladje sta poligonalno zaključeni kapeli. Vhoda v ladjo sta preprosta, pravokotna. Strehe so skriljaste. Notranjščina je tlakovana s ploščami iz pohorskega marmorja in obokana. Oboki slonijo na pilastrih in oprogah. Prezbitერიj pokriva banja s sosvodnicami. Pod beležem v prezbitერიju se kaže baročna figuralna poslikava apostolov na beli podlagi. Izstopata figuri sv. Jerneja in sv. Jakoba. Oprema, ki je v zelo slabe stanju, je baročna. Glavni oltar je delo Mihaela Pogačnika, prav tako Marija z Jezusom v južni kapeli. Cerkev so zgradili pred letom 1679, obokali pa leta 1692. Njena prednica se omenja okoli leta 1498. Obnovljena je bila v letih 1738 in 1766, freske pa pred obokanjem v drugi polovici 17. stoletja. Kip patrona sv. Urha iz leta 1510 hranijo v župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla na Velikem Tinju. Cerkev je tipična pohorska sakralna arhitektura z avtohtono kritino.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št.: 162/1, zahodni del 249/1, k.o. Urh
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju niso možne nobene gradnje.
Merilo:	1:2880

- EŠD:** 7048
- Ime enote:** Urh – Hiša Urh 5
- Lokacija:** Parc. št.: zahodni del 182, k.o. Urh
- Utemeljitev razglasitve:** Hiša domačije »Spodnji Skerbijeki« leži v bližini baročne cerkve Sv. Urha ob turistični poti. Lesena, v kladni konstrukciji grajena stavba s strmo, čopasto, slamnato streho ima tradicionalno razporeditev prostorov in je delno podkletena. V velikem bivalnem prostoru »hiši« stoji krušna peč z bogkovim kotom in starim pohoštvom. V mizi je vrezana letnica 1850. Tudi ostalo pohištvo; omare, skrinje, stoli ... je datirano iz obdobja od začetkov do sredine devetnajstega stoletja. Letnica 1788, vrezana na nosilnem tramu lesenega stropa v »hiši« priča, da je stavba ena najstarejših evidentiranih pohorskih kmečkih hiš. Hiša je primer dobro ohranjene pohorske hiše, ki stoji v okviru že posodobljene domačije.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - posebno varovanje zunanjsčine hiše, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
 - v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
 - učno-demonstracijskemu delu;
 - znanstveno-raziskovalnemu delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 23842
- Ime enote:** Urh – Domačija Zgornji Skrbijek
- Lokacija:** Parc. št.: 186/1, 186/2, 187, k.o. Urh
- Utemeljitev razglasitve:** Domačija leži v bližini baročne cerkve Sv. Urha ob turistični poti. Zidana, pritlična stavba, krita s strmo, dvokapno, salonitno streho, prvotno je bila streha čopasta, krita s slamo ima tradicionalno razporeditev prostorov: v srednji ose sta veža in kuhinja levo in desno so sobe in shramba. V velikem bivalnem prostoru »hiši« stoji krušna peč z ognjiščem v kuhinji. Fasado členijo gladke okenske obrobe, šivani robovi ter štukaturni okraski v čelnem zatrepu. Čelni zatrep je prevotlen z okrasno oblikovanimi prezračevalnimi linami. Nasproti hiše stoji tipično leseno, delno zidano, gospodarsko poslopje, ki vključuje vse gospodarske prostore in hlev. Niže hiše je lesen objekt, kjer stoji lesena preša. Domačija je kvalitetno ohranjena celota iz 19. stoletja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - posebno varovanje zunanjsčine hiše, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
 - v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
 - učno-demonstracijskemu delu;
 - znanstveno-raziskovalnemu delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 3445
- Ime enote:** Veliko Tinje – Cerkev sv. Petra in Pavla
- Lokacija:** Parc. št.: *25, 19, k.o. Tinjska gora

Utemeljitev razglasitve:	Cerkev je enoladijska s poligonalno zaključenim prezbiterijem, pravokotno ladjo in čokatim zvonikom ob južni fasadi ladje in prezbiterija. Vhod v cerkev je v zahodni steni. Portal je pravokoten in kamnit. Levo in desno od vhoda sta polkrožni niši. Zvonik je nečlenjen, kamnite line so posnete na ajdovo zrno, zvonove line pa so biforne. Na zunanjsčini, ki je neprimerno ometana, je vzdanih več rimskih spolij. Strehe so skriljaste. Notranjščina je obokana, z oprogami na pilastrih in križnimi polji, prezbiterij in severna kapela pa se zaključujeta s sosvodnicami. Na južni steni ladje je pod streho ohranjena freska sv. Krištofa, gre za lepo realistično delo prehodnega sloga iz prvih desetletij 16. stoletja. Oprema je baročna, delo Holzingerjeve delavnice. Oltarno sliko sv. Petra in Pavla pripisujemo Antonu Lerchingerju. Cerkev, ki jo obdaja pokopališko obzidje, ima dominantno lego nad vasjo. Prvič se omenja že pred letom 1251. Prvotno romansko stavbo z ravnim lesenim stropom so gotizirali, leta 1692 obokali, 1880 pa podaljšali in poslikali. Poslikava prezbiterija je verjetno sočasna z baročno opremo.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja spomenika:	Parc. št.: *24, 25, *26, *28, *31, *32/1, *33/1, 123/1, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 26/1, 26/2, 26/3, severni del 711/2, k.o. Tinja gora
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	3287
Ime enote:	Vinarje – Cerkev sv. Jošta
Lokacija:	Parc. št.: *203, k.o. Vrhole pri Konjicah
Utemeljitev razglasitve:	Cerkev sestavljajo zvonik, pravokotna ladja, poligonalno zaključen prezbiterij in velika zakristija na njegovi severni strani. Na zunanjsčini je rekonstruirana prvotna arhitekturna poslikava. Notranjščino so obokali leta 1749. Močno členjeni pilastri nosijo križne oboke poudarjene z oprogami. Cerkev je opremljena z baročnimi oltarji. Avtor velikega je Franc Zamlik. Prižnica je zgodnjebaročna iz 17. stoletja. Cerkev, ki stoji sredi vinogradov, se prvič omenja leta 1570 in je v ladji poznogotska. Prezbiterij in obokanje sta iz leta 1749, iz 18. stoletja je tudi zakristija, zvonik pa je delo 17. stoletja. Tako je zgradba primer raščene arhitekture od pozne gotike do baroka.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;

	– povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
Opis vplivnega območja:	Parc. št.: *286/1, *286/2, 306, 307/1, 310, 311, k.o. Vrhole pri Konjicah
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika
Merilo:	1:2880
EŠD:	23843
Ime enote:	Vinarje – Hiša Vinarje 4
Lokacija:	Parc. št.: 493/1, k.o. Vrhole pri Konjicah
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna, delno podkletena, zidana hiša, krita s strmo, dvokapno čopasto opečno streho je v srednji osi z ene strani poudarjena s polkrožno zaključenim pomolom, drugo stran srednje osi poudarja vhod v hišo ter loža z balkonom v nadstropju. Fasado členijo gladke okenske obrobe v pritličju in mejni zidec s kasnejšim nadstropjem. Okna v pritličju so opremljena z oblikovanimi kovanimi mrežami in lesenimi polkni. Kasneje nadzidano nadstropje ima velika okna in poslikavo z vinogradniškim motivom. Stavba, v osnovi iz 19. stoletja je bila v drugi četrtini 20. stoletja nadzidana. Poleg nje stoji razpadajoča stavba, kjer je ohranjena lesena preša.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine hiše, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	23844
Ime enote:	Visole – Vinogradniški dvorec Visole 40
Lokacija:	Parc. št.: *60/1, 343/2, jugovzhodni del 347/2, k.o. Visole
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna, podkletena, zidana hiša, krita z dvokapno opečno streho in celostranskima čopoma ter pritlično gospodarsko poslopje, v katerem je nekoč stala preša, stojita v nizu. Hiša ima bogato fasadno profilacijo: profilirane okenske obrobe s poudarjenimi karnisami in parapeti, profiliran podstrešni venec s konzolami ter s pilastri poudarjene osi med okni. Na sprednji, južni strani hiše je terasa, na katero vodijo stopnice. Kletni portal je kamnit, potlačeno polkrožno oblikovan in datiran z letnico 1869 v temenskem sklepniku. Tudi notranjščina s stavbnim pohištvom, stopniščem, tlaki in podi je še kvalitetno ohranjena. Vinska klet je obokana. V pritličnem prizidku je stala preša. Egersdorferjev dvorec, dokaj izvirno ohranjen objekt iz druge polovice 19. stoletja, ki je nekoč stal sredi vinogradov, je danes precej degradiran z novejšo pozidavo.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine hiše, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;

- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: **23845**

Ime enote: **Zgornja Brežnica – Močnikov kozolec**

Lokacija: Parc. št.: *157, k.o. Hošnica

Utemeljitev razglasitve: Lesen, dvojni kozolec – toplar s trem okni, ki ga pokriva strma opečna, čopasta streha stoji na travniku v sklopu domačije. Dvoetažno leseno konstrukcijo pokriva strma, dvokapna čopasta opečna streha. Zgornjo etažo zatrepnih strani zapirajo lesene mreže. Konzole, ki podpirajo prečne tramove so tesarsko dekorativno oblikovane. Kvalitetno ohranjen kozolec izvira iz 19. stoletja. Toplar, postavljen verjetno v drugi polovici 19. stoletja je izjemna priča nekdanjih tesarskih veščin.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine kozolca, njegove gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: **3472**

Ime enote: **Zgornja Ložnica – Cerkev sv. Venčeslava**

Lokacija: Parc. št.: *29, k.o. Zgornja Ložnica

Utemeljitev razglasitve: Cerkev sestavljajo ladja, poligonalno zaključen, enopolni prezbitelj in kapeli ter zvonik ob severni steni. Nekdaj jo je obdajalo pokopališče od katerega je ohranjen del obzidja s polkrožno členjenim kamnitim portalom. Cerkevne fasade niso členjene, talni zidec obroblja le zvonik in prezbitelj. Vsa okna so pravokotna, zvonove line pa pokončno polkrožne s členjenimi okviri. Notranjščina je baročno obokana razen križnobrebrasto obokanega prezbiterja. Oprema je baročna. Glavni in severni oltar ter prižnica so delo Jožefa Holzingerja. Prezbitelj je leta 1875 poslikal Tomaž Fantoni. Cerkev je edina na Slovenskem, ki je posvečena sv. Venčeslavu. Prvič se omenja leta 1251. Je raščena arhitektura. Ladja je imela prvotno raven strop. Leta 1693 so jo povišali, povečali in obokali. Zvonik, ki je bil zgrajen leta 1549, leta 1761 pa so zgornji del zvonika po načrtih Jožefa Hoferja popravili.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Opis vplivnega območja: Parc. št.: *144, *27/4, *28, *95, *96, 389/1, 389/15, 389/16, 390/1, 390/2, 390/3, 391, 392/1, 392/2, 394, 395/1, 395/2, 396/1, 396/2, 397, 398/1, 398/2, 398/3, 398/4, k.o. Zgornja Ložnica

Varstveni režim za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

Merilo: 1:2880

EŠD: 7049

Ime enote: Zgornja Ložnica – Gospodarsko poslopje Zgornja Ložnica 22

Lokacija: Parc. št.: zahodni del *31/3, k.o. Zgornja Ložnica

Utemeljitev razglasitve: Večje, zidano dvoetažno gospodarsko poslopje s hlevi v pritličju in senikom v nadstropju, pokriva strma dvokapna opečna streha. Spodnji del gospodarskega poslopja odpira hodnik za vozove in kmetijske stroje, v zgornji etaži objekta pa teče lesen gank. Za zračenje so na poslopju v zatrepih nameščene dekorativno oblikovane opečne mreže. Tipično gospodarsko poslopje je kvalitetno ohranjen objekt, ki stoji ob cesti, blizu župne cerkve sv. Venčeslava.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine poslopja, njegove gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 2987

Ime enote: Zgornja Polskava – Cerkev sv. Trojice

Lokacija: Parc. št.: *93/1, 353/2, k.o. Zgornja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Cerkev sestavljajo zvonik pred zahodno steno ladje, pravokotna ladja z enako visokima kvadratnima kapelama in polkrožno zaključeni nižji prezbitenij. Na zunanjsčini sledijo vogalom zvonika in ladje temno sivo poslikani baročni vogalniki, kapelam pa vogalni pilastri, ki nosijo profilirane podstrešne vence. Okna so velika, pravokotna, nad njimi so polkrožne lunete. Notranjsčina je obokana. Pilastri nosijo oproge, ki so okrašene z bisernimi nizi. Veliki oltar, ki je prenesen iz mariborske cerkve celestink in prižnica, ki je iz mariborske Alojzijeve cerkve sta delo Jožefa Holzingerja iz let 1766 in 1769. Cerkev na Levarjih so zgradili med leti 1616 in 1636, posvetili leta 1696, prezidali pa leta 1782. Cerkev obdaja pokopališko obzidje in je lep primer arhitekture 17. stoletja z dopolnitvami iz 18. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Opis vplivnega območja:	Parc. št.: *90, *91/1, *91/2, *93/2, 328/2, 331/1, 348/1, 348/2, 348/3, 348/4, 350/1, 350/2, 351, 352, 353/1, 354/1, 354/2, 354/3, 686/1, 686/3, k.o. Zgornja Polskava
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6971
Ime enote:	Zgornja Polskava – Hiša Mariborska 26
Lokacija:	Parc. št.: severni del 258/9, k.o. Zgornja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Pritlična, sedemosna stavba je krita s strmo, dvokapno opečno streho. Kamnit vhodni portal v srednji osi je pravokotno oblikovan in ima v temenskem sklepniku monogram. V poljih nad okni so štukturni okraski. Podstrešni zidec je baročno oblikovan s profilom in konkavnim vencem. Prostori v notranjščini so obokani. Gradnja je kamnita. Zgradba je z gradbeno maso in fasadnim okrasjem lep primer profane baročne arhitekture. Nekoč je sodila h kompleksu gradu.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6972
Ime enote:	Zgornja Polskava – Hiša Mariborska 29
Lokacija:	Parc. št.: *33/2, 12/3, k.o. Zgornja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropna, zidana, šestosna stavba, krita z dvokapno opečno streho stoji vzdolž glavne ceste sredi vasi. Kamnit portal v srednji osi cestne strani stavbe je pazduhasto zaključen in opremljen z monogramom G.V. in letnico 1831 na kamniti bogato oblikovani prekladi. Kamnit portal na dvoriščni strani stavbe je potlačeno polkrožno zaključen. V nadstropju je ohranjena bogata poznobaročna fasadna profilacija z dvema okviroma za stensko sliko. Prostori v južni polovici hiše in nadstropju so obokani s kapami in okrašeni s poglobljenimi štukturnimi polji. Čeprav je na cestnem portalu vklesana letnica 1831, je hiša lep primer stanovanjske zgradbe iz konca 18. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880

EŠD: **7050**

Ime enote: **Zgornja Polskava – Hiša Mariborska 46**

Lokacija: Parc. št.: severni del 259/3, k.o. Zgornja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Pritlična, zidana, petosna, delno podkletena stavba je krita s strmo dvokapno, čopasto opečno streho s širokim strešnim napuščem. Kamnit vhodni portal s temenskim sklepnikom v srednji osi cestne strani stavbe je potlačeno polkrožno zaključen, opremljen s kasetranimi, bidermajersko oblikovanimi dvokrilnimi vrati. Okenska krila so novejša, ohranjene so oblikovane kovane okenske mreže. Fasado členijo gladke okenske obrobe, zatrepne obrobe in podstrešni zidec. Fasade in stavbno pohištvo je neustrezno pobarvano. Razporeditev notranjščine je tradicionalna; v srednji osi sta veža in kuhinja, levo in desno so sobe. Stavba je značilna kmečka hiša iz druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine hiše, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6970**

Ime enote: **Zgornja Polskava – Hiša Jurčičeva 3**

Lokacija: Parc. št.: 258/13, k.o. Zgornja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropno, s cestne strani štiriosno poslopje pokriva salonitna streha. V rahlo zasuto obokano pritličje vodita kamnita portala z železnimi vratnicami. Nad levim je grb grofov Dietrichsteinov z napisom: FL-GCV:D in letnico 1717. Hiša iz začetkov 18. stoletja stoji v neposredni bližini gradu in je nekdaj k njemu tudi sodila. Današnja zunanjščina spomenika je deloma iznakažena, vendar je možno rekonstruirati prvotno obliko.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem;
- učno-demonstracijskemu delu;
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: **23846**

Ime enote: **Zgornja Polskava – Župnišče**

Lokacija: Parc. št.: *91/1, k.o. Zgornja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna, podkletena stavba, krita z opečno dvokapno čopasto streho ima dvoravno zunanje stopnišče z balkonom ter poudarjeno srednjo os z baročno oblikovanim strešnim izzidkom in nišo s kipom Marije z otrokom. Od nekdanje fasade je ohranjen profiliran podstrešni venec z zatrepnimi obrobami. Ohranjena je notranjščina poslopja in bogata stropna poslikava z girlandami v severovzhodni vogalni sobi nadstropja.

	Župnišče, ki stoji ob cerkvi, na Levarjih izvira iz druge polovice 18. stoletja. Zunanjščino, ki je že deloma degradirana s prizidkom in neustrezno izvedeno fasado je možno rekonstruirati v prvotno obliko.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – posebno varovanje zunanjščine poslopja, njene gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni; – v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugim medijem; – učno-demonstracijskemu delu; – znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880

5. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo stavbe s parki in vrtovi:

EŠD:	6913
Ime enote:	Pragersko – Graščina
Lokacija:	Parc. št.: 948/15, 948/16, 948/17, 948/1/, 948/34, severni del 948/6, 956, 959, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Štirje enonadstropni trakti oklepajo notranje dvorišče. Na vogalih ne nastopajo stolpi, pač pa je pred vhodno fasado kvadratni rizalit s stopničastim čelom. Skozi njegovo odprto pritličje vodi polkrožen portal v delno arkadno dvorišče. Vsa okna v nadstropju imajo kamnite baročne okvire, okna v pritličju pa so zamežena z baročnimi diagonalnimi kovanimi mrežami. Pritličje je križno obokano, v nadstropjih pa so ravni stropi s štukaturnimi obrobami. V rizalitu pred vhodom je v prvem nadstropju s štukaturnimi bisernimi nizi okrašena kapela. Do gradu je od ceste Pragersko–Slovenska Bistrica vodil drevored, grad sam pa je obdajal park. Oboje je le delno ohranjeno. Prvotna grajska gospodarska poslopja so neprimerno razširjena in predelana. Ustanovitelj dvora, nastalega v drugi polovici 16. stoletja, je bil Gromberžan Jurij Aigl, ime pa je dobil po Krištofu Pragerju. Kljub nekaterim neprimernim posegom v arhitekturi in pozidanemu okolju, je sama grajska arhitektura s svojimi kvalitetnimi arhitekturnimi členi in povsem ohranjeno stavbno maso značilni predstavnik zgodnjebaročne grajske arhitekture. Grad je lociran na robu parka zasajenega v krajinskem slogu z večjimi soliternimi drevesi.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje umetnostnih, arhitekturnih in vrtnoarhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – varuje se kompozicija vrtnoarhitekturne zasnove, njene strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija – relief); – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – ohranitvi arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6922
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Sodna palača
Lokacija:	Parc. št.: 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404/1, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve:	Dvonadstropna stavba s sedmosno glavno in triosno stransko fasado. Ulična fasada je oblikovana simetrično s triosnim rizalitom, katerega poudarjajo štiri pilastrini in trikotno čelo ter stranskima rizalitoma s po dvema pilastroma. V notranjščini vodi v nadstropje kamnito stopnišče, ki ga nosijo kamniti stebri in spremlja železna ograja. Tla podestov in hodnikov so obložena z originalno keramiko. Ohranjeno je tudi prvotno stavbno pohištvo in nekaj opreme ter pet lončenih peči s historičnimi motivi. Poslopje je bilo zgrajeno leta 1904 v neorenesančnem slogu kot sodna palača, danes pa je v njej sedež Občine Slovenska Bistrica. V današnjem stanju je s pokritim hodnikom sekundarno povezana s stavbo nekdanjih zaporov. Poslopji stojita sredi manjšega parka.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti ter nepozidane okolice; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – javni namembnosti.
EŠD:	6932
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Dvorec Mariborska 16
Lokacija:	Parc. št.: 456, 457, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Enonadstropni dvorec ima tlorisno obliko črke L. Obcestno krilo z glavno, sedmosno ulično fasado in stransko dvoosno je neobaroko okrašeno, z osrednjim rizalitim delom, ki se zaključuje z ovalnim čelom, v katerem dva angela nosita kartušo z reliefom Jožefa II., ki orje. Rizalit ima nekoliko razkošneje okrašena okna in v simetrični majhen balkon z balustradno ograjo. Okna v pritličju so opremljena z bogatimi neobaročnimi mrežami, streha je mansardna. Vhod na severni fasadi poudarja vhodni rizalit, severovzhodni vogal dvorca pa kip sv. Jurija na konzoli, datiran z letnico 1918. Dvoriščni fasadi členijo slopaste arkade. V notranjščini so v obcestnem, reprezentančnem krilu stropi v nadstropju okrašeni s figuralnimi štukaturami (putti, cvetje). Dvorec je lep primer neobaroko spremenjene arhitekture, ki v sebi skriva starejšo stavbo. Predelava je delo Maksa Czeikeja, o čemer pričajo zasnova in detajli, ki so primerljivi z njegovimi deli v Mariboru. Nekdaj je dvorec obdajala parkovna zasnova, ki bi jo veljalo ob prenovi ponovno vzpostaviti.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – rekonstruirati je potrebno vrtnoarhitekturno ureditev okoli dvorca; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – javni namembnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6955
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Dvorec Trg svobode 16, Ozka ulica 1
Lokacija:	Parc. št.: 1340/1, 1340/2, 1341, k.o. Slovenska Bistrica

Utemeljitev razglasitve:	Hiša je nekdanji dvorec z veliko pravokotno parkovno parcelo, ki je bila ločena od dvorišča z železno postbidermajersko ograjo. V nekdanjem parku stoji majhen tempeljo z dvema dorskima stebroma. Je spremenjen, a je v osnovi ostal klasicističen. Enonadstropni dvorec ima devet okenskih osi na tržni in dve osi na stranski fasadi. Pokriva ga opečna dvokapna streha z mansardnimi okni. Srednji fasadni osi sta umaknjeni in poudarjeni z dvojnim oknom v nadstropju in portalom, ki je potlačeno polkrožno zaključen in členjen z močnim temenikom in dvema rozetama. Vratnice z okovjem so še originalne. Dvoriščna fasada, katero členijo v pritličju trije loki in hodnik, pokrit s plitvo banjo, je močno predelana. Prav tako veža in stopnišče v notranjosti, ki ju je krasila železna bidermajerska mreža. Dvorec, v katerem je danes knjižnica, ima pomembno lego na trgu, kjer izstopa s svojo velikostjo in lepo oblikovano fasado. V celoti je nastal v prvi polovici 19. stoletja kot meščanski dvorec. Močno predelano gospodarsko poslopje ob Ozki ulici je spremenjeno v glasbeno šolo. K dvorcu spada tudi manjši ograjeni vrt.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – varuje se kompozicija vrtnoarhitekturne zasnove, njene strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija – relief); – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – javni namembnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	6916
Ime enote:	Zgornja Polskava – Dvorec
Lokacija:	Parc. št.: *61/1, *61/2, *61/3, *62, 1, 10/1, 10/2, 10/3, 11, 118/1, 2, 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, k.o. Zgornja Polskava.
Utemeljitev razglasitve:	Dvorec ima glavno dvonadstropno osemosno fasado in stranski triosni. Glavno pročelje poudarja rizalit, ki se na strehi zaključuje s trikotnim čelom, v pritličju pa ga poudarja bogato baročno oblikovan portal. Vsa zunanjščina je močno členjena in okrašena s štukaturno tračno ornamentiko in sgrafitno risbo. Notranjščina je preprosta. Na vzhodni strani vodi v nadstropje lepo marmorno stopnišče z nišami za kipe na podestih. Pritlični prostori so obokani, v nadstropjih pa so prostori okrašeni s štukaturo. Zgornjepolskavski dvorec je bil v prvi polovici 18. stoletja temeljito prezidan iz starejšega dvora, ki je bil prvotno lesen in so ga Turki požgali leta 1532. Načrte baročne prenove za družino Dietrichstein, ki je potekala med leti 1744 in 1751 je narisal štajerski poznobaročni arhitekt Jožef Hofer. Dvorec obdaja park, od originalne zasaditve je ohranjen le gabrov drevored. Ostali elementi zasaditve so mlajši.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, arhitekturnih in vrtnoarhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – varuje se kompozicija vrtnoarhitekturne zasnove, njene strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (voda, vsa vegetacija, topografija – relief); – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Opis vplivnega območja:	Parc. št.: *187, *211, *213, *221, *60, 4/1, 4/3, 4/8, 5, 6, 885, 886, 887, k.o. Zgornja Polskava
Varstveni režim za vplivno območje:	V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativen vpliv na zaščitene elemente spomenika.
Merilo:	1:2880

6. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo parki in vrtovi:

EŠD:	23017
Ime enote:	Kovača vas – Sorčnikov vrt
Lokacija:	parc. št. 616/1 in 616/2, k.o. Kovača vas
Utemeljitev razglasitve:	Vrt predstavlja izjemno dendrološko zbirko različnih (okrog 87) drevesnih in grmovnih (okrog 110) vrst, ki jih je lastnik Branko Sorčnik v daljšem časovnem obdobju (okrog leta 1950 pa vse do 1990) zasadil v svojem vrtu, velikem cca 0,25 ha. V vrtu rastejo kriptomerija, platana, gledičija, oreškar, rdeča bukev, metasekvoja, rdeči javor in druge.
Opis varstvenega režima:	Varstveni režim določa: – varovanje zasnove (oblike, strukture in velikosti); – varovanje grajenih sestavin vrtno zasnove in stanovanjskega objekta (hiše); – varovanje vseh naravnih sestavin vrta (rastlin, reliefa); – pogledov na vrt iz širšega prostora (nepozidanost sosednjih parcel); – varovanje rastiščnih razmer, ki so potrebne za obstoj in rast rastlin; – gradnja infrastrukture in drugih objektov v območju vrta in njegovi neposredni bližini ni sprejemljiva.
Merilo:	1:2880

7. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo naslednji spominski objekti in kraji:

EŠD:	6984
Ime enote:	Bukovec – Kapela sv. Nepomuka
Lokacija:	Parc. št.: *28, zahodni del 100/9, k.o. Bukovec
Utemeljitev razglasitve:	Kapela ima tloris pravokotne oblike z večstranim prezbiterijem. Na opečni strehi je lesen fasadni zvonik. Fasade so gladke z naslikanimi šivanimi robovi in okenskimi obrobi, podstrešni venec je polkrožen. Nad pravokotnima oknom z diagonalnimi mrežami sta luneti. Pravokotni portal vodi v obokano notranjščino. Oltarni del je ločen s potlačenim lokom, ki ga nosita pilastra. V njem stoji menza z baročno podobo Križanja, na steni je baročna slika sv. Nepomuka. Pred glavnim portalom stoji novejši prizidek. Kapela je bila zgrajena v drugi polovici 18. stoletja, vendar še v tradiciji 17. stoletja. Ima izjemno kvalitetno slikarsko opremo.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja; – prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapele in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam; – pri posegih v tla kapele ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu; – opravljanju sakralnih obredov.
EŠD:	7070
Ime enote:	Bukovec – Spomenik talcem v Gaju
Lokacija:	Parc. št. 327/7, k.o. Bukovec

Utemeljitev razglasitve:	Dne 23. marca 1945 so Nemci peljali 30 na smrt obsojenih iz Maribora proti Poljčanam, da bi jih tam ustrelili. Malo pred Zg. Polskavo so avtomobile s talci napadla letala in jih poškodovala. Jetnike so odpeljali v bližnji gozd jih ustrelili in tam pokopali. Spomenik ustreljenim talcev je sestavljen iz treh granitnih stebrov, ki jih povezuje preklada, ki se dviguje na visokem stopniščnem podstavku. Na osrednjem stebru je spominska plošča z imeni talcev in napisom: »Slavnih in veselih dni želimo vam več življenja novega stvarjalci! Le če pot zanese vas tod mimo hip postojte: tu ležimo talci.« Na levem in desnem stebru sta plošči z imeni padlih domačinov. Na prekladi pa piše »Prost mora biti prost slovenski rod.« Spomenik je bil odkrit 1950. leta, načrt zanj je pripravil arh. Stane Lovše.
Opis varstvenega režima:	Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
Merilo:	1:2880
EŠD:	7053
Ime enote:	Cezlak – Spomenik žrtvam fašističnega nasilja
Lokacija:	Parc. št.: južni del 856/2, k.o. Kot
Utemeljitev razglasitve:	V enim od zadnjih pohodov okupatorjevih vojakov na Pohorje so (Vlasovci) 29. 3. 1945 odpeljali in ustrelili Smogavc Ferda in Šega Matevža. V Cezlaku, kjer so ju usmrtili, so svojci 1946 postavili manjši kamnit spomenik. Na spomeniku piše: »Spomin Ferdo Smogavc, Matevž Šega. Kmeta s Kota. Padla mučeniške smrti leta 29. 3. 1945. Dala sta življenje za svobodo Slovenske zemlje«. Spomenik je postavljen v spomin na zadnje padle domačine na tem koncu Slovenije.
Opis varstvenega režima:	Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
Merilo:	1:2880
EŠD:	6978
Ime enote:	Cezlak – Kapelica
Lokacija:	Parc. št.: južni del 1256/3, k.o. Kot
Utemeljitev razglasitve:	Do kapelice, ki stoji na izpostavljenem mestu nad cesto, vodijo stopnice. Glavna in stranski fasadi so odprte in slonijo na okroglih stebrih. Stranski steni zapirata suličasti mreži, sprednjo pa nizka železna ograja z letnico 1898. V čelu dvokapne strehe je niša z razpelom. Zunanjščina je dekorativno poslikana. Kapelica je kvaliteten primer odprte kapelice iz 19. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; – prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika; – strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja; – prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov; – omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; – na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot; – povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih; – učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
Merilo:	1:2880
EŠD:	2930/a
Ime enote:	Črešnjevec – Rojstni kraj dr. Jožeta Pučnika in Ivana Pučnika – Pučnikova domačija
Lokacija:	Parc. št.: 11/1, 11/2, obe, k.o. Črešnjevec
Utemeljitev razglasitve:	–
Opis varstvenega režima:	–
Merilo:	–

- EŠD:** 20121
- Ime enote:** **Frajhajn – Janžičev križ**
- Lokacija:** Parc. št.: severovzhodni del 722/1, k.o. Frajhajn
- Utemeljitev razglasitve:** Zidano znamenje z betonskim podstavkom, na katerem stoji slop, je bilo postavljeno v prvi polovici 19. stoletja. Hišico, ki je nekoliko širša od slopa, členijo na vseh štirih straneh majhne polkrožno zaključene niše. Znamenje s piramidasto strešico predstavlja pomemben krajinski poudarek.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 6982
- Ime enote:** **Frajhajn – Vidčevo znamenje**
- Lokacija:** Parc. št.: zahodni del 523/1, k.o. Frajhajn
- Utemeljitev razglasitve:** Čokato poznobaročno znamenje kvadratnega tlorisa se v višino rahlo širi. Zgornji del je od spodnjega ločen z vencem, nad katerim je na vsaki stranici po ena kvadratna, sorazmerno majhna niša. Znamenje pokriva piramidasta skriljasta streha. Zidano je iz kamna in ometano. Postavili so ga na prehodu 18. in 19. stoletja. Predstavlja kvaliteten primerek poznobaročne obrtniške umetnosti.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 20198
- Ime enote:** **Jurišna vas – Urbanov križ**
- Lokacija:** Parc. št.: vzhodni del 150/1, k.o. Jurišna vas
- Utemeljitev razglasitve:** Kamnito slopno znamenje stoji ob cesti in je nastalo v 2. polovici 19. stoletja. Vrh slopa s posnetimi robovi se dviga hišica, katero členijo segmentno zaključene niše. Prekriva ga piramidasta streha. V baročni tradiciji zgrajeno znamenje predstavlja pomemben prostorski poudarek.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: **20141**

Ime enote: **Kalše – Nagrobna plošča Krištofa Pragerja**

Lokacija: Parc. št. osrednji del 122/1, k.o. Kalše

Utemeljitev razglasitve: V notranjo stran severne stene gospodarskega poslopja pri hiši Kalše 23 je vzdana 107 cm visoka in 68 cm široka kamnita plošča, ki ji manjka zgornji levi del. V poglobljenem polkrožnem polju sta reliefno oblikovana operjena čelada in ščit z opico. Grb predstavlja v ščitu sedečo opico, pripeto na črno verigo v rdečem polju in ob njem so vsi sestavni deli heraldične celote, kot je bila v navadi v 16. stoletju. Nagrobna plošča Krištofa Pragerja iz leta 1581 izhaja iz ruševin bližnjega Gromberškega gradu.

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti.

Merilo: 1:2880

EŠD: **6983**

Ime enote: **Kebelj – Kapelica na vaškem trgu**

Lokacija: Parc. št.: severni del 1577/2, k.o. Kot

Utemeljitev razglasitve: Na vaškem trgu stoji kapelica, ki se s potlačenimi loki na treh straneh odpira v prostor, četrta stranica je pozidana. Njeno notranjščino pokriva kapasti obok, ki ga spredaj podpirata toskanska stebra. Notranjščino zapirajo klasicistične železne ograje. Na steni je naslikana skupina Križanja, v strešnem zatrepu Krst. Kapelica je lep primer odprte kapelice iz leta 1872.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: **7057**

Ime enote: **Kot – Spomenik NOB**

Lokacija: Parc. št.: * 287, k.o. Kot

Utemeljitev razglasitve: Spomenik je posvečen Zidanškovi, Bračičevi in Tomšičevi brigadi, ki so se v teh krajih srdito spopadale z okupatorjem. Spomenik v Kotu pri kmetiji Kapun je približno pet metrov visok granitni steber, ki ga z južne strani obdaja kamnit zid. Na steber je pripeta kovinska plošča na kateri piše: »V tem kraju – Kotu so se Nemci večkrat spopadali z nemško vojsko. Tu so bile najhujše boje Zidanškova in Bračičeva brigada 23. 5. 1944 ter Tomšičeva brigada 26. 11. 1944.«
Spomenik je bil postavljen leta 1965, načrt zanj pa je pripravil arh. Franjo Čížek.

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.

Merilo: 1:2880

EŠD: 6986

Ime enote: Kovača vas – Kapela sv. Ane

Lokacija: Parc. št.: *46, k.o. Kovača vas

Utemeljitev razglasitve: Kapelica, zgrajena v baročni tradiciji, ima zaobljene vogale in polkrožne stenske niše. Pred vhodom je prizidana lesena vhodna lopa z lesenim zvonikom.

Po župnijski kroniki naj bi kapelico dala leta 1771 postaviti Ana Attems. Leta 1862 je bila obnovljena. Pomembna je tudi kot sakralni prostorski poudarek v vinogradniški pokrajini.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapele, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 3378

Ime enote: Kovača vas – Kapela sv. Roka

Lokacija: Parc. št.: 804, k.o. Kovača vas

Utemeljitev razglasitve: Kapela zaprtega tipa z lesenim zvonikom – jahačem je bila zgrajena leta 1922 v historični tradiciji. Predstavlja pomemben prostorski poudarek v vinogradniški pokrajini pohorskih obronkov.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapele;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 6987

Ime enote: Kovača vas – Znamenje pri hiši Kovača vas 92

Lokacija: Parc. št.: severni del 816, k.o. Kovača vas

Utemeljitev razglasitve: Ozko slopno znamenje pravokotnega tlorisa ima v hišici nišo na strani, ki gleda v dolino. Postavili so ga v 19. stoletju in je pomembno predvsem zaradi lokacije. Skupaj s hišo, ki stoji na slemenu, dominira nad dolino.

- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, okrasja in poslikav;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: 6985**
- Ime enote: **Kovača vas – Znamenje pri kapeli sv. Roka**
- Lokacija: Parc. št.: vzhodni del 826, k.o. Kovača vas
- Utemeljitev razglasitve: Pri kapeli sv. Roka stoji slopno baročno znamenje s hišico, nišami in piramidasto streho. Postavili so ga v 18. stoletju in je pomemben prostorski poudarek med vinogradi.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: 7058**
- Ime enote: **Križni Vrh – Spomenik padlemu partizanu**
- Lokacija: Parc. št.: vzhodni del 889/1 del, k.o. Žabljek
- Utemeljitev razglasitve: Spomenik na Križnem vrhu je posvečen padlemu partizanu Marku Žitniku, ki se je upiral aretacije ter je na tem mestu ustreljen 29. 6. 1942. Spomenik predstavlja velik granitni kamen v katerega je vzdana plošča z napisom.
- Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: 418**
- Ime enote: **Lukanja – Prizorišče poslednjega boja Pohorskega bataljona na Osankarici**
- Lokacija: Parc. št.: 1494/7, k.o. Kot
- Utemeljitev razglasitve: Na poslednjem taborišču in bojišču Pohorskega bataljona pri Treh žeblih na Osankarici stoji spomenik, ki ga sestavljajo osrednja granitna plošča z bronastima plastikama dveh borcev, šestnajst granitnih plošč, ki ponazarjajo zemljanke in dvaintrideset manjših granitnih kvadrov z imeni, ki označujejo bojne položaje borcev okoli taborišča. Spomenik je posvečen Pohorskemu bataljonu, ki so ga Nemci 8. 1. 1943 obkolili in ga v hudih bojih uničili. Na mestu poslednjega boja je že leta 1949 postavljeno skromno spominsko obeležje, sedanji spomenik pa je odkrit 1959. Načrt zanj sta pripravila akademski kipar Slavko Tihec in arh. Branko Kocmut.

- Zaradi kvalitetnega spomenika in omenjenih dogodkov predstavlja območje Treh žeblicev eno najpomembnejših spomenikov iz časa II. svetovne vojne.
- Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico, kjer je potekal spopad. Potrebno je izvesti sanacijo drevesnega fonda.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: **7056**
- Ime enote: **Lukanja – Spomenik padlim partizanom**
- Lokacija: Parc. št.: južni del 1487/57, k.o. Kot
- Utemeljitev razglasitve: Spomenik predstavlja velika granitna skala z vzdano marmorno ploščo z imeni padlih partizanov Vahter Jože – Boštjan in Kranjc Ivan – Nil. Oba partizana Zidanškove brigade sta padla v nemško zasedo. Oba sta padla in bila na tem mestu pokopana. Kasneje so njune posmrtno ostanke prenesli na pokopališči v Slovenj Gradec in Čadram pri Oplotnici. Spomenik je odkrit 1952 leta po zamislih tehnika Franja Božiča.
- Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: **7063**
- Ime enote: **Lukanja – Spomenik ustanovitvi Pohorskega bataljona na Pesku**
- Lokacija: Parc. št.: zahodni del 1487/7, k.o. Kot
- Utemeljitev razglasitve: V spomin na ustanovitev Pohorskega odreda je na Pesku postavljena velika granitna skala s spominsko ploščo na kateri je napis: »4. novembra 1943 so se pri Črnih mlakah – 20 minut od tod – zbrali borci II. Pohorskega bataljona in bataljona Šlandrove brigade ter se združili v Pohorski odred«. Spominsko obeležje je bilo odkrito leta 1967.
- Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: **14348**
- Ime enote: **Planina pod Šumikom – Jiblerjev križ**
- Lokacija: Parc. št.: južni del 128/3, k.o. Planina
- Utemeljitev razglasitve: Kamnito složno znamenje s piramidasto strešico členijo na treh straneh polkrožno zaključene niše. Zgrajeno je bilo v 18. stoletju in stoji v gozdu pod cerkvijo sv. Treh kraljev. Predstavlja pomembno točko nekdanj priljubljene romarske poti.
- Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščitenost namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo: 1:2880
- EŠD: **20150**
- Ime enote: **Planina pod Šumikom – Mejnik**
- Lokacija: Parc. št.: zahodni del 212/17, k.o. Planina

Utemeljitev razglasitve: Nad gozdno potjo Trije kralji–Črno jezero stoji 77 cm visok, 57 cm širok in 16 cm debel iz belega pohorskega marmorja izdelan mejnik. Na vzhodni strani mejnika je reliefno oblikovan grb grofa Weickarda Vettera de Liliis, posestnika bistrške gosposčine, na zahodni je grb grofa Erazma Tattenbacha, posestnika konjiške gosposčine. Nad grboma so začetnice plemiških naslovov. Spomenik je predstavljal mejo med obema gosposčinama.

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti, enako velja za neposredno okolico.

Merilo: 1:2880

EŠD: **7064**

Ime enote: **Planina pod Šumikom – Partizanska bolnica Jesen**

Lokacija: Parc. št.: 279/22, k.o. Planina

Utemeljitev razglasitve: Na Planini pod Šumikom, blizu kmetije Lepe, je v sklopu bolnišnic vzhodnega Pohorja, ki jih je vodil dr. Herman Slokan – Zmago delovala bolnišnica Jesen. Graditi so jo začeli oktobra 1944 (po tem tudi ime Jesen), prve ranjence pa je sprejela v začetku 1945. Bolnišnico sestavlja pet lesenih barak; baraka za osebje, kuhinja, razkuževalnica, baraka za ranjence z ambulanto ter stranišče. Blizu kuhinje je bil studenec, ki je oskrboval bolnišnico z vodo. Nad bolnišnico je obeležje, kjer so bili pokopani partizani umrli v bolnišnici. Po vojni so svojci prenesli posmrtno ostanke v njihove domače kraje.

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico bolnišnice.

Merilo: 1:2880

EŠD: **7055**

Ime enote: **Planina pod Šumikom – Spomenik boju Šercerjeve brigade**

Lokacija: Parc. št.: zahodni del 30, k.o. Planina

Utemeljitev razglasitve: Spomenik pri Juhartovem križu je spomenik, ki predstavlja granitno monolitno skalo, na katero je pritrjena kovinska plošča z napisom: »Tod so se Šercerjevi borili, tu so pohorske trate s svojo krvjo napojili«. Spodaj so navedena tri imena. 3. bataljon Šercerjeve brigade, ki je bil v zaščitnici, se je na tem kraju 23. 10. 1944 več ur bojeval proti sovražniku. Padli so trije borci. Spomenik je bil odkrit 4. 7. 1979.

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti, enako velja za njegovo neposredno okolico.

Merilo: 1:2880

EŠD: **20152**

Ime enote: **Pragersko – Spomenik NOB**

Lokacija: Parc. št.: južni del 1012/18, k.o. Spodnja Polskava

Utemeljitev razglasitve: Na Pragerskem stoji spomenik, ki ga je dala postaviti krajevna organizacija združenja borcev po načrtu dipl. inž. arh. Staneta Lovšeta in ga odkrila 22. julija 1955. Spomenik je štiri metre visok granitni steber na okroglem stopničastem podstavku. Obdan je s kovinsko ograjo, na spomeniku so navedena imena padlih med NOB.

Spomenik je ob prenovi bližnje osnovne šole in pločnika delno spremenil svojo podobo, vendar ima še vedno te kvalitete, da se razglasi za spomenik lokalnega pomena.

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.

Merilo: 1:2880

EŠD: **20153**

Ime enote: **Preloge – Spomenik NOB**

Lokacija: Parc. št.: 1638/4, k.o. Vrhole pri Konjicah

Utemeljitev razglasitve: V Prelogah, nad staro magistralno cesto Maribor–Celje, stoji spomenik padlim domačinom, ki je bil odkrit 29. novembra 1963. Načrt zanj je pripravil dipl. inž. Arh. Rudi Zupan. Sestavljajo ga tri pravokotni, približno tri metre visoki, betonski stebri. Na prvem so imena borcev, na drugem talcev, na tretjem pa imena fašističnega nasilja

Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti, enako velja za njegovo neposredno okolico.

Merilo: 1:2880

- EŠD:** 6990
- Ime enote:** Radkovec – Znamenje
- Lokacija:** Parc. št.: jugovzhodni del 477/2, k.o. Malo Tinje
- Utemeljitev razglasitve:** Zidano znamenje kvadratnega tlorisa z rahlo poudarjenim zgornjim delom s štirimi nišami in piramidasto pločevinasto streho je ometano z grobim obrizgom. Znamenje predstavlja prehodni tip baročnega znamenja iz slopastega v slopno.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 4191
- Ime enote:** Razgor pri Žabljeku– Grob neznanih partizanov
- Lokacija:** Parc. št.: zahodni del 785, k.o. Žabljek
- Utemeljitev razglasitve:** Leta 1944 so partizani pogosto minirali železniško progo Maribor–Celje med Pragerskim in Poljčanami. Pri teh bojih je padlo tudi devet partizanov. Po vojni so svojci prekopali posmrtni ostanke dveh borcev, sedem pa jih še počiva v skupnem grobu v Razgorju. Betonski spomenik s spominsko ploščo in zvezdo obdaja železna ograja. Na zvezdi je napis »V spomin neznanim borcem 1941–1945« na plošči pa »Vsi ki mrtvi tu ležite v srcih naših dalje živite«. Spomenik je bil odkrit 1951. leta.
- Opis varstvenega režima:** Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico, kjer je potekal spopad.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 14355
- Ime enote:** Slovenska Bistrica – Kip Antona Martina Slomška
- Lokacija:** Parc. št.: vzhodni del 527, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Betonski kip stoječega A. M. Slomška je delo Ivana Sojča iz leta 1938. Prvotno je stal na pročelju Slomškovega doma, nato pod zvonikom cerkve sv. Jerneja. Od leta 1992 stoji na sedanjem mestu, na Trgu Alfonza Šarha, med župniščem, cerkvijo sv. Jerneja in Slomškovim domom. Predstavlja pomemben sestavni del mestne podobe.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih likovnih prvin;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:1000

- EŠD:** **6994**
- Ime enote:** **Slovenska Bistrica – Križeva kapelica pri cerkvi sv. Jožefa**
- Lokacija:** Parc. št.: 338, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Historična kapela iz 19. stoletja stoji ob cesti Slovenska Bistrica–Maribor, na odcepu k cerkvi sv. Jožefa. Gre za kakovosten primer večje kapele zaprtega tipa, ki ima v notranjščini skupino Križanja.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** **6995**
- Ime enote:** **Slovenska Bistrica – Znamenje s kipom Matere božje**
- Lokacija:** Parc. št.: vzhodni del 566, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** Znamenje s kipom Matere Božje stoji v križišču pod župno cerkvijo, na Trgu Alfonza Šarha. Oblikovano je iz kaneliranega kamnitega kompozitnega stebra, ki stoji na stopničastem podstavku, vrh katerega se dviga kip Matere Božje. Z napisom je datirano v leto 1771 in je verjetno delo baročnega kiparja Vida Koenigerja. Znamenje predstavlja pomemben sestavni del baročnega trga.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:1000
-
- EŠD:** **20158**
- Ime enote:** **Slovenska Bistrica – Spomenik NOB na pokopališču**
- Lokacija:** Parc. št.: južni del 292/4, k.o. Slovenska Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** V okolici Slovenske Bistrice je v NOB padlo nekaj partizanov. Žrtve so bile zlasti ob napadih Bračičeve brigade na Slovensko Bistrico in na Zgornjo Bistrico. Tem neznanim vojakom, ki so pokopani na pokopališču, je bil konec oktobra 1968 v spomin postavljen spomenik. Na kamnito ploščo je vklesan verz prof. Janka Čara: »Neznanim junakom. Luč ste prižgali v temi nam, pot iz noči pokazali; čas naj ne izbriše imen, v delih naših naj žive«.
- Opis varstvenega režima:** Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti.
- Merilo:** 1:1000

- EŠD:** 7076
- Ime enote:** **Spodnja Polskava – Rojstna hiša Antona Ingoliča**
- Lokacija:** Parc. št.: *148/1, *148/2, južni del 19, k.o. Spodnja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** V pritlični, delno predelani kmečki hiši se je rodil Anton Ingolič (1907–1992), pripovednik in dramatik, ki v svojih delih opisuje domač kraj s širšo okolico, v njegovem obširnem delu je našla svoje mesto tudi mladina. Zaradi njegovega obširnega ustvarjalnega opusa se rojstna hiša razglasi za spomenik lokalnega pomena.
- Opis varstvenega režima:** Kljub temu, da je hiša predelana in ima stanovanjsko funkcijo, se varuje zaradi svojega memorialnega značaja, tako da je potrebno varovati njeno stavbno maso.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 6999
- Ime enote:** **Spodnja Polskava – Kapelica v vasi**
- Lokacija:** Parc. št.: jugovzhodni del 1415/6 del, k.o. Spodnja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Kapelica stoji na majhnem trgu pred cerkvijo in je s čelno fasado obrnjena proti vasi. Zgrajena je bila v 19. stoletju, vendar jo krasijo baročni arhitekturni detajli. Je pravokotnega tlorisa z zaobljenimi in poglobljenimi vogali. Členi jo zalomljen, potlačen polkrožen vhod, nad katerim se dviga volutasto oblikovano čelo z osrednjim medaljonom. Notranjščina je kapasto obokana. Kapelica predstavlja s svojo značilno lego sredi vaškega trga pomemben prostorski poudarek.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 6998
- Ime enote:** **Spodnja Polskava – Pokopališka kapela**
- Lokacija:** Parc. št.: *95/1, k.o. Spodnja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Kapela s historično fasado stoji ob južni stranici pokopališča in se s širokim polkrožnim lokom odpira v prostor, kjer stoji skupina Križanja v naravni velikosti. Kipi Kristusa, Janeza Krstnika, Marije Magdalene in angela s kelihom so močno razgibani. Kapela je ostanek starejše poligonalne stavbe, ki je v 19. stoletju dobila historično podobo. Njena oprema predstavlja kvalitetno baročno delo.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapele, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880

- EŠD:** **6996**
- Ime enote:** **Spodnja Polskava – Znamenje**
- Lokacija:** Parc. št.: 400, k.o. Spodnja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Dvodelo znamenje kvadratnega tlorisa s piramidasto strešico iz skrilja stoji ob cesti, severovzhodno od vasi, na kraju z ledinskim imenom Pri Križu. V spodnjem delu ga členijo polkrožno zaključene niše, medtem ko imajo niše v zgornjem delu segmentno obliko. Spodnji del je od zgornjega ločen s profiliranim vencem, enak profil ima tudi podstrešni venec. Znamenje iz 19. stoletja je zgrajeno v baročni maniri in predstavlja prehod od slopne k slopasti obliki.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **6997**
- Ime enote:** **Spodnja Polskava – Znamenje s kipom Matere božje**
- Lokacija:** Parc. št.: severovzhodni del 1415/5, k.o. Spodnja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Gladek kamnit steber s kipom Matere Božje izvira iz sredine 19. stoletja. Stoji sredi vaškega trga in predstavlja pomemben ambientalni poudarek.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **7003**
- Ime enote:** **Šmartno na Pohorju – Maroltova kapelica**
- Lokacija:** Parc. št.: severovzhodni del 188/1, k.o. Šmartno na Pohorju
- Utemeljitev razglasitve:** Kapelica zaprtega tipa s strešnim zidanim zvonikom stoji ob cesti proti Trem kraljem. Njeno zunanjščino členijo lizene in polkrožno zaključen vhod. Zgrajena je bila v sredini 19. stoletja, s svojo lego sredi odprtega prostora pa predstavlja kvalitetno prostorsko dominantno.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;

- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 7002

Ime enote: Šmartno na Pohorju – Znamenje

Lokacija: Parc. št.: južni del 97, k.o. Šmartno na Pohorju

Utemeljitev razglasitve: Čokato znamenje kvadratnega tlorisa stoji ob cesti Šmartno–Sveti Trije kralji. Sestavlja ga nizek podstavek, nekoliko ožji spodnji del s poglobljenimi baročnimi polji in širša hišica s polkrožno zaključenimi nišami, katero pokriva piramidasta strešica s konkavnim podstrešnim vencem. Dominantno znamenje slopnega tipa je nastalo v 18. stoletju, prvotno pa je bilo sgrafitno poslikano s stebriščno arhitekturo.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

EŠD: 7006

Ime enote: Urh – Korantova kapelica

Lokacija: Parc. št.: 3/2, k.o. Urh

Utemeljitev razglasitve: Baročna kapelica zaprtega tipa stoji ob domačiji Korant, jugozahodno od cerkve sv. Urha. Ima pravokotni tloris s poligonalnim zaključkom. Njeno zunanjšino členi segmentno zaključen vhod, poudarjen s polovičnima kapiteloma in pilastroma ob straneh. Fasade se zaključujejo s profiliranim podstrešnim vencem. Notranjščina je obokana. Kapelica je bila najverjetneje zgrajena ob barokizaciji Urhove cerkve, nasproti kateri predstavlja zanimiv kontrast.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme in okrasja;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.

Merilo: 1:2880

- EŠD:** **20364**
- Ime enote:** **Urh – Skrbijekova kapela**
- Lokacija:** Parc. št.: 191/2, k.o. Urh
- Utemeljitev razglasitve:** Baročna kapelica zaprtega tipa stoji na vodnem izviru, pod cerkvijo sv. Urha. Ima polkrožno zaključen vhod, poudarjen s profiliranimi kapiteloma in železnimi vratnicami. Nad vhodom se dviga trikotno fasadno čelo. Kapelico prekriva dvokapna streha s konkavnim podstrešnim vencem. Njena notranjščina je obokana. Predstavlja pomemben krajinski poudarek.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **20163**
- Ime enote:** **Visole – Spomenik NOB**
- Lokacija:** Parc. št.: *114, k.o. Visole
- Utemeljitev razglasitve:** Spomin na narodnoosvobodilni boj in v počastitev vseh padlih domačinov sta Občina Slovenska Bistrica in tovarna Impol postavila spomenik v Visolah ter ga 29. novembra 1961 svečano odkrila. Načrt zanj je pripravil dipl. inž. arh. Branko Kraševac. Spomenik je 23 metrov visok, iz aluminijaste pločevine zvarjen steber – obelisk, z obojestransko prisekano konico. Stoji na dva metra visokem granitnem podstavku, na katerem je vzidana plošča z imeni padlih.
- Opis varstvenega režima:** Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** **7005**
- Ime enote:** **Veliko Tinje – Znamenje**
- Lokacija:** Parc. št.: severovzhodni del 66, k.o. Tinja Gora
- Utemeljitev razglasitve:** Znamenje kvadratnega tlorisa s posnetimi vogali stoji ob cesti proti Turniški vasi, vzhodno od Velikega Tinja. Hišica z majhnimi pravokotnimi nišami je od spodnjega dela ločena s profiliranim zidcem. Prekriva jo piramidasta streha iz skrilja. Slopno baročno znamenje je nastalo v 18. stoletju in je kvaliteten primerek baročne obrtniške umetnosti.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880

- EŠD:** 29664
- Ime enote:** Zgornja Bistrica – Grobišče poveljnih pobojev
- Lokacija:** 458/4, k.o. Zgornja Bistrica
- Utemeljitev razglasitve:** V nekdanjem »bunkerju« – zaklonišču ob tovarni Impol je bilo v dveh rovih izkopanih v letih 2001 in 2002 skupno 431 skeletov. Posmrtni ostanke so 30. 10. 2004 prenesli na pokopališče v Slovenski Bistrici. V spomin na to poveljno dejanje je pred vhoda obeh rogov postavljena spominska plošča, pred glavnim vhodom pa prav tako zvon sprave. Bronast spomenik, valjaste oblike na katerem so napisane koordinate kraja ter število žrtev. Grobišče z ureditvijo predstavlja spomin na tragične dogodke po končani II. svetovni vojni.
- Opis varstvenega režima:** Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 20238
- Ime enote:** Zgornja Polskava – Kip sv. Jožefa
- Lokacija:** Parc. št.: zahodni del 28/1, k.o. Zgornja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Ob mostu preko potoka Polskava stoji na podstavku kamniti kip sv. Jožefa z otrokom v naročju v naravni velikosti. Na podstavku je letnica nastanka S. J. 27. avgust 1870. Gre za kakovostno kiparsko delo.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih likovnih prvin;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
-
- EŠD:** 7014
- Ime enote:** Zgornje Prebukovje – Pliberškova kapelica
- Lokacija:** Parc. št.: južni del 512/1, k.o. Prebukovje
- Utemeljitev razglasitve:** Kapelica pravokotnega tlorisa ima v širši stranici umeščen širok vhod, nad katerim se nahaja trikotni zatrep z nišo. Stoji ob cesti Šmartno na Pohorju–Kalše. Prekriva jo dvokapna streha iz skrilja, vrh katere se dviga nastavek za zvonik s strmo strešico. Fasade so gladke, le strehi sledi rahlo konkavni venec. Kapela zaprtega tipa je primer rustikalne arhitekture baročne tradicije in predstavlja akcent v pokrajini.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880

- EŠD: 7065**
- Ime enote: Zgornja Polskava – Spomenik partizanskim obveščevalcem**
- Lokacija:** Parc. št.: osrednji del 937, k.o. Zgornja Polskava
- Utemeljitev razglasitve:** Spomenik v obliki slopnega znamenja z nišo v zgornjem delu in spominsko ploščo v spodnjem je posvečeno štirim ustreljenim partizanskim obveščevalcem. Odkrit je bil leta 1961. Dne 24. marca 1945 so bili pri Gricmanovih v Loki pri Framu zajeti partizanski obveščevalci Jože Čobec – Milan, Vinko Ferjančič, Matevž Jelenc – Francelj in Zdravko Jelenc – Drago. Nemci so jih peljali v Zg. Polskavo ter jih še istega dne v bližnjem gozdu v Pokošah ustrelili. Po vojni so svojci ustreljene pokopali na pokopališču.
- Opis varstvenega režima:** Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti, enako velja za njegovo neposredno okolico.
- Merilo:** 1:2880
- EŠD: 7013**
- Ime enote: Zgornje Prebukovje – Znamenje**
- Lokacija:** Parc. št.: južni del 715/1 del, k.o. Prebukovje
- Utemeljitev razglasitve:** Masivno zidano znamenje s piramidasto streho iz skrilja stoji ob cesti proti Šmartnem na Pohorju. Njegova hišica z majhnimi segmentno zaključenimi nišami je le za spoznanje širša od slopa, ki ima stranski stranici izdolbeni s polkrožnima nišama. Baročno slopasto znamenje predstavlja kvalitetno dopolnitev k pokrajini.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880
- EŠD: 7007**
- Ime enote: Zgornja Ložnica – Znamenje**
- Lokacija:** Parc. št.: severovzhodni del 806/1, k.o. Zgornja Ložnica
- Utemeljitev razglasitve:** Zidano znamenje kvadratnega tlorisa stoji ob pokopališču. V slopnem delu, ki gleda na cesto, je umeščena polkrožna niša. Nekoliko širšo hišico členijo na vseh štirih straneh prav tako polkrožne, nekdanje poslikane niše. Baročno slopno znamenje prekriva piramidasta strešica iz skrilja. Skupaj s pokopališčem tvori usklajen ambientalni ansambel.
- Opis varstvenega režima:** Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
 - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.
- Zavarovano območje je namenjeno:
- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
 - povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
 - predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
 - učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu.
- Merilo:** 1:2880

8. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo drugi objekti in naprave:

- EŠD: 23867**
Ime enote: Modrič – Kamanclov mlin
Lokacija: Parc. št.: *77/4, k.o. Kot
Utemeljitev razglasitve: Mlin, grajen iz kamna in krit z leseno dvokapno streho ima ohranjeno notranjo opremo, mlinsko kolo in rake. Mlin izvira iz druge polovice 18. stoletja in še deluje.
Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje zgodovinskih, kulturnih, arhitekturnih, likovnih ter drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
– prepoved vseh posegov v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
– prepoved posegov na dvorišču z dograjevanjem objektov ali spreminjanjem njegove tlorisne vizualne podobe, razen vzdrževalnih del;
– v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
Merilo: 1:2880
- EŠD: 7031**
Ime enote: Ošelj – Štampuharjev mlin
Lokacija: Parc. št.: *8, k.o. Ošelj
Utemeljitev razglasitve: Manjši, tipični mlin ob potoku Bistrica z ohranjeno opremo v notranjščini, je grajen iz kamna ter prekrit z lesenimi deskami.
Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje zgodovinskih, kulturnih, arhitekturnih, likovnih ter drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
– prepoved vseh posegov v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
– prepoved posegov na dvorišču z dograjevanjem objektov ali spreminjanjem njegove tlorisne vizualne podobe, razen vzdrževalnih del, ki so odobrena s predhodnim kulturno-varstvenim soglasjem pristojnega zavoda;
– v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
Merilo: 1:2880
- EŠD: 7019**
Ime enote: Radkovec – Varhova žaga
Lokacija: Parc. št.: južni del 271/1, k.o. Malo Tinje
Utemeljitev razglasitve: Žaga predstavlja značilno gradnjo žag venecijank na začetku 20. stoletja. Je podolžen, iz kamna grajen objekt, krit z opečno dvokapno streho. Žaga stoji ob potoku Ložnica in je povezan z objektom z dovodom vode, ki je sedaj poškodovan in ga je potrebno sanirati. Prav tako je potrebno obnoviti poškodovano vodno kolo in vitalne dele žage venecijanke.
Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
– varovanje zgodovinskih, kulturnih, arhitekturnih, likovnih ter drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
– prepoved vseh posegov v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
– prepoved posegov na dvorišču z dograjevanjem objektov ali spreminjanjem njegove tlorisne vizualne podobe;
– v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
Merilo: 1:2880
- EŠD: 7080**
Ime enote: Slovenska Bistrica – Kamniti most
Lokacija: Parc. št.: osrednji del 2474/3, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve: Kamnit most čez reko Bistrico so zgradili v 18. stoletju. Na njen je stal kip sv. Janeza Nepomuka. Sodi med redke ohranjene tovrstne mostove ter ga zaradi njegovih gradbenih kvalitiet in ohranjenosti uvrščamo med spomenike. Most je obnovljen ter zaradi širitve cestišča delno razširjen.

Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje zgodovinskih, kulturnih, arhitekturnih, likovnih ter drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – prepoved vseh posegov v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – prepoved posegov na dvorišču z dograjevanjem objektov ali spreminjanjem njegove tlorisne vizualne podobe; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
Merilo:	1:1000
EŠD:	7022
Ime enote:	Ogljenšak – Kopšetov mlin
Lokacija:	Parc. št.: *37, 467/1, 468/1, 468/2, k.o. Ogljenšak
Utemeljitev razglasitve:	Kompleks mlina sestavljata dve stavbi v nizu. Dvoetažna stavba mlina z ohranjeno mehanizacijo na vodni pogon in visokoprtilična podkletena stanovanjska hiša s kamnitim portalom, datiranim z letnico 1863.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje zgodovinskih, kulturnih, arhitekturnih, tehniških ter drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; – prepoved vseh posegov v zaščitene tlorise, gabarite stavb, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov; – prepoved posegov na dvorišču z dograjevanjem objektov ali spreminjanjem njegove tlorisne vizualne podobe; – v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.
Merilo:	1:2880

9. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo naselja in njihovi deli:

EŠD:	660
Ime enote:	Slovenska Bistrica – Mestno jedro
Lokacija:	Parc. št.: 1206/1, 1206/2, 1206/3, 1206/4, 1207/1, 1207/2, 1208/4, 1208/5, 1208/6, 1209, 1210, 1211/1, 1211/2, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1307, 1308, 1309/1, 1309/2, 1309/3, 1310/1, 1310/2, 1310/3, 1311/1, 1311/2, 1311/3, 1311/4, 1312, 1313/1, 1313/2, 1313/3, 1314, 1315/1, 1315/2, 1316, 1317/1, 1317/2, 1318, 1319, 1320/1, 1320/2, 1321/1, 1323, 1324/1, 1324/2, 1325, 1326/1, 1326/2, 1327, 1328, 1329/1, 1329/2, 1329/3, 1329/4, 1329/5, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334/1, 1334/2, 1334/3, 1334/4, 1334/5, 1334/6, 1334/7, 1334/8, 1334/9, 1335/1, 1335/2, 1335/3, 1335/4, 1335/5, 1336/1, 1336/2, 1337/1, 1337/2, 1338, 1339, 1340/1, 1340/2, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345/1, 1345/2, 1345/3, 1346, 1348, 1349, 1350, 1351/1, 1351/2, 1352, 1353, 1354, 1355/1, 1355/2, 1355/3, 1355/4, 1355/5, 1355/6, 1355/7, 1355/8, 1355/9, 1355/10, 1355/11, 1356/1, 1356/2, 1357, 1359, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404/1, 1405, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420/1, 1420/2, 1421/1, 1421/2, 1421/3, 1421/4, 1422/1, 1423/1, 1423/2, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428/1, 1428/2, 1428/3, 1429, 1430, 1431/1, 1431/2, 1432, 1433, 1434, 1435/1, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445/1, 1445/2, 1445/3, 1446, 1447/3, 1447/4, 1447/5, 1447/6, 1448, 1449, 1450/1, 1450/2, 1451, 1452, 1453, 1454/1, 1454/2, 1455, 1456/1, 1456/2, 1457, 1458/1, 1458/2, 1458/3, 1458/4, 1458/5, 1458/6, 1458/7, 1458/8, 1458/9, 1459, 1460, 1461/1, 1461/2, 1462/1, 1462/2, 1462/3, 1463/1, 1463/2, osrednji del 2474/3, 2475/4, 2475/5, vzhodni del 2480/1, 2484/2, jugozahodni del 2486/1, 2489, vzhodni del 2490/1, 2490/2, 2490/3, 2498, 2499, severni del 2500/2, severozahodni del 2501/1, 2502, 2780, 293/2, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300/3, 301, 302, 303, 304, 305/1, 305/4, 305/5, 456, 457, 458, 520/2, 520/3, 520/4, 520/5, 521/1, 521/2, 522/3, 522/4, 522/5, 522/6, 522/7, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, vzhodni del 531/1, 564/1, 565/2, 566, 567, 568, 569/1, 569/2, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579/1, 579/2, 580, 581/1, 581/2, 582/1, 582/2, 583/1, 583/2, 584, 586, 588, 589, 590, 591, 592/1, 593/1, 593/2, 594, 595, 596, 597/1, 597/2, 598/1, 598/2, 599, 600/1, 600/2, 600/3, 601, 602/1, 602/2, 602/3, 602/4, 603, 604, 605, 606/1, 607, 608, 612, 614, 615/2, 616, 617/1, 618, 619/2, 619/3, 619/4, 620, 622, 624/1, 624/3, 624/4, 624/5, 625/2, 625/3, 625/4, 626/1, 626/2, 626/3, 626/4, 626/5, 627, 628, 629/1, 629/2, 630, 631/1, 631/2, 632, 633, 634/1, 634/2, 635/1, 635/2, 636, 637, 638/1, 639/1, 639/2, 640, 641, 642, 643, 644/1, 644/2, 644/3, 645, 646, 650, 700, 701/1, 701/2, 702, 703, 704, 705, 707, 709/1, 709/2, 711/1, 711/2, 712, 713, 714, 715/1, 715/2, 716, 717/4, 717/5, 717/6, 718, 720, 722/1, 722/2, 722/3, 723, 724, 726, 727, 728, 729, 730, 732, 733, 737/14, 737/15, 737/16, 738, 739/1, 739/2, 739/3, 740/1, 740/2, 741, k.o. Slovenska Bistrica
Utemeljitev razglasitve:	Mestno jedro Slovenska Bistrica leži znotraj meja nekdanjega srednjeveškega mestnega obzidja z jarki in predzidjem, grajski kompleks s parkom in v baroku zasnovani Trg Alfonza Šarha. Glavna komunikacija v mestnem jedru je nekdanja deželna cesta Dunaj–Trst, ki poteka ob najstarejšem delu naselja – Gradišču in tvori dvakrat lijakasto razširjen trg. Od tu pelje proti zahodu neenakomerno široka Partizanska cesta, proti vzhodu pa Kolodvorska ulica, ki je bila pred odstranitvijo obzidja na vzhodnem koncu tudi lijakasto razširjena. Mestno središče povezuje z gradom Ozka ulica. Preko potoka Bistrica na severni strani ležeči Trg Alfonza Šarha ima trikotno tlorisno obliko. Likovno ga dopolnjuje baročno stebrasto Marijino znamenje, nad njim pa stoji na prostoru nekdanj obzidanega pokopališča župnijska

	cerkev sv. Jerneja. Zgradbe v mestnem jedru so pritlične in večinoma enonadstropne, izjemoma tudi dvonadstropne. Zgrajene so na srednjeveško parceliranem prostoru. Za fasade je značilen plastični okras 18. in zlasti 19. stoletja, značilni pa so tudi uvozni portali, ki so ohranjeni na mnogih zgradbah. Del mestnega jedra je tudi grajski park.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje kulturnih, urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; – strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine; – podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja; – prepoved novogradenj, nadzidav in adaptacij, razen z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele; – sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohraniti v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve; – posegi v zaščiteno namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni; – grajski park se varuje v kompoziciji vrtnoarhitekturne zasnove, njegove strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija – relief). Zavarovano območje je namenjeno: – trajni ohranitvi kulturnih, urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot; – povečevanju pričevalnosti urbanističnega spomenika; – predstavitvi kulturnih vrednot; – učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu; – stanovanjski, kulturni, poslovni, storitveni dejavnosti.
Merilo:	1:1000
EŠD:	681
Ime enote:	Spodnja Polskava – Vas
Lokacija:	Parc. št.: *101, *105, *107, *108, *109, *110/1, *111, *112/1, *112/2, *113, *114, *117, *118, *123, *124, *127, *128, *132, *134, *136, *137, *145, *148/1, *148/2, *150, *153, *157, *16, *17, *180, *20/1, *20/2, *204, *22, *23/1, *23/2, *257, *27, *28, severni del *298, *303, *36, *362, *364, *37, *39, *43, *47, *48, *49, *51, *52/1, *52/2, *53, *57, *58, *60, *62, *64, *74, *82, *83, *84, *85, *86, *88, *90, *91, *92/1, *92/2, *92/3, *93, *94, *95/1, *95/2, *96, *99, 100, 101/10, 101/7, 101/8, 101/9, 105/4, 105/5, 11, 123/1, 123/2, 123/3, 123/4, 123/5, 123/6, 13/3, 14/1, 1409/1, 1409/2, 1409/3, 1409/4, 1409/5, 1411/4, jugovzhodni del 1413/3, 1413/4, 1415/1, jugovzhodni del 1415/2, 1415/3, 1415/4, 1415/5, 1415/6, 1416/7, severozahodni del 1425/6, severni del 1444/2, severni del 1454/4, osrednji del 1461/1, jugovzhodni del 1462/1, 1462/3, 1473, 15/2, 15/3, 1589, 1590, 19, 2/1, 2/10, 2/3, 2/4, 2/5, 2/6, 2/7, 2/8, 2/9, 20/2, 20/3, 20/4, 210/1, 210/2, 210/3, 211/1, 211/2, 211/3, 211/4, 216, 22/1, 22/2, 22/3, 224/4, 224/5, 23, 230/1, 232/1, 232/2, 24/1, 24/2, 25, 255/3, 256/1, 256/3, 257/2, 257/4, 257/5, 258/2, jugozahodni del 259, 260/1, 261/1, 261/3, 262/2, 262/3, 263/4, 264/3, 265/2, 28, 30/1, 30/2, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38/1, 38/2, 39, 4, 40, 41/1, 41/3, 41/4, 42/1, 42/2, 44/1, 44/2, 44/4, 446/1, 446/2, 447, 449, 451/1, 451/2, 451/4, 451/5, 451/6, 451/7, 451/8, 451, 452, 453/1, 453/2, 454, 455/1, 455/2, 456, 457/1, 457/2, 457/3, 458/1, 459/1, 459/2, 46, 48, 49, 5, 53/1, 53/2, 55/1, 60/1, 60/3, 60/4, 60/5, 60/6, 60/7, 60/8, 60/9, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67/1, 67/3, 68, 69, 7, 70/1, 70/2, 72, 73/1, 73/2, 74/1, 74/2, 74/3, 77, 78, 79, 8, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87/1, 87/2, 88, 89/10, 89/11, 89/2, severovzhodni del 89/4, 89/5, 89/6, 9, 95, 96, 97, 98, 99/1, k.o. Spodnja Polskava
Utemeljitev razglasitve:	Večje gručasto, zvezdasto razvejano naselje leži ob potoku Polskavi v ravnini na jugozahodni strani dravskega polja. Skozi vas teče mlinski potok. Glavna pot, ki vodi skozi naselje se v središču naselja razširi v manjši trg, kjer stoji slopasta kamnito Marijino znamenje. Na vzhodnem robu naselja je večji cerkveni kompleks; župna cerkev, ki jo obdaja pokopališče z bogato nagrobno plastiko, župnišče z gospodarskim poslopjem. Na zahodu, izven gručastega jedra, leži kompleks frajštajnske graščine. Domovi v vasi se nizajo drug ob drugem ob cestah, v glavnem postavljeni pravokotno nanje. Pritlične hiše z gospodarskimi poslopiji imajo obliko stegnjenih domov, nekaj je oblikovanih na L, nekaj pa jih stoji v gruči. Naselje ima staro poselitveno tradicijo, ki sega že v neolit. Južno od vasi je potekala rimska cesta Celeia–Poetovio, kjer naj bi bila tudi postaja Pultovia. Kot naselje se prvič omenja leta 1164. Kljub nekaterim negativnim spremembam v novjšem času je kraj zaradi ohranjenega starega vaškega tlorisa in ohranjene stavbne tipike, domov pretežno iz 19. stoletja, pa tudi iz 18. in prve polovice 20. stoletja, pomemben ruralni spomenik.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, ambientalnih, zgodovinskih in kulturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti, enkratnosti in neokrnjenosti; – strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine; – podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja; – niso dovoljene novogradnje, nadzidave in adaptacije, razen z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele;

	– sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve; – posegi v zaščiteni namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni.
Merilo:	1: 2880
EŠD:	6899
Ime enote:	Šmartno na Pohorju – Vas
Lokacija:	Parc. št.: severni del 1/3, 11, 12, 13, 14, 15/1, 15/3, 207/1, 207/2, 207/3, 207/4, 21/1, 210, 212, 213/1, 213/2, 213/3, osrednji del 214/1, 214/3, 22/1, 22/2, 231, 232/1, 232/2, 232/3, 232/4, 232/5, 233, 235, 236, zahodni del 237, 239, jugovzhodni del 242, 25, 255, severni del 256, 26/1, 26/2, 27/1, 27/2, 28/1, 28/2, 29, 30/3, 30/4, 31/1, 31/3, 31/4, 32/1, 32/2, 34/1, 34/2, 34/3, 42/3, 46/1, 46/4, 46/5, jugovzhodni del 47/1, 47/2, 47/3, 48/1, 48/2, 48/3, 48/4, 6/2, 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 8/6, k.o. Šmartno na Pohorju.
Utemeljitev razglasitve:	Sredi Pohorja leži razloženo naselje, ki je gručasto zgoščeno pod romansko cerkvijo sv. Martina ob cesti, ki vodi iz Slovenske Bistrice na Šumik. Vas je gospodarsko in kulturno središče večjega dela Pohorja. Ohranjene so stavbe, ki izvirajo iz 19., pa tudi 18. stoletja: stara šola, župnišče, gostilna in dve domačiji, ki sta ohranili leseni, delno iz kamna zidani hiši, ena je še krita s slamo ob drugi pa stoji tipično gospodarsko poslopje. Nekaj hiš je novejših, tudi takih, ki degradirajo jedro vasi. Poselitev sega v rimsko obdobje, o čemer pričajo številne najdbe obdelanih kamnitih spomenikov. Kraj se prvič omenja leta 1227. Poleg ohranjene značilne krajine, ki ji pripada večji del naselja, varujemo predvsem jedro naselja. Vas z ohranjenimi stavbami, rastrom poselitve ter cerkvijo sv. Martina kot dominantno predstavlja bogato kulturno dediščino Pohorja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: – varovanje urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, ambientalnih, zgodovinskih in kulturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti, enkratnosti in neokrnjenosti; – strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorise zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine; – podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja; – niso dovoljene novogradnje, nadzidave in adaptacije, razen z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele; – sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve; – posegi v zaščiteni namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni.
Merilo:	1: 2880

10. člen

Za funkcijo spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje so potrebni predhodni kulturno-varstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturno-varstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

11. člen

Podrobnejše pogoje za raziskovanje, način vzdrževanja, pogoje za posege, fizično varovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti ter posamezne druge ukrepe določa Zakon o varstvu kulturne dediščine.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico na spomeniku le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

12. člen

Meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilih 1:1000 in 1:2880, prav tako so prikazane v preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:5000.

Izvirnike načrtov, ki so sestavni del tega odloka, hranita Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor in Občina Slovenska Bistrica.

13. člen

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov in drugih aktov, ki se nanašajo na varstvo, opravlja inšpektor, pristojen za dediščino.

14. člen

S tem odlokom prenehajo veljati določbe Odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 21/92), ki se nanašajo na nepremične kulturne ter zgodovinske spomenike na območju Občine Slovenska Bistrica.

15. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 9000-10/2012-13/6

Slovenska Bistrica, dne 27. novembra 2012

Župan
Občine Slovenska Bistrica
dr. Ivan Žagar l.r.